

๑๕๕.๒๒
๐ ๖๕๓ ๗
๕.๓

การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ปริญญาโท

ของ

อารยา สุวะมาตย์

๑๖ ก.พ. ๒๕๔๑

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม ๒๕๔๐

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๐๐๓๗

129 0

155.22

0.6531

5.3

การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

บทคัดย่อ

ของ

อารยา สุวะมาตย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนการศึกษา

พฤษภาคม 2540

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ-เมื่อจำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,322 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 4 ระดับ คือ จริงมากที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงมากที่สุด แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะครอบคลุมบุคลิกภาพ 5 ด้าน รวม 25 ตัวแปร โดยวัดตัวแปรละ 3 ข้อ รวมทั้งหมด 75 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำผลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคสำคัญ (PC) และหมุนแกนแบบอโรทอนอล ด้วยวิธีแวนเนกซ์ พบว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมมี 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความกล้า และความน่าเชื่อถือ มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 51.2 % ของความแปรปรวนทั้งหมด มีจำนวนตัวแปรทั้งสิ้น 21 ตัวแปร องค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความกล้า และการพึ่งตนเอง มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 50.9 % ของความแปรปรวนทั้งหมด มีจำนวนตัวแปรทั้งสิ้น 25 ตัวแปร และองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 5 องค์ประกอบ คือความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความมั่นคงทางจิตใจ ความกล้า และความน่าเชื่อถือ มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 52.5 % ของความแปรปรวนทั้งหมด มีจำนวนตัวแปรทั้งสิ้นรวม 21 ตัวแปร

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยในองค์ประกอบด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความน่าเชื่อถือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบด้านความกล้า และความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

FACTOR ANALYSIS OF SELF - CONFIDENCE PERSONALITY

AN ABSTRACT

BY

ARAYA SUWAMART

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University**

November 1997

The purposes of the study were to factorize the self-confidence personality traits of Mattayomsuksa 3 and 6 in secondary school students and to compare the self-confidence personality factors among students in Mattayomsuksa 3 and 6.

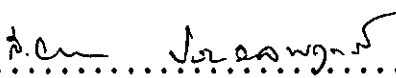
The sample of 1,322 students was selected by Stratified Random Sampling from students in secondary schools in Samutprakarn province.

The Likert-type, four scale questionnaire was developed to measure the self-confidence personality in 25 personality variables, three items for each variable with the total of 75 items. Its reliability was 0.89. The data were collected by the researcher and analyzed by using the SPSS computer package program. Personality factors were extracted by the Principal Component technique (PC) and the orthogonal rotation of the axis by Varimax technique. It was found that there were five self-confidence personality factors for the Mattayomsuksa 3 students and Mattayomsuksa 6 students. They were Believe in yourself, Adjustment, Endurance, Brave and Reliable. Accumulative variance was 50.9 % of the total variances. The number of the all variables were twenty - one. The self - confidence personality factors of the Mattayomsuksa 3 students had five factors : Adjustment, Endurance, Believe in yourself, Brave and Independence. Accumulative variance was 50.5 % of the total variance. The number of the all variables were twenty - one. The self - confidence personality factors of the Mattayomsuksa 6 students had five factors : Believe in yourself, Adjustment, Stable, Brave and Reliable. Accumulative variance was 52.9 % of the total variance. The number of the all variables were twenty - one.

In comparison of self - confidence personality among students in different Mattayomsuksa 3 and 6, it was found that factors Belief in yourself, Adjustment, Reliability were statistically different at .05. But Brave and Endurance were not statistically different at .05.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานี้พนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

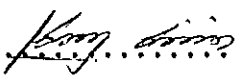
.... ประธาน
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประวาลนฤกษ์)

.... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประวาลนฤกษ์)

.... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.เชาวนา ชาลิตธำรง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานี้พนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิรียา พูลสุวรรณ)

วันที่...๑๕...เดือน...พฤษภาคม... พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและแนะนำ การให้ข้อคิดเห็น และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ และรองศาสตราจารย์ภา ศรีไพโรจน์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ชวลิตธำรง ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ รองศาสตราจารย์ ภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ชวลิตธำรง ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ณัฐชลี เรืองศิริ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชาสมาลัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ให้ความเข้าใจ ให้เวลา และกำลังใจ แก่ผู้วิจัย กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และคณะครู - อาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณวิไล แจ่มเจริญ คุณปิยพร ก้อนทอง และคุณดำรง สุวะมาตย์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณอัมพร แต่เกษม ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณคุณณัฐพร สตาพร คุณสกล เต็มญวน คุณวันเพ็ญ เหลืองอรุณ นักวัดผลรุ่นพี่ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา

สุดท้าย ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา - มารดา ครู - อาจารย์ และญาติพี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอดจนสำเร็จการศึกษา

อารยา สุวะมาตย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
ความสำคัญของการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การวิเคราะห์องค์ประกอบ	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ	10
บุคลิกภาพ	13
ความหมายของบุคลิกภาพและการวัดบุคลิกภาพ	13
จุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ	15
ทฤษฎีบุคลิกภาพ	17
เอกสารที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง	21
ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง	21
ความสำคัญของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	25
การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง	27
✓ ปัจจัยในการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง	29
ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	30
เอกสารที่เกี่ยวกับวัยรุ่น	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง	41
งานวิจัยภายในประเทศ	41
งานวิจัยในต่างประเทศ	45
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	47

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
ประชากร	48
กลุ่มตัวอย่าง	48
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	52
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	86
กลุ่มตัวอย่าง	86
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	86
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	87
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	111
ภาคผนวก ค	119

บทที่	หน้า
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	127
ประวัติย่อของผู้วิจัย	128

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สรุปบุคคลที่กล่าวถึงบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	35
2	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	49
3	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม	60
4	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และ ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม	61
5	น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม	62
6	องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม	64
7	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	67
8	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และ ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	68
9	น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	69
10	องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	71
11	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	74
12	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และ ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	75
13	น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	76

14	องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	78
15	เปรียบเทียบตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม	80
16	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 1 (ด้านความเป็นตัวของตัวเอง) ...	83
17	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 2 (ด้านความสามารถในการปรับตัว) ..	83
18	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 3 (ด้านความหนักแน่น)	84
19	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 4 (ด้านความกล้า)	85
20	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 5 (ด้านน้ำเชื่อถือ)	85
21	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (๕) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง	104
22	เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบอโรทอนอลของการสกัดองค์ประกอบ ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 โดยรวม	108
23	เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบอโรทอนอลของการสกัดองค์ประกอบ ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	109
24	เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบอโรทอนอลของการสกัดองค์ประกอบ ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	110

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 โครงสร้างของบุคลิกภาพซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะในระดับที่แตกต่างกัน 18
- 2 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นบุคลิกภาพ 20
- 3 แบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาควบคู่ไปด้วยก็คือการพัฒนาทางการศึกษา โดยการสร้างรากฐานที่มั่นคงทางการศึกษาให้แก่เยาวชนเพราะการศึกษาเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการปลูกฝังวัฒนธรรมที่ดี หรือพฤติกรรมอื่น ๆ แก่เยาวชน เพื่อจะทำให้เยาวชนเหล่านี้มีชีวิตอยู่ได้อย่างดีในสังคม (บัญญัติ กุลสสถพร. 2515 : 35) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ที่มุ่งให้มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนทั้งมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 1)

เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงมีผลทำให้สังคมต้องการประชาชนที่มีพื้นฐานความรู้ รู้จักคิด รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา มีทักษะในการทำงาน รู้จักพัฒนา มีค่านิยมที่ดี และได้รับการพัฒนาให้มีขีดความสามารถสูงสุดในความถนัดตามศักยภาพที่มีอยู่ และการที่จะพัฒนาให้ประเทศมีประชากรที่มีคุณภาพดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเยาวชน เพราะเยาวชนจะเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ดังนั้นโรงเรียนหรือสถาบันต่าง ๆ ในสังคมควรจะร่วมมือกันพัฒนาเยาวชนให้เจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน ซึ่งส่วนหนึ่งของการพัฒนาเยาวชนก็คือ การพัฒนาให้มีบุคลิกภาพดี (พชรมนต์ เฝียงคงชล. 2533 : 12 ; อ้างอิงมาจาก วารุณี ธนวรานิซ. 2524 : 50) และความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเยาวชน

ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของความสำเร็จในชีวิต (เดโซ สวานันท์. 2510 : 127) ซิลลิเวน (Sullivan) กล่าวว่าบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีสุขภาพจิตดี มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต มองโลกในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ (อารี รังสินนท์. 2524 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Sullivan. n.d.) และสุชา จันทรเอม กล่าวถึงคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกในแง่ดี มีความรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ (สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม. 2510 : 147) ซึ่งสวานา พรหมณ์กุล ได้สรุปว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งในสิบคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการและคำนึงถึงให้มีการปลูกฝังให้สมบูรณ์ในตัวเยาวชน ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมความสำนึกในหน้าที่พลเมืองดี เป็นสิ่ง

ที่แสดงว่าบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้กล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และการกระทำทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนและความอยู่รอดของสังคม (สวานา พรินซ์กุล. 2520 : 17) และมาสโลว์ (Maslow) ได้กล่าวว่า คนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในตนเอง และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ จะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Maslow. 1954 : 411)

ความเชื่อมั่นในตนเองนับเป็นบุคลิกภาพที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการวิจัยของโบว์แมน และแมททิว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2524 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bowman and Mathews. 1969) สรุปไว้ว่า ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนคือการที่เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และความสำเร็จในชีวิตต่อไป ดังนั้นในการพัฒนาเด็กให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นพื้นฐานให้เด็กได้มีการพัฒนาด้านสติปัญญาอย่างเต็มที่อีกด้วย จากผลการวิจัยพบว่า การที่เด็กจะเรียนได้ดีมีได้ขึ้น อยู่กับระดับสติปัญญาของเขาอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกลึกซึ้งของเขาที่ว่าเขาเองมีความฉลาด และยอมรับความสามารถของตนเอง มากน้อยเพียงใดด้วย เด็กที่มีความรู้สึกลึกซึ้งที่ไม่ดีต่อตนเอง มักจะเห็นว่าตนไม่มีความสามารถ ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเองและเกิดความท้อถอย คิดหาช่องทาง หรือข้อแก้ตัวต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน โดยอ้างว่าทำไปก็เท่านั้นไม่มีประโยชน์อะไร เกิดขึ้น ในขณะที่เดียวกันเด็กที่มีความรู้สึกลึกซึ้งที่ดีต่อตนเองจะเป็นคนที่เชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถในการเรียนอยู่ระดับใด ก็จะพยายามปรับตัวให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ตนคิดว่าควรจะเป็น ดังนั้นเด็กที่มีความสามารถและเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมักจะประสบผลสำเร็จในการเรียนมากกว่านักเรียนที่รู้ว่าตนมีความสามารถแต่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

การพัฒนาบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองนั้น สามารถกระทำได้ตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะวัยรุ่น เป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ เพราะวัยนี้เด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้เด็กประสบปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวและพัฒนาบุคลิกภาพให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเอง วชิร ทรนย์มี (2526 : 40) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นมีความต้องการที่จะรู้จักตนเอง รู้จักขอบเขตความสามารถ สิทธิหน้าที่บทบาทของตนเอง ตลอดจนมีการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ดังนั้นวัยรุ่นจึงเป็นวัยที่มีความพร้อมในการปรับตัว และจากการศึกษาของสตรอทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) พบว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ สามารถแสดงความคิดริเริ่มที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ (Breckenrige 1955 : 295) นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะของเด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวได้ดี และมีบุคลิกภาพที่ดีนั้น

องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่เด็กวัยรุ่นควรมีก็คือความเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง (นิภา นิธยาน. 2530 : 46) ดังนั้นการส่งเสริมให้เยาวชนช่วงวัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เยาวชนเหล่านี้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองก็คือ พ่อแม่ ครู-อาจารย์ และบุคคลใกล้ชิด

เด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 14 - 18 ปี เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อและที่สำคัญเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับนี้จะต้องตัดสินใจเพื่อเข้าศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าบางส่วนจะมีปัญหาไม่สามารถเข้าศึกษาต่อได้ก็ต้องตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพ แต่ถ้าหากเด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ย่อมกระทำการใดให้สำเร็จได้ยาก เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเฝ้าหาความสำเร็จในชีวิต (ละม้ายมาศ ศรีทนต์ และ จรรยา สุวรรณทัต. 2510 : 98) เมื่อเด็กต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องเป็นผู้ตัดสินใจให้กับตนเอง โดยที่เขาไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองก็จะไม่สามารถทำได้ เพราะไม่เคยทำมาก่อน (สุมาลี วงษ์ปลุกแก้ว. 2526 : 19) ดังนั้นพ่อแม่ ครู-อาจารย์ ผู้ใกล้ชิด จะต้องร่วมกันปลูกฝังให้เด็กมีความมั่นคงทางจิตใจ รู้จักที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เด็กเกิดความคิดกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่คอยที่จะพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา มีความกล้าที่จะแสดงความคิด กล้าตัดสินใจที่จะกระทำหรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กในการเลือกตัดสินใจในการเรียนต่อ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของตน เมื่อเด็กได้เรียนในสิ่งที่ตนชอบและถนัดก็เป็นการปูพื้นฐานให้เกิด ความมั่นคงในการประกอบอาชีพที่จะเป็นประโยชน์สังคมและประเทศชาติสืบไป

ด้วยความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพทางสังคมอย่างหนึ่งซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กกล้าที่จะทำในสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในกระบวนการคิดแก้ปัญหาหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นในตนเองจะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มองโลกในแง่ดี มีความรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ประสบผลสำเร็จในการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และจากเหตุผลที่ว่ายังจะต้องมีการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลนอกเหนือจากการพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถ และจากความสำคัญของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่ควรเสริมสร้างให้กับเด็ก ดังที่กล่าวมาแล้ว* บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อบุคคลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพราะถ้าหากว่าเยาวชนในวัยนี้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองแล้วอาจจะ เป็นผลสืบเนื่องให้เกิดปัญหาในการเรียน การดำเนินชีวิต จนอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องไปเป็นปัญหาของสังคมและประเทศชาติในที่สุด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองและการสร้างเครื่องมือวัด เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า โดยอาศัยทฤษฎี โครงสร้างของบุคลิกภาพ ของกิลาฮอร์ด และทฤษฎี การจัดระบบ - บุคลิกภาพ - จอห์นเซนส์

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบลักษณะองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่า การพัฒนาบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ควรจะพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะใดบ้าง
2. เป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่มีคุณภาพ
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพในด้านอื่น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 22 โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 12,363 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 1,322 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
 - ตอนที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองมีทั้งหมด 5 ด้าน คือ

1. ด้านความมั่นคงทางจิตใจ
2. ด้านความกล้า
3. ด้านการพึ่งพาตนเอง
4. ด้านความเป็นตัวของตัวเอง
5. ด้านความสามารถในการปรับตัว

ตอนที่ 2 ตัวแปรที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ระดับชั้นจำแนกเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแต่ละด้านตามผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง วิธีการทางสถิติที่ช่วยค้นหารูปแบบของความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อให้ได้ลักษณะที่แอบแฝงอยู่ หรือให้ได้ตัวประกอบแยกออกจากกันเป็นกลุ่ม ๆ
2. บุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองอย่างเหมาะสมกับสภาพของตนในลักษณะที่มีความกล้าที่จะพูด กระทำ แสดงออก เคารพความจริงอย่างถูกต้องและเป็นตัวของตัวเอง รู้จักพึ่งตนเองสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งประกอบด้วยด้านความมั่นคงทางจิตใจ ด้านความกล้า ด้านการพึ่งพาตนเอง ด้านการเป็นตัวของตัวเอง และด้านความสามารถในการปรับตัว

2.1 ด้านความมั่นคงทางจิตใจ หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่มีจิตใจหนักแน่นไม่ลังเล มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ ไม่วิตกกังวลเกินไป และไม่หวั่นไหวต่อคำติชม แบ่งเป็น

- HR₁ จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล
- HR₂ มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ
- HR₃ ไม่วิตกกังวลเกินไป
- HR₄ ไม่หวั่นไหวต่อคำติชม

2.2 ด้านความกล้า หมายถึง บุคลิกภาพของบุคคลที่กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้ากระทำ กล้าซักถามข้อสงสัย กล้าเผชิญความจริง กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด กล้าเป็นผู้นำ ชอบการต่อสู้ แข่งขัน ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง แบ่งเป็น

- HR₅ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น
- HR₆ กล้ากระทำ
- HR₇ กล้าซักถามข้อสงสัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอ รายละเอียดตามลำดับชั้นดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. บุคลิกภาพ
 - 2.1 ความหมายของบุคลิกภาพและการวัดบุคลิกภาพ
 - 2.2 จุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
 - 2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
3. เอกสารที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 3.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 3.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 3.3 การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 3.4 ปัจจัยในการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 3.5 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. เอกสารที่เกี่ยวกับวัยรุ่น
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นวิธีการสถิติที่ช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีสหสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการลดจำนวนตัวแปรให้น้อยลง เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ ซึ่งทำให้สามารถให้คำจำกัดความของตัวแปรชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยตัดสินใจว่าควรศึกษาตัวแปรใดบ้าง และตัวแปรใดเกี่ยวข้องกับตัวแปรใด ดังที่ ส.วาสนา ประวาลพฤษ์ (ม.ป.ป. : 11 - 12) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบยึดหลักที่ว่า ตัวแปรหรือข้อมูลต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันนั้น เนื่องมาจากตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ มีองค์ประกอบร่วมกัน (Common Factor) สังเกตได้จากการจัดกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่าง

- HR₈ กล้าเผชิญความจริง
- HR₉ กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด
- HR₁₀ กล้าเป็นผู้นำ
- HR₁₁ ชอบการต่อสู้ แข่งขัน
- HR₁₂ ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน

2.3 ด้านการพึ่งตนเอง หมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองทำงานให้ประสบผลสำเร็จ มีความเพียรพยายาม แบ่งเป็น

- HR₁₃ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
- HR₁₄ ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ
- HR₁₅ มีความเพียรพยายาม

2.4 ด้านความเป็นตัวของตัวเอง หมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ แบ่งเป็น

- HR₁₆ มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง
- HR₁₇ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
- HR₁₈ ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล
- HR₁₉ มีความคิดสร้างสรรค์

2.5 ด้านความสามารถในการปรับตัว หมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ช่วยเหลือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ยอมรับสภาพใหม่ ๆ มองโลกในแง่ดี และมีความรับผิดชอบ แบ่งเป็น

- HR₂₀ มียมนุษยสัมพันธ์
- HR₂₁ ช่วยเหลือผู้อื่น
- HR₂₂ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ
- HR₂₃ ยอมรับสภาพใหม่ ๆ
- HR₂₄ มองโลกในแง่ดี
- HR₂₅ มีความรับผิดชอบ

3. ระดับชั้น หมายถึง ระดับการศึกษาของนักเรียนจำแนกเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีคุณตั้งแต่ปริญญาโททางสาขาจิตวิทยา หรือทางการวัดผลการศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินแบบทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity)

ตัวแปร การจับกลุ่มของตัวแปรซึ่งเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรทำให้ทราบถึงโครงสร้างและแบบแผนข้อมูล ทำให้หาองค์ประกอบร่วมของตัวแปรได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายได้ถึงความแปรปรวนระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นอันแสดงถึงขนาด (Magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นวิธีการสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอชุดของตัวแปรหลายตัว ที่สัมพันธ์กันในรูปของตัวแปร-สมมติ (Factor) ที่มีจำนวนน้อยลง (ส.วาสนา ประวาลพฤษ์. ม.ป.ป. : 8 - 9) การทำการวิเคราะห์องค์ประกอบมักจะทำใน 2 ลักษณะ คือ

1. ค้นหาว่ามีองค์ประกอบ อะไรบ้าง (Exploratory)
2. ยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่ามีองค์ประกอบนั้น ๆ ในคุณลักษณะ (Trait)

นั้นจริงหรือไม่ (Confirmatory)

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. ช่วยบรรยายเกี่ยวกับโดเมน (Domain) ที่ต้องการศึกษา
2. ช่วยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา
3. ช่วยจัดประเภทของตัวแปร
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วม (Functional Relations) ระหว่างตัวแปร
5. วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ (Factorial Structures) ของตัวแปรที่เป็นเกณฑ์ และระบุตัวแปรที่เป็นประโยชน์ในสมการถดถอย
6. เป็นการพิสูจน์ข้อค้นพบของตนเองกับของผู้อื่น
7. ลดข้อมูลให้น้อยลงเพื่อให้ลักษณะร่วมที่ซ่อนอยู่
8. ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
9. ช่วยในการสร้างแบบวัดลักษณะต่างๆ

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ส.วาสนา ประวาลพฤษ์ (ม.ป.ป.: 5) กล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบว่ามีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมข้อมูล
2. การสร้างเมตริกสหสัมพันธ์ หรือเมตริกความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม
3. การสกัดองค์ประกอบ
4. การหมุนแกน
5. การสร้างมาตราองค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบในการพัฒนาแบบทดสอบ (Factor Analysis in Test Development)

ในการพัฒนาแบบทดสอบวัดทางบุคลิกภาพต่าง ๆ นั้นนักจิตวิทยาและนักวัดผลการศึกษาเป็นจำนวนมากได้หันมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ เช่น แคทเทล (Cattell) ได้ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบใน The Sixteen Personality Factor Questionnaire Form B. ซึ่งเป็นการหาค่าสหสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation) ระหว่างข้อคำถาม

The Sixteen Personality Factor Questionnaire Form B. (ลัดดา แพทย์เจริญ. 2516 : 9 - 11) เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ประกอบด้วยข้อคำถาม 188 ข้อ แบ่งคุณลักษณะ (traits) ของบุคลิกภาพไว้ 16 ด้าน ซึ่งรวมกันเข้าเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 5 ด้าน ดังนี้ คือความวิตกกังวล การเก็บตัว - การแสดงตัว การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ การคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น และด้านสติปัญญา คุณลักษณะ 5 ประการนี้ แคทเทล (Cattell) ได้ให้คำจำกัดความไว้เพื่อตีความหมายของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะดังตัวอย่างการแปลความหมายของบางลักษณะ ดังนี้

ความวิตกกังวล คนที่ได้คะแนนสูงเป็นคนที่มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวได้ไม่ดี ส่วนคนที่ได้คะแนนต่ำ มีความวิตกกังวลต่ำ พอใจในชีวิตความเป็นอยู่ตามปกติ

การเก็บตัว - แสดงตัว คนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นคนที่ชอบบอกสู่การสมาคม เป็นคนที่ไม่เก็บความรู้สึก มีความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่วนคนที่ได้คะแนนต่ำจะเป็นที่มีความเป็นตัวของตัวเอง เก็บความรู้สึกในการติดต่อระหว่างบุคคล เป็นคนขี้อาย และพอใจในตนเอง

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบใน The Sixteen Personality Factor Questionnaire Form B. ดังกล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self Confidence) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคล น่าจะประกอบด้วยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ จิตใจมั่นคง กล้าแสดงออก เป็นผู้นำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญความจริง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

แนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ

บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 182) ได้กล่าวถึงงานวิจัยที่ใช้เทคนิควิเคราะห์องค์ประกอบว่า เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบว่า บรรดาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบ แบบสำรวจ ซึ่งอาจเป็นชุดเดียวกัน แต่แยกวัดเป็นหลายด้านหรือหลายชุด ชุดที่วัดแต่ละด้านเหล่านั้น วัดในสิ่งเดียวกัน หรือที่เรียกว่าวัดองค์ประกอบร่วมกัน

หรือไม่ มีองค์ประกอบ และเครื่องมือหรือเทคนิคที่สร้างขึ้นเหล่านั้นมีความสามารถในการวัดองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาผลวิเคราะห์แล้วให้หลักเหตุผลกำหนดชื่อองค์ประกอบที่วัดได้ หรือเป็นงานวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบว่า เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีหรือแนวคิดอย่างหนึ่ง เมื่อนำไปใช้จริงแล้วจะเกิดผลตรงตามทฤษฎีหรือแนวคิดหรือไม่ หรือการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ว่าเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถวัดองค์ประกอบที่มุ่งหวังในการวัดได้จริง ลักษณะสำคัญของงานวิจัยที่สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ในการวิจัยอีกประการหนึ่งคือ การเปรียบเทียบจำนวนองค์ประกอบโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกัน เช่น เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลของกรรมวิธีทดลอง (Treatment) ต่าง ๆ ที่ให้แก่แต่ละกลุ่ม ลักษณะของงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วสามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อทดสอบสมมติฐานว่า บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองนั้นมีจำนวนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบหรือไม่ และใช้เหตุผลกำหนดชื่อขององค์ประกอบที่วัดได้ทั้ง โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ชวน์ ทับทิมทอง (2522 : 45 - 46) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12 จำนวน 290 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ มี 5 องค์ประกอบ และนักเรียนชายมีความพร้อมทางการเรียนสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสริม ทศศรี (2522 : 38 - 39) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน 12 ฉบับ พบว่า ความสามารถทางการเรียนวิทยาศาสตร์มี 3 องค์ประกอบคือ ด้านทักษะในการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ปัญหา และด้านการแก้ปัญหาโดยการทดลอง พบว่านักเรียนหญิงมีความสามารถด้านทักษะในการนำไปใช้สูงกว่านักเรียนชาย นักเรียนชายมีความสามารถด้านการวิเคราะห์ปัญหาสูงกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงมีความสามารถด้านการแก้ปัญหาโดยการทดลองสูงกว่านักเรียนชาย

จินตนา ทองย้อย (2525 : 95 - 96) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งอยู่ที่สถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนรุ่นใหญ่จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้วัดเป็น เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ พบว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมี 10 องค์ประกอบ คือ ด้านการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสังคม ด้านการเปลี่ยนแปลงของ อารมณ์ ด้านความไม่มั่นใจในตนเอง ด้านความขัดแย้งในสังคม ด้านการไม่ยอมรับในงาน ด้านความอาฆาตแค้น ด้านความไม่มีจุดหมายในชีวิต ด้านการกระทำผิดพลาด ด้านการ ไม่สำนึกในความผิด และด้านการเก็บตัว

ลือชัย ชื่นอ้อม (2525 : 49) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบ ความสามารถด้านเหตุผล ของนักเรียนชั้นอนุบาล ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีจำนวน 247 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถด้านเหตุผล จำนวน 8 ฉบับ พบว่านักเรียนชายมีความสามารถด้านเหตุผล ในแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมนึก คู่เมือง (2527 : 88 - 89) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างแบบทดสอบ วัดค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดค่านิยม พื้นฐานด้านการประหยัดและออม 56 สถานการณ์ พบว่าองค์ประกอบค่านิยมพื้นฐานด้านการ ประหยัดและออมมี 2 องค์ประกอบ คือการประหยัดและออมสิ่งต่าง ๆ กับความสำนึกในคุณค่า ของการประหยัดและออม

ประชา ผ่องใส (2530 : 233 - 237) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 887 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพความเป็นไทย แบบมาตราส่วน ประมาณค่า พบว่าองค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีบุคลิกภาพความเป็นไทย 28 องค์ประกอบ นักเรียนชายมี 30 องค์ประกอบ นักเรียนหญิงมี 31 องค์ประกอบ นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมี 30 องค์ประกอบ นับถือศาสนาอิสลามมี 30 องค์ประกอบ บุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทนา เลือดกรงศรี (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิเคราะห์องค์- ประกอบความทันสมัยด้านจิตใจของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูที่สอนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 963 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดความทันสมัย

ด้านจิตใจที่สร้างตามแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ทจำนวน 56 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบความทันสมัยด้านจิตใจของครูมี 8 องค์ประกอบ คือ มองโลกในแง่ดี ให้ความสนใจสังคม ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดโชคกลาง ยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ มีลักษณะประชาธิปไตย มีแรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์ และยอมรับบทบาทสตรี

อัจฉรา ลักษณะาสันต์ (2535 : 53 - 54) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามัคคีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 1,334 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 มาตรา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .8628 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความสามัคคีมี 8 องค์ประกอบ คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นผู้สร้างความเข้าใจอันดีในหมู่คณะ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในเหตุผลของคนส่วนใหญ่ รักหมู่คณะมีใจหวังดีช่วยเหลือหมู่คณะ และไม่แบ่งเป็นพวกเราพวกเขา

จรงค์ศักดิ์ บุญฤทธิ์ (2536 : 72 - 74) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความสนใจตามหลักพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 870 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสนใจในรูปของสถานการณ์ 45 สถานการณ์ พบว่าองค์ประกอบความสนใจมี 3 องค์ประกอบ คือ มีความพอใจตามได้ มีความพอใจตามกำลัง และมีความพอใจตามสมควร การเปรียบเทียบคะแนนองค์ประกอบของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า องค์ประกอบ 1 (ความพอใจตามได้) กับองค์ประกอบ 3 (มีความพอใจตามสมควร) นักเรียนหญิงมีคะแนนองค์ประกอบสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในองค์ประกอบ 2 (มีความพอใจตามกำลัง) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบคะแนนองค์ประกอบของนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทย์-คณิต กับแผนการเรียนศิลป์-ภาษา พบว่า ในองค์ประกอบ 1 (มีความพอใจตามได้) กับองค์ประกอบ 3 (มีความพอใจตามสมควร) นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทย์-คณิต มีคะแนนองค์ประกอบสูงกว่านักเรียนที่เรียนแผนการเรียนศิลป์-ภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในองค์ประกอบ 2 (มีความพอใจตามกำลัง) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัดดา นาคศรีเจริญสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 924 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างเข้าใจ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบความเป็นนักอ่านที่ดี พบว่าองค์ประกอบของความเป็นนักอ่านที่ดีมี 5 องค์ประกอบ คือ

การเก็บรวบรวมสาระสำคัญจากการอ่าน มีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้จากการอ่าน มีลักษณะท่าทีที่ถูกต้องในการอ่าน และมีวิจาร์ณญาณในการอ่าน และยังพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีค่าเฉลี่ยในองค์ประกอบด้านการเก็บรวบรวมสาระสำคัญจากการอ่าน ด้านมีเจตคติที่ดีในการอ่าน ด้านมีความกระตือรือร้นที่จะหาความรู้จากการอ่าน และด้านมีวิจาร์ณญาณในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ส่วนค่าเฉลี่ยในองค์ประกอบ 4 การมีลักษณะท่าทางที่ถูกต้องในการอ่านนั้น นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ

พินา ภูมิอมร (2538 : 82 - 88) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของสุขภาพจิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,509 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของสุขภาพจิต มี 7 องค์ประกอบ คือ สัมพันธภาพ มองโลกในแง่ดี ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อตนเอง สมรรถภาพในการทำงาน ความมีเหตุผลและกล้าเผชิญความจริง ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของสุขภาพจิต เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่าองค์ประกอบ 1 (สัมพันธภาพ) องค์ประกอบ 2 (มองโลกในแง่ดี) องค์ประกอบ 4 (เจตคติต่อตนเอง) องค์ประกอบ 7 (กล้าเผชิญความจริง) ไม่แตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบ 3 (ความเชื่อมั่นในตนเอง) องค์ประกอบ 5 (สมรรถภาพในการทำงาน) และองค์ประกอบ 6 (ความมีเหตุผล) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบสามารถกำหนดคุณลักษณะ (Trait) ของสิ่งที่ศึกษาออกมาเป็นโครงสร้างของคุณลักษณะได้ชัดเจนขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อให้ทราบส่วนประกอบ หรือ โครงสร้างของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองว่าประกอบไปด้วยคุณลักษณะด้านใดบ้าง

2. บุคลิกภาพ

2.1 ความหมายของบุคลิกภาพและการวัดบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าบุคลิกภาพ (Personality) ไว้หลายทัศนะดังต่อไปนี้

แอลพอร์ท (เชดคัทตี้ โสวาสิญ์. 2520 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1961) กล่าวว่าบุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

แคทเทล (เชดคัทตี้ โววาสิญ์. 2520 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Hall and Lindzey. 1970 : 396 - 411 ; citing Cattell. n.d.) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือสิ่งที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นอยู่ข้างใน

แมคแคนแนลส์ (บิงอร์ ภูวภิรมย์ขวัญ. 2524 : 22 ; อ้างอิงมาจาก McCannall. 1974 : 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลคิดและแสดงเป็นแบบแผนพฤติกรรมเพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะที่กล่าวนี้หมายถึงค่านิยม แรงจูงใจ ทักษะ อารมณ์ ความสามารถต่าง ๆ มโนภาพแห่งตน (Self - Concept) และเชาวน์ปัญญา

บิงอร์ ภูวภิรมย์ขวัญ (2524 : 41) ได้ให้ความหมายไว้ว่าบุคลิกภาพ คือทุกสิ่งทุกอย่างอันได้แก่ ลักษณะท่าที การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออก ต้องมีความคงตัวสำหรับเป็นพฤติกรรมเฉพาะของบุคคลนั้น ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้บ้างแต่ต้องใช้เวลานานพอสมควร

ด้อย ชุมสาย (2508 : 348) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ภาระงานแห่งการรวมหน่วยอันหนึ่งซึ่งประกอบขึ้นด้วย รูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรมที่เป็นลักษณะนิสัยของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งทำให้คนอื่นกำหนดคุณค่าของคนนั้น ๆ ด้วยอารมณ์ และไม่ใช้ด้านพุทธิปัญญาหรือเชาวน์

เชดคัทตี้ โววาสิญ์ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งย้าให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกันไป ประกอบด้วยลักษณะด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งพฤติกรรมการแสดงออกทางด้านการปรับตัวและการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

การวัดบุคลิกภาพ

การวัดหรือการประเมินบุคลิกภาพหรือลักษณะรวมของบุคคลนั้น จุดมุ่งหมายหลักก็เพื่อจะได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะของตัวผู้เรียนและการปรับตัวทางสังคม โครงสร้างหลักของแบบวัดประเภทนี้เป็นการวัดทางด้านจิตใจและอารมณ์ การสร้างและการให้คะแนนนั้นคำตอบไม่ได้จำกัดว่าจะต้องมีคำตอบที่ยอมรับว่าจะผิดหรือถูก แบบวัดบุคลิกภาพโดยทั่วไปมีการสร้างหรือใช้กันในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการวินิจฉัยความผิดปกติทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ (จรรยา สุวรรณทัต ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจฉก. 2521 : 5)

ทวี ท่อแก้ว (2517 : 121) กล่าวว่า การวัดบุคลิกภาพนั้น ถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูง ก็ควรใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกัน สรุปวิธีการที่ใช้วัดทั่ว ๆ ไปมีอยู่ 5 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสังเกต โดยมีการสังเกตพฤติกรรมทั่ว ๆ ไป ที่บุคคลแสดงออกมีอยู่ 2 แบบด้วยกัน คือ การสังเกตแบบควบคุม และการสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวัน ที่บุคคลแสดงออก
2. วิธีการรายงานตนเอง มี 2 แบบ คือ การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการให้ประมาณค่าตนเองด้วยคำถามแบบปรนัย และการสัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมาและจดบันทึกประมาณค่า
3. วิธีการศึกษาความเห็นจากบุคคลอื่น เป็นวิธีการสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกกับบุคคลนั้นอย่างไร
4. วิธีการใช้แบบทดสอบ เป็นวิธีที่นิยมกันมาก โดยจะมีการสร้างแบบทดสอบที่ประกอบด้วยคำถามหรือข้อความหลายข้อ ซึ่งผู้ทดสอบสร้างขึ้นโดยถือเอาเกณฑ์ปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบและพฤติกรรมที่กระทำอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาวะนั้น ๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบแบบทดสอบจึงจะได้ผลและทำให้การทดสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์
5. วิธีให้สร้างจินตนาการ เป็นวิธีที่ผู้วัดจัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลตอบสนอง สิ่งเร้าอาจเป็นภาพหรือข้อความที่ไม่สมบูรณ์

การเลือกวิธีวัดบุคลิกภาพขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทั้งผู้สอบ ผู้ถูกทดสอบ รวมทั้งสภาพการณ์ของการทดสอบ และสิ่งที่จะวัดเพื่อการศึกษา สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีสร้างแบบทดสอบเพื่อใช้วัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่เป็นปรนัยมากกว่าวิธีอื่น ๆ มีความสะดวกในการนำไปใช้เพราะประหยัดทั้งแรงงานและเวลา การตรวจสอบเพื่อแปลผลก็มีข้อมูลทางสถิติที่เชื่อถือได้

2.2 จุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

จุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพ

เฟอร์กูสัน (Ferguson. 1976 : 16) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการวัดบุคลิกภาพไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว เป็นการศึกษาที่พยายามจะอธิบายทำนายพฤติกรรมของบุคคลเพียงคนเดียว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมรายกลุ่ม เป็นการศึกษาที่พยายามอธิบาย ทำนาย และควบคุม พฤติกรรมของบุคคลเป็นรายกลุ่ม เช่น พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของคนไทย คนจีน คนญี่ปุ่น หรือคนอเมริกัน เป็นต้น

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมอันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่ม ซึ่งอาจแยกศึกษาได้ 2 แนวทาง คือ การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากกลุ่ม และ การศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มที่เนื่องมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิก

เครินมันซ์ (Kleinmuntz. 1930 : 14 - 15) ได้จัดแบ่งจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพไว้ 4 แนวทางด้วยกัน คือ

1. เพื่อวินิจฉัยโรค เป็นการวัดเพื่อจัดประเภทของบุคลิกภาพออกตามลักษณะของโรคจิตแบบต่าง ๆ

2. เพื่อการแนะนำและจิตบำบัด เป็นการประเมินบุคลิกภาพของบุคคล ก่อนหลัง และระหว่างที่กำลังรักษาโรค เพื่อจะปรับปรุงบุคลิกภาพที่มีปัญหาให้มีการพัฒนาขึ้น

3. เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน เป็นการวัดคนให้ตรงกับงานเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด

4. เพื่อการวิจัยทางบุคลิกภาพ เป็นการวัดบุคลิกภาพก่อนและหลังการทดลอง เพื่อประเมินผลการทดลองว่าได้ผลอย่างไร ตลอดจนเป็นการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลว่าดีมากน้อยเพียงใด

จากจุดมุ่งหมายในการวัดบุคลิกภาพดังกล่าว พอสรุปได้ว่าการวัดทางบุคลิกภาพมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคล และเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงพฤติกรรมของบุคคลให้ถูกต้องเหมาะสม

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเป็นเครื่องมือที่นักจิตวิทยาพยายามสร้างขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมของบุคคลอย่างเที่ยงตรง มีกฎเกณฑ์ และนำเอาเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปประเมินบุคลิกภาพที่ต้องการจะทราบ เพื่อผลทางการศึกษาและทางจิตวิทยาอย่างแพร่หลายวิธีสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนั้น เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 13 - 17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างไว้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด การวางแผนในขั้นนี้เป็นการวางโครงการไว้ล่วงหน้าว่าในการวิจัยหรือการสอบวัดนั้นต้องการจะวัดตัวแปร (คุณลักษณะ) ใด จะสอบวัดกับใคร วัดเพื่ออะไรหรือกล่าวได้ว่า เป็นการวางโครงร่างของการวิจัย กล่าวคือในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยต้องกำหนดขอบเขตของการวัด และอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้แจ่มแจ้งว่า พฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร และจะสร้างนิยามปฏิบัติการได้เช่นไร

2. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบหรือเครื่องมือ การวางแผนในขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนเพื่อกำหนดรูปแบบของเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่จะนำไปใช้ หรือรื้อให้บุคคลแสดง

พฤติกรรมออกมา โดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายของการวิจัยนั้น ๆ ว่าควรใช้แบบทดสอบประเภทใดจึงจะวัดได้ผลตามที่มุ่งหวังไว้ ตลอดจนต้องกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบว่าควรมีจำนวนข้อ หรือสเกลมากน้อยเพียงใดจึงจะครอบคลุม และจะใช้วิธีดำเนินการสอบอย่างไร เช่น เป็นการสอบกลุ่มหรือรายบุคคล จำกัดเวลาในการตอบหรือไม่จำกัด

3. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบจะทำให้ทราบลักษณะของข้อคำถามว่าจะเป็นไปได้ในลักษณะใด ในการสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยาส่วนใหญ่จะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล ดังนั้นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัด จึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่ามีลักษณะย่อยอะไรบ้าง หรืออย่างน้อยก็ควรจะมีการวิจารณ์กันบ้างว่า มีกี่องค์ประกอบ ข้อควรกระทำประการหนึ่งในการสร้างแบบทดสอบ คือพึงระลึกว่าตัวข้อสอบนั้นเป็นเพียงตัวอย่างของพฤติกรรมที่จะวัดเท่านั้น นอกจากนี้ผู้สร้างแบบทดสอบยังต้องคำนึงถึงคุณภาพและข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นกับเครื่องมือนี้ด้วยเสมอ

4. การประเมินคุณภาพเครื่องมือ ส่วนใหญ่แล้วมักจะคำนึงถึงคุณภาพในด้านต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึงคุณภาพของแบบทดสอบนั้นสามารถแทนสิ่งเร้าที่ให้อินทรีย์ตอบสนองตามที่คุณลักษณะ (Trait) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึงผลของการวัดนั้นสามารถบอกระดับหรือความเข้มของคุณลักษณะนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงใด มีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายความว่า แบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวของมันเองมากน้อยเพียงใดในการที่จะเป็นสื่อ หรือจะเร้าให้อินทรีย์ตอบสนองได้ตามความต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบ ตลอดจนระบบของการให้คะแนนหรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าเชื่อถือ และนำไปใช้ได้ทั่วไปหรือไม่ในการแปลความหมาย

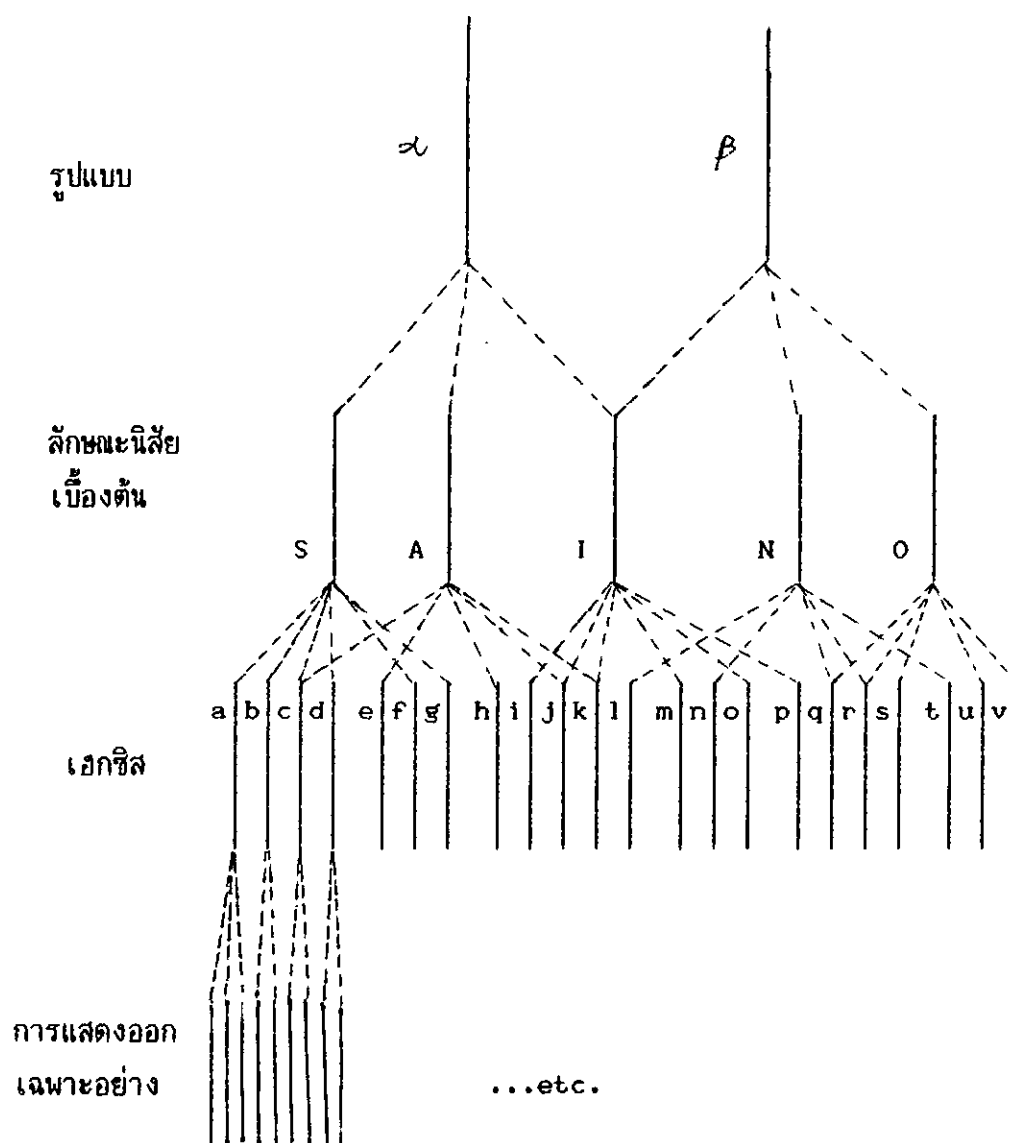
จากการศึกษาถึงความหมาย การวัดบุคลิกภาพ จุดมุ่งหมาย และขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ของผู้วิจัยนี้ก็เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองคือ ทฤษฎีของกิลฟอร์ด และไฮแซงค์ ดังนี้

1. ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford)

กิลฟอร์ด (Guilford, 1959 : 99 - 103) มีความคิดเห็นว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น และเขาเชื่อว่าแบบจำลองของโครงสร้างของบุคลิกภาพสามารถนำแบบจำลองขององค์ประกอบ (Factor Model) มาใช้อธิบายได้ ทฤษฎีของกิลฟอร์ดสรุปได้ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างของบุคลิกภาพซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะ ในระดับที่แตกต่างกัน

ภาพประกอบ 1 นี้แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น ประกอบด้วยลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่แตกต่าง 4 อย่าง คือ การแสดงออกเฉพาะอย่าง (Specification) เฮกซิส (Hexis) ลักษณะนิสัยเบื้องต้น (Primary - Trait) และรูปแบบบุคลิกภาพ (Type) ระดับการแสดงออกเฉพาะอย่าง กิลฟอร์ดมิได้อธิบายรายละเอียดของลักษณะนิสัยอันนี้ เขาเพียงแต่อธิบายว่าเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับเฮกซิส และเป็นนครรชนชี้บ่ง (Trait Indicator) ของเฮกซิส :

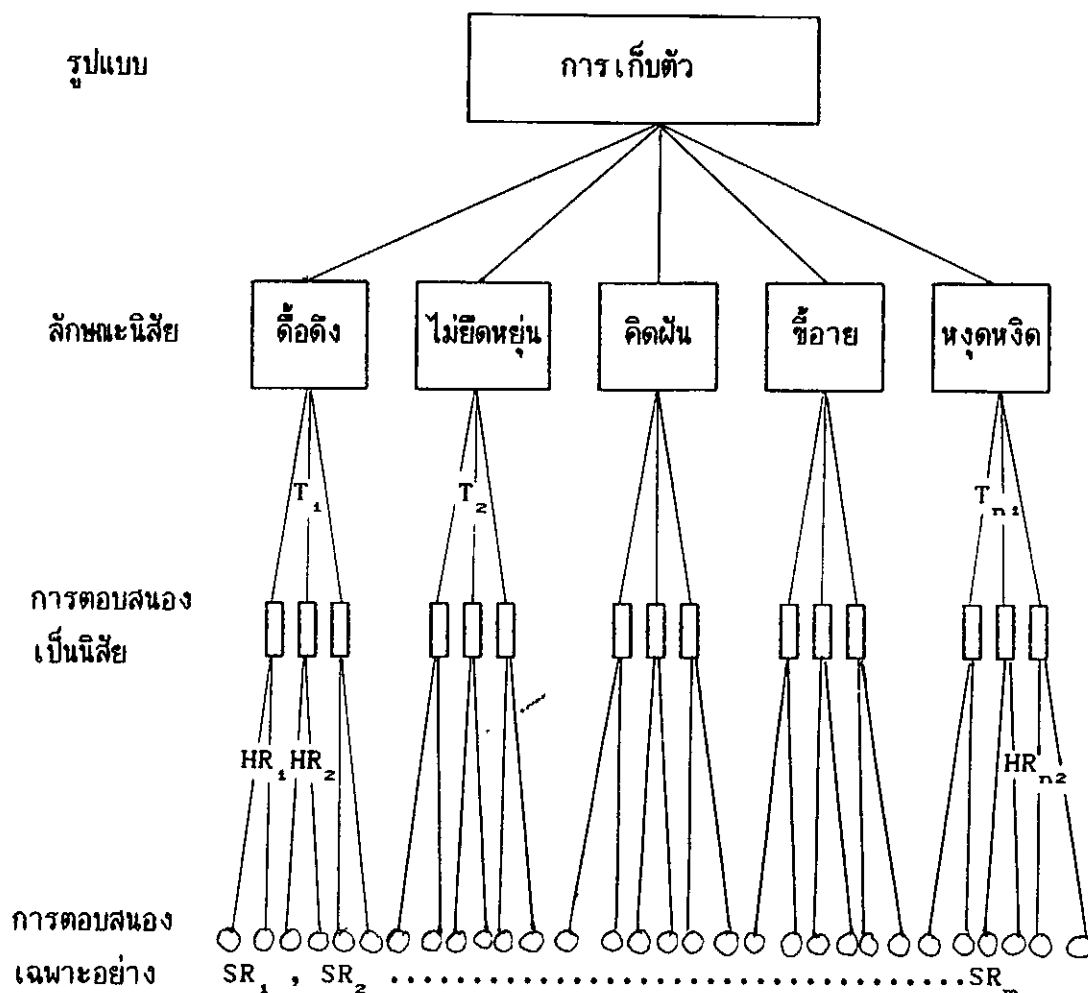
ระดับเฮกซิส เฮกซิสเป็นลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่ต่ำที่สุดเช่นเดียวกับ HR ของไอแซงค์ กิลฟอร์ดอธิบายว่าการที่ใช้คำว่า เฮกซิส แทนคำว่านิสัย เพราะคำว่านิสัย หมายถึง สิ่งที่เราเรียนรู้ แต่เฮกซิสมีความหมายกว้างกว่า เฮกซิสคือ ความโน้มเอียงที่จะประพฤติอย่างคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่มีของเข้าจำกัด เฮกซิสได้มาจากการสังเกตพฤติกรรม โดยมีการแสดงออกเฉพาะอย่างเป็นนครรชนชี้บ่ง

ระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น ลักษณะนิสัยเบื้องต้นเป็นตัวกำหนดเฮกซิส ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและในขณะเดียวกัน ก็เป็นตัวกำหนดการแสดงออกเฉพาะอย่างด้วยกิลฟอร์ดมีความคิดว่า องค์ประกอบในความหมายของนักวิเคราะห์องค์ประกอบควรอยู่ในระดับนี้

ระดับรูปแบบบุคลิกภาพ รูปแบบบุคลิกภาพนี้เป็นลักษณะนิสัยที่อยู่ในระดับของการสรุปที่สูงกว่าระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น

2. ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซงค์ (Eysenck)

ไอแซงค์ (Eysenck, 1970 : 13-15) อธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับพฤติกรรมดังกล่าวจัดระบบนั้นตามชั้นจากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นบุคลิกภาพ

ระดับต่ำสุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) ใช้สัญลักษณ์ SR_1 , SR_2 , ... SR_m พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้อาจเป็นลักษณะ (characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ HR_1 , HR_2 , ... HR_{n2} พฤติกรรมในระดับนี้ คือการตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายในเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำ การตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับการตอบสนองเดิม HR เป็นการจัดระบบขั้นต่ำสุด ปริมาณ

ของการจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่น วัดออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้ (Probability) ที่พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดซ้ำ

ระดับที่สาม คือระดับนิสัย (Trait) ใช้สัญลักษณ์ $T_1, T_2, \dots, T_n$ พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบขึ้นจาก HR ตัวอย่างของลักษณะนิสัยคือ ลักษณะตื้อดิ่ง ลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปรที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ที่แตกต่างกับจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะนิสัยคือองค์ประกอบกลุ่ม (Group Factors)

ระดับสุดท้าย คือระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 2 รูปแบบของบุคลิกภาพคือ การเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันกลุ่มหนึ่ง รูปแบบของบุคลิกภาพว่าเป็นตัวแปรในระดับสูง (Higher-Order Constructs)

ที่กล่าวมาทั้งหมดเมื่อเทียบกับระหว่างทฤษฎีของไอแซกส์ และทฤษฎีของกิลฟอร์ด สรุปได้ว่า การแสดงออกเฉพาะอย่างอยู่ในระดับเดียวกับ SR เอกชีสอยู่ในระดับเดียวกับ HR ลักษณะนิสัยเบื้องต้นอยู่ในระดับเดียวกับลักษณะนิสัย และรูปแบบบุคลิกภาพอยู่ในระดับเดียวกับรูปแบบบุคลิกภาพ

ข้อสังเกต

สำหรับข้อสังเกตเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างทฤษฎีของ ไอแซกส์และกิลฟอร์ด มีดังนี้

1. ระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับของไอแซกส์ เป็นระดับของพฤติกรรม ส่วนระดับบุคลิกภาพทั้ง 4 ระดับของกิลฟอร์ด เป็นลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่แตกต่างกัน
2. HR ชุดหนึ่งสำหรับลักษณะนิสัยหนึ่ง แยกขาดจากชุดของ HR สำหรับอีกลักษณะนิสัยหนึ่ง ส่วนเอกชีสชุดหนึ่งซึ่งบ่งลักษณะนิสัยเบื้องต้นหนึ่ง ไม่แยกขาดจากชุดของเอกชีสซึ่งบ่งอีกลักษณะนิสัยเบื้องต้น นั่นคือ ในเอกชีสชุดหนึ่งอาจมีเอกชีสที่บ่งลักษณะนิสัยเบื้องต้นหลาย ๆ ลักษณะได้
3. กิลฟอร์ดยอมรับว่า α และ β type ของเขาอยู่ในระดับของการสรุปที่ต่ำกว่ารูปแบบบุคลิกภาพของไอแซกส์

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

3.1 ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

นักจิตวิทยา และนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

จงใจ ขจรศิลป์ (2532 : 27) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2516 : 7) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความแน่ใจ หรือมั่นใจ หรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ตามที่บุคคลนั้นตั้งใจไว้ แม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใดเป็นอุปสรรคก็ไม่บังเกิดความย่อท้อแต่อย่างใด ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปด้วยความมั่นใจว่า ตนสามารถกระทำสิ่งที่กระทำอยู่นั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม

พันทิมา ระเบียบติ (2529 : 5) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการกระทำและคำพูดที่เหมาะสมซึ่งแบ่งเป็นลักษณะต่าง ๆ คือ ความกล้าแสดงออก การไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไม่เหตุผล ความคิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ความรับผิดชอบในการร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงาน ความเพียรพยายามสู้เป้าหมาย และความสามารถในการแก้ปัญหา

นิตินันต์ วิจิตชลชัย (2535 : 8) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจและมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามความต้องการ

มานิดา ทองทวี (2526 : 6) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความแน่ใจ ความมั่นใจ ของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเผชิญต่อความจริง ตลอดจนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความถูกต้องเหมาะสม

มานะ พ่วงความสุข (2536 : 8) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงการกล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำ สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีเหตุผลไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 6) ได้ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะในตนเองของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึง ความกล้าในการคิด พูด กระทำ มีใจคอมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล มีความรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น

วาสนา ผดุงทรง (2529 : 5 - 6) ให้ความหมายว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลซึ่งจะออกมาในรูปของพฤติกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็น
2. มีความวิตกกังวลน้อย สามารถควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติได้
3. สามารถกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย
4. สามารถช่วยเหลือผู้อื่น

5. สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดเห็นของตนเองอย่างไม่ลังเล และไม่
หวั่นไหวต่อคำติชมของผู้อื่น

6. มีความพอใจในความสามารถของตนเอง

7. สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

8. สามารถคิดกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยความมั่นใจ

วิจิตร วรุษบางกูร (2521 : 8) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองคือ ความ-
สามารถในการหยั่งรู้ถึงความสามารถและพลังของตน มีความเป็นตัวของตัวเอง

วินัย ธรรมศิลป์ (2527 : 4) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่น-
ในตนเองว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความมั่นใจหรือกล้าที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ
ลุล่วงตามที่ตนตั้งใจไว้ ถึงแม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใดมาเป็น อุปสรรคก็ไม่ย่อท้อยังคงตั้งใจ
กระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปอีก โดยมีความมั่นใจว่า ตนเองสามารถกระทำได้ด้วยความสำเร็จลุล่วง
และถูกต้อง เหมาะสม แบ่งออกเป็นองค์ประกอบด้านจิตใจมั่นคง กล้าแสดงออกเป็นผู้นำ กล้า
ตัดสินใจ กล้าเผชิญความจริง และด้านความคิดสร้างสรรค์

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2534 : 10) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง
ว่าหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง พอใจในความสามารถของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดง
ออก กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญเหตุการณ์ รวมทั้งจัดการกับปัญหาในชีวิตประจำวันได้

สุทธภา โชติประดิษฐ์ (2537 : 9) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง
ความสามารถของเด็กในการแสดงออก การตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ให้ลุล่วง มีความรับผิดชอบต่อ
งานที่ตนได้วางแผนไว้ ตลอดจนพร้อมที่จะเผชิญเหตุการณ์ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้ง
ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

สุนัยรัตน์ ฤทธิ์ธงชัยเลิศ (2530 : 13) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง
บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดหรือมโนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง คนที่มี
ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง
พึงพอใจและยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวเอง มองเห็นว่า ตนมีคุณค่า มีความสามารถ และ
ความสำเร็จ

สมุท สิริโช (2531 : 296 - 297) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองคือ
ความรู้สึกสำนึกและเป็นประโยชน์ที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งแก่การดำเนินงาน บุคคลใดที่แสดง
ความเชื่อมั่นในตนเองออกมาในสมรรถภาพแห่งการปฏิบัติงาน ย่อมชักจูงให้คนอื่นมีความเชื่อมั่น
ตามได้ และความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นพลังในการต่อสู้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

สมเดช อารีสวัสดิ์ (2530 : 7) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความแน่ใจหรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเผชิญความจริง ตลอดจนกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ตามที่บุคคลมั่นใจ แม้จะมีเหตุการณ์อื่นใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่ท้อถอยยังคงกล้าเผชิญเหตุการณ์นั้น ๆ หรือกระทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปโดยแน่วแน่ในว่าตนสามารถกระทำสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม

สมพงษ์ ตีรพันธ์ (2517 : 6) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความมั่นใจที่จะกระทำการใด ๆ อย่างองอาจ ซึ่งถ้าตั้งใจกระทำสิ่งใดแล้วจะไม่มีการลังเล หรือวิตกกังวลในความสามารถของตนเอง และไม่มีอาการหวั่นไหวกลัวว่าจะถูกคนอื่นติเตียน

สมพร พลอยงาม (2525 : 115) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความแน่ใจ ความมั่นใจหรือความกล้าหาญของบุคคลที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือเผชิญต่อความจริง ตลอดจนมีความตั้งใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จแม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่บังเกิดความท้อถอยแต่อย่างใด ยังคงตั้งใจกระทำสิ่งที่กระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนโดยไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเลย

อุดม ลำอาจค์กุล (2519 : 20) ให้ความหมายว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็น ความเชื่อมั่น ความเพียรพยายามและความกล้าหาญในการที่จะทำสิ่งใดให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่หวาดหวั่นต่ออุปสรรคแต่อย่างใด

อารีย์ เศรษฐชัย (2520 : 4) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง คือความมั่นใจที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตั้งใจไว้โดยไม่มีการลังเล หวั่นวิตกหรือกลัวถูกตำหนิ แม้จะมีอุปสรรคก็กล้าเผชิญโดยไม่ย่อท้อ หรือเลิกล้มความตั้งใจ

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531 : 4) ได้ให้ความหมาย ของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกด้วยการกระทำ และคำพูดที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งมีลักษณะ ดังนี้คือ กล้าแสดงออก ฟังตนเอง เป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ และมีความสามารถในการปรับตัว

✓ สมธิ (สัมพันธุ์ บุญเกิด. 2523 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1961 : 185) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองว่า หมายถึง ความพึงพอใจในตนเอง ความภูมิใจในตนเอง หรือการยอมรับตนเอง บุคคลจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากน้อยเพียงใดสามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่างตนตามความเป็นจริง (Real Self) กับตนตามอุดมคติ (Ideal Self) ถ้าความขัดแย้งเกิดขึ้นมากจะเป็นเหตุทำให้ตนมีความรู้สึกว่ามีค่า ไม่เหมาะสมและไม่พึงพอใจ อันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความวิตกกังวล ขาดความอบอุ่นใจและชอบฟังผู้อื่น

แบลร์ (Blair. 1968 : 138) กล่าวว่าไว้ว่าคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คนที่ยอมรับสภาพการณ์ใหม่ ๆ ที่ตนประสบโดยปราศจากความกลัวความล้มเหลว จะเป็นบุคคลที่มีความกล้าที่จะเผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจว่าสถานการณ์นั้น ๆ จะไม่ทำให้เขาได้รับความเดือดร้อน ไม่สบายใจ บุคคลใดก็ตามที่กระทำตามความต้องการ หรือคุณธรรมที่สังคมวางไว้ ย่อมสบายใจมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสิ่งที่ตนกระทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม

นิยาม จากความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองอย่างเหมาะสมกับสภาพของตนในลักษณะที่มีความกล้าที่จะพูด กระทำ แสดงออก เผชิญความจริงอย่างถูกต้องและเป็นตัวของตัวเอง รู้จักพึ่งตนเองสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งประกอบด้วยด้านความมั่นคงทางจิตใจ ด้านความกล้า ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความสามารถในการปรับตัว

3.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America. 1952 : 125 - 186) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำการสิ่งต่าง ๆ เสมอ ๆ บุคคลที่ประสบผลสำเร็จมากเท่าไรย่อมทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองไม่ถูกข่มขู่จากคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงไป อันเป็นผลทำให้มีความสามารถที่จะกระทำการสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ด้วยลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

เดโซ สวานนท์ (2510 : 127) ได้กล่าวถึงความเชื่อมั่นในตนเองว่า บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองย่อมกระทำการสิ่งใดสำเร็จได้ยาก เพราะความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเฝ้าหาความสำเร็จในชีวิต คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีพฤติกรรมที่ดี มองโลกในแง่ดี และมีความรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

สวานา พรหมเนกุล (2520 : 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่า ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมความสำนึกในหน้าที่พลเมืองหรือความสำนึกในทางการเมืองอีกประการหนึ่ง คือความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงว่า บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความหมายต่อสังคม ถ้าทุกคนมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ก็จะไม่เฉยเมยต่อภาวะการณ์ ต่าง ๆ ในสังคมของตน จะไม่ยอมอดทนต่อภาวะกดดันทางการเมือง และกล้าเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่ที่ถูกต้อง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความอยู่รอดจากสังคม

ออร์ลิก (มานิดา ทองทวี. 2526 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Orlick. 1978a : unpagged) กล่าวว่าเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นเด็กที่มีความอาย หรือแยกตัวออกห่าง ขาดความรัก ความมั่นคงปลอดภัย หรือมีทักษะทางสังคมไม่เพียงพอ มีการลังเลในการคบหาผู้อื่น ซึ่งจะต่างจากเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเพราะผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีพฤติกรรมความร่วมมือ ทำให้เกิดพฤติกรรมการแข่งขัน จะทำให้เด็กได้พัฒนาอัตมโนทัศน์ (Self - Concept) และมีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem) มากขึ้น

เคลเลย์ และแลมป์ เมคบริค วอลเคอร์และฮีนส์ (นิพนธ์ แจ้งเอียดม.

2526 : 117 ; อ้างอิงมาจาก Kelly and Lamp. 1957 : unpagged ; McBride. 1958 : unpagged ; Walker and Heynes. 1962 : unpagged) ได้ทำการศึกษาและพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อบุคคลคือ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจได้ดี และมีความสามารถต่อต้านกับแรงผลักดันที่จะทำให้เกิดความคล้อยตามได้มากกว่าบุคคลที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

พรสวรรค์ สิมันตร (วินัย ธรรมศิลป์. 2527 : 13 ; อ้างอิงมาจาก พรสวรรค์ สิมันตร. 2524 : 41) พบว่าคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่รู้จักยอมรับความจริง ยอมรับในข้อผิดพลาดของตน รู้จักที่จะพิจารณาถึงความจริงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ

✓ มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 411) ได้กล่าวว่าทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ ความภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนเองด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวางจะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อยหรือเสียความภาคภูมิใจในตนเองได้

ละม้ายมาศ ศรีทัตต์ และจรรยา สุวรรณทัต (2510 : 98) กล่าวว่าผลของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กจะทำให้เด็กคอยพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ผลที่ตามมาก็คือเด็กขาดความกล้าที่จะเผชิญต่ออุปสรรค หรืองานที่ยากลำบากในภายภาคหน้า

จึงอาจสรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต

ดังนี้

1. ทำให้มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์
2. สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้
3. กล้าคิดและแสดงออก ไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคม
4. สามารถเข้าสังคม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การมีความเชื่อมั่นในตนเองนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งใน
 การดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานของ
 การเป็นผู้นำ เป็นพื้นฐานที่จะกล้าแสดงความคิด กล้ากระทำ กล้าเผชิญความจริง และเป็น
 พื้นฐานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

3.3 การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

เดโช สวานนท์ (2516 : 335) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างความ-
 เชื่อมมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1. ไม่แหย่แสดงอดีตที่ผิดพลาด และเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
2. ไม่ใช้คำพูดและพูดในเรื่องที่ก่อให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ ท้อถอย
3. เชื่อในความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในตนเอง ความสามารถในส่วนที่ยังปิดบัง
 ซ่อนเร้นในตัวของเราแล้วยังมีอยู่อีก
4. จงคิดแต่ในด้านที่ไม่เป็นอุปสรรค หรือพึงคิดถึงอุปสรรคที่พอประมาณเท่านั้น
5. สร้างภาพความเป็นผู้มีชัยในความคิดเสมอ
6. สะสมความสำเร็จเล็ก ๆ น้อย ๆ ในชีวิตเพื่อเป็นบันไดก้าวไปสู่ความเชื่อมั่น
 ในตนเองอย่างแท้จริงในบั้นปลาย

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2526 : 23 - 27) ได้ให้ความคิดเกี่ยวกับการสร้าง
 ความเชื่อมั่นในตนเองว่า ความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ การส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิด
 และตัดสินใจ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กได้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้

ละเอียต จงกลณี (อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์. 2531 : 26 ; อ้างอิงมาจาก
 ละเอียต จงกลณี. 2529 : 14 - 15) ได้เสนอแนวทางในการสร้างความเชื่อมั่น
 ในตนเองสำหรับบุคคลที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาตนเอง ไว้ดังนี้

1. กล้าเป็นตัวของตัวเอง รับสภาพความเป็นจริงทั้งหมดเกี่ยวกับตนเองว่า เด่น
 ด้อย ด้านใด กล้าหาญในการตัดสินใจ และเป็นตัวของตัวเอง
2. สร้างความสามารถให้กับตน เมื่อรู้ว่าตนขาดความเชื่อมั่นด้านใด เพราะอะไร
 ก็ควรศึกษาหาความรู้ ฝึกฝนให้รู้และเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น เพราะยังมีความรู้มากก็มีคนมาขอ
 คำแนะนำปรึกษามีคนนิยมเชื่อถือมากขึ้นจะก่อให้เกิดความรู้สึกพอใจ และภูมิใจในตนเองซึ่ง
 เป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง
3. สะสมความสำเร็จ ผลความสำเร็จของงานที่เราสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้
 หรือคำยกย่องชมเชยจากผู้อื่น จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ในทางตรงข้าม

งานที่เราทำไม่ค่อยสำเร็จ ความผิดพลาดต่าง ๆ ตลอดจนคำตำหนิติเตียนจากผู้อื่นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความเชื่อมั่นในตนเองลดน้อยลงไปได้เช่นกัน บางครั้งการติชมอาจเชื่อถือไม่ได้ นัก ถ้าคนอื่นมีความลำเอียงจึงควรใช้วิจารณญาณเลือกรับคำชมที่เป็นประโยชน์ และสมเหตุสมผลไว้เป็นรากฐานสร้างความเชื่อมั่นต่อไป

4. ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาที่สำคัญต่ออาชีพ หรือชีวิตประจำวัน ปัญหาที่เล็กน้อยไม่สำคัญควรตัดทิ้งไป ไม่เอามาวิตกกังวลและเป็นปมด้อย ถ้าปัญหานั้นสำคัญต่ออาชีพ หรือชีวิตประจำวันของเราก็ควรปรับปรุงแก้ไขเสีย ถ้าสามารถแก้ไขได้ เราจะรู้สึกภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น

5. เห็นคุณค่าที่ดีที่ตนมีอยู่ เราควรมองเห็นคุณค่าตนเองเพราะเราเป็นผู้เดียวที่มองเห็นความสามารถและความเจริญเติบโตของตัวเรามาตลอด ใช้สิ่งที่เป็นข้อดีที่เรามีอยู่นั้นให้เป็นประโยชน์ พร้อมกับศึกษาหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อจะได้สร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้สูง ๆ ขึ้น

วิสันต์ บัณฑวงศ์ (มานะ พ่วงความสุข. 2536 : 40 ; อ้างอิงมาจาก วิสันต์ บัณฑวงศ์. 2523 : 38 - 45) กล่าวว่า การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเองจนเกิดเป็นนิสัยนั้น ปฏิบัติดังนี้

1. สำรวจข้อบกพร่องของตนเองด้วยใจบริสุทธิ์ เพื่อแก้ไข
2. พยายามหัดแก้ไขอุปสรรคทีละเล็กทีละน้อย เรื่อยไป
3. ให้เวลาแก่ตนเองตามสมควรในการที่จะกระทำให้สำเร็จผลตามประสงค์
4. แสวงหาภาวะการที่จะทำให้เกิดอุปสรรคอยู่เสมอ เพื่อเป็นการบริหารจิตใจให้เกิดความแข็งแกร่งอยู่เสมอ

ส.สายสุเมธ (พชรมนต์ เพียงคงชล. 2533 : 45 ; อ้างอิงมาจาก ส.สายสุเมธ. 2519 : 37 - 43) กล่าวถึงการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ไว้ดังนี้

1. ศึกษาความรู้อย่างไม่ลดละ การศึกษาเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ เป็นพลังอันยิ่งใหญ่ของมนุษย์ คนที่รักความก้าวหน้าจะต้องเป็นนักศึกษา นักค้นคว้า คนที่ยิ่งฉลาดมากยิ่งขึ้น เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมาก คนที่ไม่ยอมศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ก็ไม่มีทางที่จะก้าวหน้าไปได้ไกล อนาคตก็จะไม่แจ่มใส การศึกษาอาจปฏิบัติได้ดังนี้คือ อ่านให้มาก ฟังให้มาก บันทึกให้มากและคิดให้มาก

2. แผนงานที่ดี ใครก็ตามทำงานโดยไม่มีแผน จะทำงานใหญ่ให้สำเร็จไม่ได้ ดังคำกล่าวที่ว่า "ในการทำงานทุกชนิด หากมีการวางแผนที่ดีไว้ก่อนงานนั้นก็เท่ากับว่าสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง"

บันทึก 120-126 ๑-

3. ทำใจดีสู้เสือ หรือยอมรับได้เมื่อภัยมา เช่น ในการพูดต่อที่ชุมชน เมื่อผู้พูดเกิดความประหม่า ไม่มีความมั่นใจในตนเอง วิธีแก้ก็คือ ปลุกใจตนเองให้เข้มแข็ง ทำใจดีสู้เสือ นึกเสียว่า เราก็คน เขาก็คน จะไปเกรงกลัวทำไม

4. ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สิ่งสุดท้ายที่จะทำให้ความเชื่อมั่นในตนเองก็คือ ลงมือปฏิบัติ การที่เราเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะละเอียดหรือหยาบเพียงใดก็ตาม ถ้าเราไม่เคยปฏิบัติแล้วก็เปรียบเสมือนคนที่เรียนแต่ทฤษฎี

ดังนั้นในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นได้จากการที่บุคคลนั้น ๆ ได้ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบผลสำเร็จมากเท่าไร ก็ย่อมจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น

3.4 ปัจจัยในการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่ สถาบันครอบครัว และ สถาบันทางการศึกษา เนื่องจากความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก บุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กคือ พ่อแม่ ครู-อาจารย์ และบุคคลที่เด็กรู้จัก บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีส่วนในการสร้างประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ได้เป็นอย่างดี

สถาบันทางครอบครัว มีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก นับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากและมีอยู่ตลอดไป ครอบครัวจะมีบทบาทมากต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็ก การสร้างลักษณะเฉพาะหรืออุปนิสัยของเด็กแต่ละคนเกิดจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ หรือการที่แสดงพฤติกรรมออกมาแล้วคนอื่นในครอบครัวยอมรับ พอใจ ลักษณะเช่นนี้เด็กจะเรียนรู้ และแสดงออกเสมอ เพราะว่าการที่คนอื่นยอมรับนั้นเป็นการได้รับรางวัลอย่างหนึ่งของเด็ก จนในที่สุดลักษณะเช่นนี้จะกลายเป็นลักษณะเฉพาะของตนเองไป นอกจากนี้ ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมในสังคม ศาสนา และระบบสังคม เป็นสิ่งที่เด็กได้รับถ่ายทอด โดยผ่านทางครอบครัวทั้งสิ้น (กวินทร์ ธรรมนุต. 2522 : 17 - 18) ปรอยด์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2524 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Freud. 1965 : 26 - 29) ได้เน้นถึงความสำคัญของการปลูกฝังบุคลิกภาพในวัยเด็กเล็กมากที่สุด โดยกล่าวว่าในช่วง 1 - 15 ปีแรกของชีวิต เป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาบุคลิกภาพ การอบรมเลี้ยงดูเด็กและการกระทำตัวอย่าง ให้แก่เด็กเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเด็ก ๆ จะเลียนแบบบิดามารดาและผู้ใกล้ชิด นอกจากนั้นการที่เด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเองก็ต่อเมื่อได้รับความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ได้รับการส่งเสริมให้ได้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการตัดสินใจ ดังที่ เฮิร์ลล็อก (Hurlock. 1964 : 661) ที่ได้ทำการศึกษาพบว่าผลของการอบรมเลี้ยงดูลูกโดยให้ความรัก ความสนใจและเห็นความสำคัญของเด็ก จะทำให้เด็กมี

ความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่ม พึ่งพาตนเองได้ สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจ และทำให้เด็กรู้จักรับผิดชอบ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ลูกทำตามกฎอย่างเคร่งครัด จะทำให้เด็กขาดความรู้สึกปลอดภัย ขาดความคิดริเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และขาดความรับผิดชอบ เพราะเด็กไม่เคยได้ฝึกตัดสินใจด้วยตนเอง

สถาบันทางการศึกษา เป็นอีกสถาบันหนึ่งที่นอกเหนือจากสถาบันครอบครัว ที่จะมีส่วนช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็ก โดยครูซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเด็กที่รับช่วงแล้วจากบ้าน การส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กสำหรับครูในระยะแรกเริ่มก็คือ การสร้างบรรยากาศที่ช่วยให้เด็กทุกคนรู้สึกอบอุ่นเมื่ออยู่กับครูด้วยการแสดงความเป็นมิตรกับเด็ก พูดคุยกับเด็กอย่างเป็นกันเองอดทนที่จะฟังเขาพูดอย่างตั้งใจ เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างเต็มที่และยอมรับความสามารถที่เด็กมีอยู่ต่างกันโดยไม่เอาความสามารถที่เหนือกว่าของเด็กคนหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกคนหนึ่ง แล้วทำให้คนหลังรู้สึกว่าคุณไม่สามารถทำได้เท่าเทียม แต่ควรยกย่องหรือชี้ให้เด็กแต่ละคนเห็นว่าทุกคนนั้นต่างก็มีความสามารถพิเศษเฉพาะอย่างต่างกัน เด็กแต่ละคนควรแสดงความสามารถของตนให้เต็มที่ (แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. 2530 : 23 - 24) นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนเพิ่มเติมเป็นพิเศษอยู่เสมอจนมีทักษะและความสามารถสูงในที่สุดจะให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น (ชูชีพ อ่อนโคกสูง. 2516 : 14)

ดังนั้น ในการส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง สถาบันครอบครัวจะมีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูให้ความรัก และความอบอุ่น รวมทั้งให้โอกาสเด็กกระทำการต่าง ๆ ส่วนสถาบันการศึกษาเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการจัดบรรยากาศ และกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กฝึกฝน อีกทั้งให้ความรักความอบอุ่น ความเป็นกันเอง ยอมรับในความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยไม่เปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น และให้ความเป็นมิตร รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างเต็มที่

3.5 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะกล่าวไว้เหมือน ๆ กัน ผู้วิจัยจึงขอกล่าวเฉพาะส่วนสำคัญที่จะเอื้อต่อการนำไปปฏิบัติในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ฉันทนา ภาคบงกช (2533 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ มองโลกในแง่ดี และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้และมีความรับผิดชอบต่อสูง

ซูซัน อ่อนโคกสูง (2516 : 25 - 28) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1. กล้าในการคิด การพูด และการกระทำ
2. ใจค่อมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล
3. รอบคอบ มีแผนงาน
4. มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
5. กล้าเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย)
6. ชอบแสดงตัว
7. ไม่วิตกกังวลจนเกินไป
8. เป็นผู้นำ
9. รักความยุติธรรม
10. ชอบช่วยเหลือหมั่นคณะ
11. ชอบอิสระ ไม่โอ้อวด
12. ตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูง และคิดว่าจะทำได้สำเร็จ
13. มีความเกรงใจ และเห็นใจผู้อื่น

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2526 : 237 - 279) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง เชื่อว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีความสำคัญ ยอมรับและพอใจในความเป็นตัวของตัวเอง

อารีย์ เศรษฐชัย (2520 : 4) กล่าวว่า ใจความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะของคุณลักษณะที่มีความมั่นใจที่กระทำการใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตั้งไว้ โดยไม่มีการลังเล หวั่นวิตก หรือกลัวถูกตำหนิ แม้จะมีอุปสรรคก็กล้าที่จะเผชิญโดยไม่ย่อท้อหรือเลิกล้มความตั้งใจ

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทรเอม (2510 : 147) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกในแง่ดี มีความรู้สึกปลอดภัยและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตน มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

สมพงษ์ ตีรพัฒน์ (2517 : 24 - 25) ได้สรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเองไว้ดังนี้

1. กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น
2. ไม่อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน
3. ใจมั่นคง เปลี่ยนความเชื่อยาก มั่นใจในความคิดของตน
4. กล้าตัดสินใจ ไม่ลังเล

5. ไม่วิตกกังวล
6. กล้าเผชิญต่อความจริง
7. มีจิตใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่

สวนา พรหมกุล (2520 : 17) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะไม่เฉยเมยต่อสภาวะการต่าง ๆ ในสังคมของตน แต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิ และหน้าที่อย่างถูกต้อง

ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : 11) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

จงใจ ขจรศิลป์ (2532 : 27) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ

ทัศนิตา ระเบียบดี (2529 : 5) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล มีความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความเพียรพยายามสู่เป้าหมาย และมีความสามารถในการแก้ปัญหา

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 6) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะแสดงให้เห็นถึงความกล้าในการคิด พุด กระทำ มีใจค่อมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล มีความรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น

มานิดา ทองทวี (2526 : 11) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นผู้ที่แน่ใจ มั่นคงกล้าเผชิญต่อเหตุการณ์ ต่อความจริง ตลอดจนมีความตั้งใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ

วาสนา ผดุงทรง (2529 : 5 - 6) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็น
2. มีความวิตกกังวลน้อย สามารถควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติได้
3. สามารถกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย
4. สามารถช่วยเหลือผู้อื่น
5. สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดเห็นของตนเองอย่างไม่ลังเล และไม่หวั่นไหวต่อคำติชมของผู้อื่น
6. มีความพอใจในความสามารถของตนเอง

7. สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

8. สามารถคิดกระทำการที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยความมั่นคง

วินัย ธรรมศิลป์ (2527 : 4) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีพฤติกรรมแบ่งเป็นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. จิตใจมั่นคง
2. กล้าแสดงออก
3. เป็นผู้นำ
4. กล้าตัดสินใจ
5. กล้าเผชิญความจริง
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สุนิรัตน์ ฤทธิ์ชัยเลิศ (2523 : 13) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นคนที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง จึงพอใจและยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวเอง มองเห็นว่าตนมีคุณค่า มีความสามารถ และมีความสำคัญ

วิจิตร วรุษบางกูร (2521 : 8) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความสามารถในการหยั่งรู้ความสามารถและพลังของตน ความเป็นตัวของตัวเอง

สมทุท ศิริโซ (2531 : 296 - 297) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นผู้ที่มีพลังในการต่อสู้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยความมั่นใจ

สมเดช อาริสวัสดิ์ (2530 : 7) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง จะเป็นบุคคลที่มีความแน่วแน่หรือมั่นใจหรือมีความกล้าหาญที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือกล้าเผชิญความจริง ตลอดจนสามารถกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ตามที่บุคคลมั่นใจ แม้จะมีเหตุการณ์อื่นใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่ท้อถอย ยังคงกล้าเผชิญเหตุการณ์นั้น ๆ หรือกระทำการนั้น ๆ ต่อไปโดยแน่วแน่ใจว่าคนสามารถกระทำการที่กำลังกระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความถูกต้อง

สมพร พลอยงาม (2525 : 115) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความมั่นใจหรือความกล้าที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือกล้าเผชิญความจริง ตลอดจนมีความตั้งใจในการกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จแม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งใดมาเป็นอุปสรรคก็ไม่ท้อถอย ยังคงตั้งใจที่จะกระทำการที่กำลังกระทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างถูกต้อง

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีพฤติกรรมดังนี้

1. กล้าแสดงออก

2. พึ่งตนเอง
3. เป็นตัวของตัวเอง
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความสามารถในการปรับตัว

อดัม ส้าอังก์กุล (2519 : 20) กล่าวว่า ผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองจะมีความมั่นใจ มีความเพียรพยายาม และมีความกล้าหาญที่จะทำสิ่งใดให้สำเร็จ ตามจุดหมายที่ตั้งไว้โดยไม่หวั่นต่ออุปสรรค

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งอเมริกา (Child Study Association of America. 1952 : 185 - 186) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะรู้สึกกว่าตนเอง ไม่ถูกข่มขู่จากคนอื่น ทำให้ความยุ่งยากใจต่าง ๆ ลดลงไป อันเป็นผลทำให้มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ด้วยลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

เบรคเคนริคค์ (Breckenridge. 1955 : 180 - 249) พบว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความรับผิดชอบ สามารถควบคุมตนเองได้ และมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

แบลร์ (Blair. 1968 : 138) กล่าวว่า บุคคลที่ยอมรับสภาพที่ตนประสบกล้าเผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยปราศจากความกลัว จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความสบายใจว่าสิ่งที่ตนกระทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีงาม

สมิธ (สัมพันธุ์ บุญเกิด. 2523 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1961 : 185) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่มีความพึงพอใจในตนเอง ภูมิใจในตนเอง ยอมรับตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

ไซมอนด์ (ชัยลิขิต สุทธาจารย์เกษม. 2530 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Symond. 1964 : 85 - 86) ได้กล่าวถึงลักษณะการกระทำของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ว่าประกอบด้วย

1. รู้ในสิ่งที่ต้องการจะกระทำ
 2. คิดในสิ่งที่เห็นว่าจะสามารถกระทำให้สำเร็จ
 3. ตัดสินใจ
 4. ลงมือกระทำการสิ่งที่ตนตัดสินใจแล้ว
- ส่วนปัจจัยสำคัญซึ่งทำให้คนเราขาดความมั่นใจในตนเอง ก็คือ
1. ขาดความรู้
 2. ขาดความชำนาญ
 3. ความเกียจคร้าน

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถสรุปบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวถึง บุคลิกภาพด้านความ-เชื่อมั่นในตนเองดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปบุคคลที่กล่าวถึงบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองจากการศึกษาข้างต้น

บุคคล	บุคลิกภาพความด้านเชื่อมั่นในตัวเอง				
	ความมั่นคงทางจิตใจ	ความกล้า	ความเป็นตัวของตัวเอง	การพึ่งตนเอง	ความสามารถในการปรับตัว
Breckenridge	/		/		/
Child Study - Association of America	/		/		
ฉันทนา ภาคบงกช					
สุนิรัตน์ ฤทธิ์ธงชัยเลิศ			/		/
Symonds		/	/		
Blair		/	/		
Smith		/	/		
วิจิตร วรณบางกูร		/	/		
เลขา ปิยะอัจฉริยะ	/	/		/	
สมพงษ์ ตีรพัฒน์	/	/		/	
สมพร พลอยงาม	/	/		/	
สมเดช อารีสวัสดิ์	/	/		/	
อารี เศรษฐชัย	/	/			/
อุดม ลำอาจค์กุล	/	/		/	/
มาลี วงษ์แก้ว	/	/		/	/
ลัดดา สุวรรณรัตน์	/	/		/	/
สมุท ศิริโช	/	/			/
สุชา จันทรเอม	/	/			/

ตาราง 1 (ต่อ)

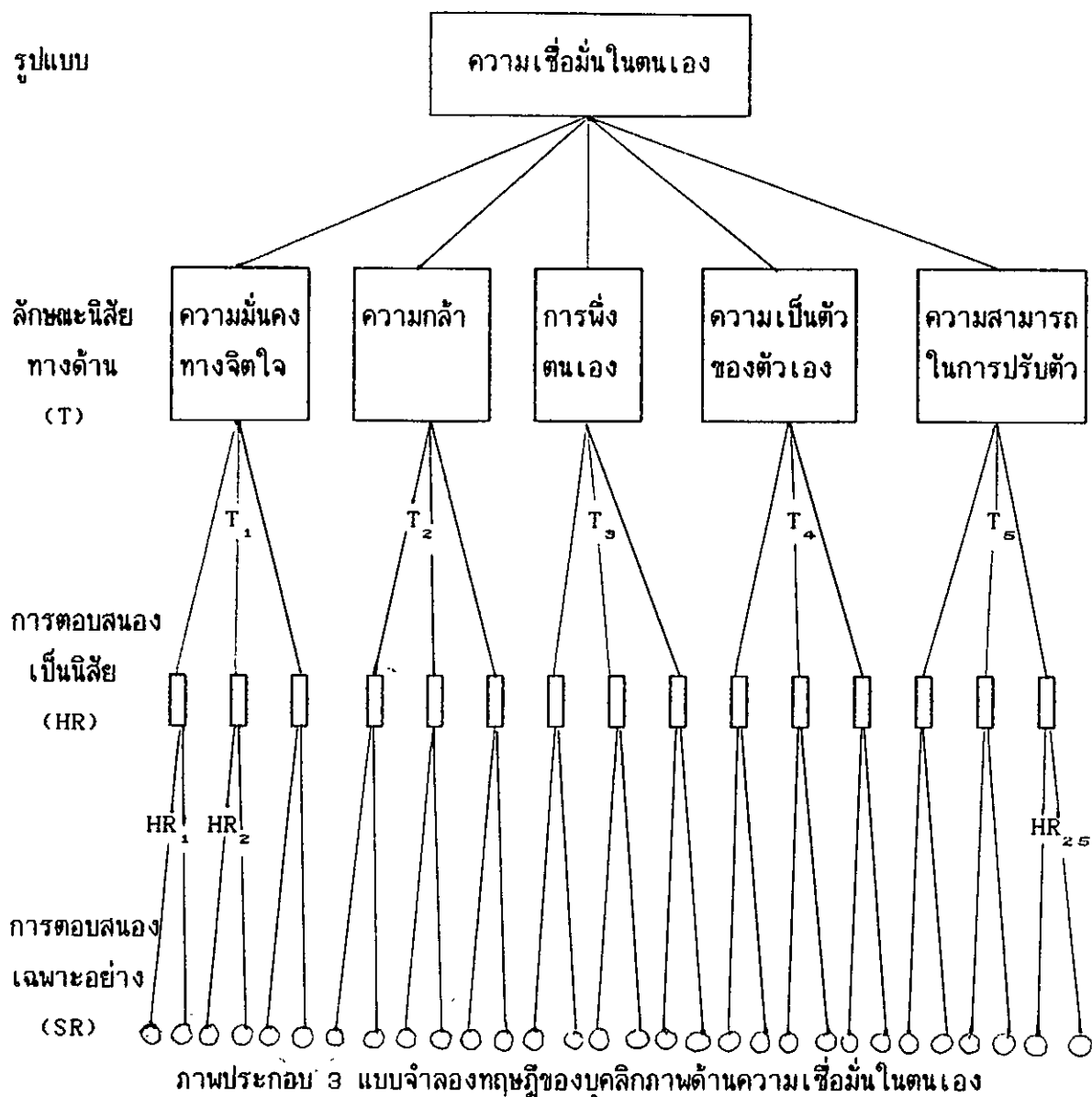
บุคคล	บุคลิกภาพความด้านเชื่อมั่นในตัวเอง				
	ความมั่นคงทางจิตใจ	ความกล้า	ความเป็นตัวของตัวเอง	การพึ่งตนเอง	ความสามารถในการปรับตัว
สวนา พรหมกุล	/		/		/
ทัตติมา ระเบียบดี	/	/	/	/	/
จงใจ ขจรศิลป์	/	/	/	/	/
วินัย ธรรมศิลป์	/	/	/	/	/
อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์	/	/	/	/	/
วาสนา ผดุงทรง	/	/	/	/	/
ชูชีพ อ่อน โคกสูง	/	/	/	/	/

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคัดเลือกบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ควรเป็นบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ 5 ด้านคือ

1. ด้านความมั่นคงทางจิตใจ
2. ด้านความกล้า
3. ด้านการพึ่งตนเอง
4. ด้านความเป็นตัวของตัวเอง
5. ด้านความสามารถในการปรับตัว

ซึ่งสามารถสร้างแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองโดยอาศัยทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด และทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกส์ ดังภาพประกอบ 3

รูปแบบ

จากแบบจำลองเชิงทฤษฎีของบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง นิยามและลักษณะพฤติกรรมทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองสามารถอธิบายได้ดังนี้

T_1 ลักษณะนิสัย 1 : ด้านความมั่นคงทางจิตใจ

HR_1 จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล

HR_2 มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ

HR_3 ไม่วิตกกังวลเกินไป

HR_4 ไม่หวั่นไหวต่อคำติชม

T₂ ลักษณะนิสัย 2 : ด้านความกล้า

- HR₅ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น
- HR₆ กล้ากระทำ
- HR₇ กล้าซักถามข้อสงสัย
- HR₈ กล้าเผชิญความจริง
- HR₉ กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด
- HR₁₀ กล้าเป็นผู้นำ
- HR₁₁ ชอบการต่อสู้ แข่งขัน
- HR₁₂ ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน

T₃ ลักษณะนิสัย 3 : ด้านการพึ่งตนเอง

- HR₁₃ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
- HR₁₄ ทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้เอง
- HR₁₅ มีความเพียรพยายาม

T₄ ลักษณะนิสัย 4 : ด้านความเป็นตัวของตัวเอง

- HR₁₆ มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง
- HR₁₇ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
- HR₁₈ ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล
- HR₁₉ ความคิดสร้างสรรค์

T₅ ลักษณะนิสัย 5 : ด้านความสามารถในการปรับตัว

- HR₂₀ มีมนุษยสัมพันธ์
- HR₂₁ ช่วยเหลือผู้อื่น
- HR₂₂ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ
- HR₂₃ ยอมรับสภาพใหม่ ๆ
- HR₂₄ มองโลกในแง่ดี
- HR₂₅ มีความรับผิดชอบ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของวัยรุ่น

เฮิร์ลลอค (ประดินันท์ อุปรรณ. 2518 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Hurlock.n.d. : 174) กล่าวถึงความหมายของวัยรุ่นไว้ว่าวัยรุ่นเป็นลักษณะที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมเด็กจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อ และทัศนคติ ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่และมักถือค่านิยมตามสิ่งแวดล้อมของตนมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

ลักษณะของวัยรุ่น

นางเยาว์ กุลโสมพะ (ประณต คำนิม. 2529 : 56 ; อ้างอิงมาจาก นางเยาว์ กุลโสมพะ. 2522 : 87) กล่าวว่า วัยรุ่นคือผู้ที่อยู่ในวัยระหว่างเริ่มเป็นหนุ่มสาว (Puberty) และกำลังจะเริ่มเป็นผู้ใหญ่ (Young Adulthood) มีอายุประมาณ 12 - 20 ปี วัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมาก ต้องปรับปรุงตัวมากโดยเฉพาะในแง่ของสังคมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจของเขาเอง โดยเฉพาะเด็กหญิงจะบรรลุนิติภาวะเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชายประมาณ 1 ปี ทั้งทางร่างกายและอารมณ์

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา (ประณต คำนิม. 2529 : 63 ; อ้างอิงมาจาก สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. 2520 : 90) กล่าวถึงธรรมชาติของวัยรุ่นไว้ว่าวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นคำกล่าวที่จริง แม้เขาจะไม่ได้ร่วมกับคนอื่น เขาก็ร่วมกันเองไม่น้อยทีเดียว อายุ 12 - 19 เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างชีวิตเด็กกับผู้ใหญ่ ถ้าเขาได้ดีก็ดี เข้าถึงหลักชัย แต่ถ้าเขาเข้าผิดลู่ก็เกิดปัญหาที่เรียก "ใจแตก" เด็กวัยรุ่นจะได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเข้าใจยอมรับ และความรู้จักฟัง รู้จักผ่อนของพ่อแม่ เขาต้องการการสนับสนุนเจียบ ๆ ของผู้ใหญ่ให้เขาผ่านหัวเลี้ยวหัวต่อนี้ไปได้ซึ่งผู้ใหญ่จะเข้าใจและยอมรับในตัวของเขาได้ ถ้าผู้ใหญ่ได้ทราบถึงธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น

การแบ่งวัยของวัยรุ่น

นักจิตวิทยา ได้แบ่งวัยรุ่นออกเป็นระยะ ดังนี้

วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13 - 15 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 16 - 17 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 17 - 21 ปี

พัฒนาการของวัยรุ่น

1. สามารถที่จะเข้ากับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันได้ และมีเพื่อนที่ตนคิดว่าเป็นเพื่อนสนิททั้งที่เป็นเพศเดียวกันและต่างเพศ
2. รับและเรียนรู้บทบาทของผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงทั้งนี้หมายความว่าวัยรุ่นชายเรียนรู้บทบาทของผู้ใหญ่ที่เป็นชาย วัยรุ่นหญิงก็จะเรียนรู้บทบาทของผู้ใหญ่ที่เป็นหญิง
3. ยอมรับว่าตนโตแล้ว ไม่พึ่งผู้ปกครองเหมือนกับเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก รู้จักช่วยตนเอง และตัดสินใจที่จะทำอะไรด้วยตนเอง โดยพยายามให้ขัดแย้งกับผู้ใหญ่น้อยที่สุด
4. ยอมรับด้วยเหตุผล พึงความขัดแย้งระหว่างมาตรฐานของพ่อแม่และของเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันได้

5. เลือกอาชีพหรือเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับสติปัญญาและความ-
สามารถของตน

6. เริ่มเตรียมตัวเป็นพลเมืองดี โดยการหาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองดี
7. ตัดสินใจเลือกคุณค่า หรือสิ่งที่ตนควรยึดถือเป็นหลักในชีวิต
8. มีอิสระในด้านเศรษฐกิจ รู้จักการใช้จ่าย
9. เตรียมตัวเพื่อชีวิตแต่งงาน และการครองเรือนที่ดี
10. มีความต้องการที่จะรับรู้ความรับผิดชอบในสังคม

ความแตกต่างระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย

โดยทั่วไปวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้นจัดอยู่ในช่วงของวัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้นจัดอยู่ในช่วงของวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งทั้งวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลายนั้นได้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

อุปนิสัยและการปรับตัว

วัยรุ่นตอนปลายนั้นจะมีอุปนิสัยที่มั่นคงมากขึ้น เปลี่ยนวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีความรู้ที่เกี่ยวกับผู้ใหญ่มากขึ้น สุขุมเยือกเย็นมากขึ้น เคารพความจริงมากขึ้น และมีความสนใจต่อสัญลักษณ์ของการบรรลุภาวะยิ่งขึ้น จะรู้จักปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น

การเผชิญปัญหา

เมื่อวัยรุ่นตอนต้นต้องเผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกับที่พวกวัยรุ่นตอนปลาย เช่นปัญหาเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะที่ดึงดูดความสนใจ การปรับตัวในสังคมและในครอบครัว อาชีพและชีวิตการทำงาน ความสำเร็จทางการศึกษาเล่าเรียน วัยรุ่นตอนต้นเด็กชายมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเงินและเรื่องเพศตรงข้าม ส่วนเด็กหญิงจะมีปัญหาเรื่องความสวยงาม ความสัมพันธ์ในสังคมและครอบครัว ส่วนวัยรุ่นตอนปลายนั้นมักจะมีความรู้ดีกว่าครอบครัว ครูอาจารย์ เพื่อน ๆ และนายจ้างไม่ค่อยเข้าใจในตัวเขา และเขามักจะเลี่ยงการขอความช่วยเหลือแนะนำ จนกระทั่งเมื่อเขาพบว่าคนอื่น ๆ เผชิญกับปัญหาเช่นเดียวกับเขา เมื่อนั้นเองเขาจึงจะค่อย ๆ เปลี่ยนไปและจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความอาจหาญยิ่งขึ้น

ความเกี่ยวพันกับผู้ใหญ่

ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นจะมีความเกี่ยวพันกับผู้ใหญ่มากกว่าวัยรุ่นตอนปลาย เนื่องจากในระยะวัยรุ่นตอนปลายนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่ลดน้อยลง ดังนั้นวัยรุ่นตอนปลายจึงไม่ค่อยถูกเพ่งเล็งมากนัก และมักจะไม่งอให้เกิดปัญหามาก วัยรุ่นตอนปลายมักจะหันไปสนใจเกี่ยวกับการวางแผนและการเตรียมการสำหรับชีวิตในอนาคต ผู้ใหญ่จะไม่ค่อยเกี่ยวข้องหรือให้ความสนใจเหมือนในช่วงวัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนปลายจึงได้รับความเป็นอิสระเสรีมากกว่า

การพัฒนาอารมณ์

โดยปกติเด็กในเด็กวัยรันทอนตันมักจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว ซึ่งจะค่อย ๆ บรรเทาลงในระยะวัยรันทอนปลาย ทั้งนี้เพราะผู้ใหญ่ให้อิสระภาพมากขึ้น อารมณ์ของวัยรันทอนปลายจึงค่อย ๆ เยือกเย็นลง แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าวัยรันทอนที่เจ้าอารมณ์โมโหฉุนเฉียวง่าย ๆ หรือที่ชอบวิตกกังวลจะเปลี่ยนแปลงนิสัยเหล่านี้ทันที หากแต่ถ้าเมื่อผู้ใหญ่เข้มงวดน้อยลง เขาก็จะลดความวิตกกังวลต่าง ๆ ลง และรู้จักควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

การเห็นข้อเท็จจริง

ในระยะวัยรันทอนตันนั้น วัยรันทอนจะมีความใฝ่ฝันเกี่ยวกับตัวของเขาเอง ครอบครัว และเพื่อน ๆ เมื่อใดก็ตามที่เขาไม่ประสบผลสำเร็จก็จะยิ่งทำให้วัยรันทอนเกิดความโมโห หรือน้อยใจน้อยใจผิดหวัง มีความรู้สึกว่าคนอื่นไม่เหลียวแลทั้งยังซ้ำเติมตลอดเวลา เพราะเขาไม่สามารถที่จะบรรลุถึงเป้าหมายที่เขาได้วางไว้ แต่เมื่อเวลาผ่านไป วัยรันทอนในระยะตอนปลายมีโอกาสดิตถ์ต่อสังคมและมีประสบการณ์มากขึ้น มีความสามารถในการคิดที่มีเหตุผลมากตามไปด้วยก็จะทำให้เขามองเห็นตัวเขาเอง ครอบครัว เพื่อนฝูงตามความเป็นจริงยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้นเขาก็จะมีความสุขมากขึ้น

จากการศึกษาถึงลักษณะของวัยรันทอน จะเห็นว่าวัยรันทอนเป็นวัยที่นำเสนอใจ เป็นวัยที่จะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากตั้งแต่ระยะในช่วงวัยรันทอนตันไปจนถึงระยะวัยรันทอนปลาย และจะเห็นถึงความแตกต่างของวัยรันทอนทั้งตอนต้นและตอนปลายว่าวัยรันทอนปลายนั้นจะมีการพัฒนาลักษณะความคิดเห็น ความสนใจ อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพมากกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรันทอนตัน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรันทอนปลาย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89 - 90) ทำการศึกษาวัยรันทอนชายและหญิงในจังหวัดธนบุรี พบว่า วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครู-อาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็น คอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความคิดริเริ่มและความเป็นผู้นำจะไม่มี และไม่มี ความเชื่อมั่นในตนเอง

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2516 : 96 - 98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเองกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยศึกษากับกลุ่ม

ตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 500 คน พบว่าเด็กชายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความวิตกกังวลต่ำกว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ เด็กที่ผู้ปกครองรับราชการและค้าขายมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่มีผู้ปกครองอยู่ในอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างจากเด็กที่มีผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายและนอกจากนี้ยังพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเป็นผู้นำและความเกรงใจ

ชูศรี หลักเพชร (2527 : 101) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดเพชรบุรีทั้งชายและหญิง จำนวน 350 คน พบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน เด็กหญิงและชายจะมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน-เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทั้งชายและหญิงมีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน

วารกรณ์ อินทรชัยศรี (2517 : 9) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่ การยอมรับตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 21 ปี จากโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลในเขตจังหวัดขอนแก่น และอุดรธานีและเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยครูอุดรธานี พบว่าเด็กวัยรุ่นที่มีความขัดแย้งกับพ่อแม่สูงมีแนวโน้มจะมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ บุคคลที่มีการยอมรับตนเอง จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี

สมพงษ์ ติรพัฒน์ (2517 : 44) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้สึกรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2517 จำนวน 185 คน ในจังหวัดนครปฐม พบว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดน้อย ประชาธิปไตยมาก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมาก ประชาธิปไตยน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2519 : 51 - 53) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาบุคลิกภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรดิตถ์ รวมทั้งหมด 240 คน เป็นนักเรียนชาย 127 คน นักเรียนหญิง 113 คน พบว่าบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความเชื่อมั่นในตนเอง คือคนที่บุคลิกภาพแสดงตัวจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ส่วนคนที่

มานิดา ทองทวี (2526 : 70 - 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 โรงเรียนชลบุรีสุขบท จังหวัดชลบุรี จำนวน 16 คน ที่สุ่มอย่างง่ายมาจากนักเรียนที่คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ แล้วสุ่มเข้ากลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล กลุ่มละ 8 คน การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้รับคำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

ครึ่งละ 90 นาที รวม 10 ครั้ง การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้รับคำปรึกษา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครึ่งละ 1 ชั่วโมง ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม และรายบุคคล มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาลี วงษ์แก้ว (2526 : 91) ได้ทำการศึกษาทดลองผลการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่ได้รับ คำปรึกษาแบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับเอกสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

วินัย ธรรมศิลป์ (2527 : 59 - 61) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้าน ความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 740 คน พบว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งหาโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 (Kuder - Richardson : KR - 20) เท่ากับ .869 ค่าความเที่ยงตรงของแบบ ทดสอบ ซึ่งหาโดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด (Know-Group Technique) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทันทิมา ระเบียงดี (2529 : 103) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการให้ สไลด์การ์ตูนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่ได้รับฝึกโดย ใช้แม่แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

สมเดช อาริสวัสดิ์ (2530 : 176) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน ผลการศึกษา พบว่าความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมุติกับการสอน ตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2530 : 99 - 110) ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเอง และวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแบบเข้มงวด กวดขัน และอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบเด็ก เป็นศูนย์กลางพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบเข้มงวดที่อยู่ ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่น ในตนเอง มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบเข้มงวดที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเองมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

5. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลที่อยู่ในชั้นเรียนแบบเด็กเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

6. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลที่อยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแบบครูเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

อารี เกษมรติ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม และกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติ ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอมเมื่อทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเมื่อทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ธรรมดา

5-2 งานวิจัยในประเทศ

เลววิน และลิปพิทท์ (ชูศรี หลักเพชร. 2517 : 49 ; อ้างอิงมาจาก Lewin and Lippitt. n.d.) ศึกษาเด็กทั้งหญิงและชายในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งกลุ่มได้รับการทดลองเลี้ยงดูในบรรยากาศ 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย (Democratic) อัตตาธิปไตย (Autocratic)

และแบบเสรีนิยม (Laissez-Faire) พบว่าบรรยากาศแบบประชาธิปไตยดีกว่าอย่างอื่น เด็กที่มีลักษณะเป็นมิตรมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าไม่ค่อยแสดงความก้าวร้าว

บาร์ช (จงใจ ชวรศิลป์. 2532 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Baruch. 1949)

พบว่าผู้นำต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจึงน่าจะเป็นบุคคลที่อยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

เบรคริจต์ (Breckridge. 1955 : 112) ได้ศึกษาพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองไม่ทำให้เกิดผลดีเสมอไปเพราะจากการศึกษาเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏว่าเกิดจากบุคคล 2 ประเภท คือ

1. พวกที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป
2. พวกที่รู้สึกว่าตนเองขาดความรัก ความอบอุ่นและความปลอดภัย

โซแบน (สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว. 2526 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Shoban. 1950) ศึกษาพบว่าบิดามารดาที่เข้มงวดกวดขันกับลูก ลูกจะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง

เบรคเคนริจต์ (Breckenridge. 1955 : 80) อ้างอิงจากการศึกษาของ สโตรทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และเพจ (Page) ซึ่งพบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กพัฒนาความคิดเรื่อง การนับถือตนเองนอกจากนี้ก็คือการได้รับการยกย่องจากครอบครัว และการฝึกฝนเพิ่มเติมพิเศษอยู่เสมอจนมีทักษะ และความสามารถสูงนอกจากนี้ความเชื่อมั่นในตนเองยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ พัฒนาการ และกลุ่มที่เด็กร่วมเล่น หรือร่วมทำงานตลอดจนสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งเชียร์ และคนอื่น ๆ (วารสาร อินทร์ชัยศรี. 2518 ; อ้างอิงมาจาก Sears and others. 1957 : 270 - 313) ได้ศึกษาพบว่าพ่อแม่ที่เข้มงวดกวดขันมักทำให้เด็กมีการพึ่งตนเองน้อยมาก และทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง

โบว์แมน และแมทธิว (ประดินันท์ อุปรนัย. 2524 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bowman and Mathews. 1960) ได้สรุปว่าลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับเด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนคือ การที่เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง

เพนเทอร์ (วินัย ธรรมศิลป์. 2527 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Painter. 1968) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจุใจ กับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายระดับวิทยาลัย 10 คนพบว่าระดับความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความสามารถในการจุใจสูง และมักได้เป็นผู้นำ

ดักเกอร์ (วาสนา ผดุงทรง. 2529 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Dugger. 1969) ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำและไม่เป็นผู้นำ พบว่าผู้นำจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและมีบุคลิกภาพแสดงตัว

มุลเสน (Mussen. 1969 : 261) ได้ศึกษาพบว่า พ่อแม่ที่ปล่อยให้เด็กเป็นอิสระในการช่วยเหลือตนเอง และสนองความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง พึ่งตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่โดยไม่วิตกกังวลและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สไตรส์-แมลลิ วังซ์แกว. 2526 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Stires. 1970) ได้ศึกษาพบว่าผู้นำเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ยิ่งมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเท่าไร ก็ยิ่งได้รับความศรัทธาจากคนอื่นมากเท่านั้น

กัวร์ (Goor. 1947 : 351) ได้ศึกษาพบว่าเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

๒ จากผลงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อจะได้ทราบว่า บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองประกอบด้วยอะไร และทำให้ทราบว่า การที่จะพัฒนาบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองนั้นควรจะพัฒนาบุคลิกภาพสำคัญอะไรบ้าง ๒

✓ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ
2. ค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 12,363 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,322 คน แบ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 692 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 630 คน โดยมีลำดับขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = .05$) เมื่อเทียบจากตารางของกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากรแล้วปรากฏว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เป็นอย่างน้อย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 260 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886 - 887) แต่เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบควรใช้กลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไปจึงจะดี (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. ม.ป.ป. : 14) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,322 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียน มาประมาณ 60 % ของจำนวนโรงเรียน ทั้งหมด 22 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนจากจำนวน 12 โรงเรียน ในขั้นที่ 2 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ซึ่งสุ่มโรงเรียนมา 2 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบจำนวน 150 ข้อ

กลุ่มที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ซึ่งสุ่มโรงเรียนมา 2 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองใช้โรงเรียนที่เหลือจากกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 รวม 8 โรงเรียน ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน					
		ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ทดสอบครั้งที่ 3	
		ม.3	ม.6	ม.3	ม.6	ม.3	ม.6
เมือง	1. สวนกุหลาบฯ สมุทรปราการ	-	-	-	-	126	90
	2. สมุทรปราการ	-	-	-	-	106	104
	3. สตรีสมุทรปราการ	-	-	-	-	78	65
	4. มัธยมด่านสำโรง	-	-	-	-	56	62
บางพลี	5. พูลเจริญวิทยาคม	-	-	44	50	-	-
	6. ราชวินิตบางแก้ว	-	-	-	-	82	75
	7. บางพลีราษฎร์บำรุง	49	30	-	-	-	-
พระประแดง	8. ราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม	-	-	-	-	104	99
	9. วัดทรงธรรม	-	-	-	-	60	60
	10. วิสุทธิกษัตริ	-	-	-	-	80	75
พระสมุทรเจดีย์	11. บัณฑิตราชสวาทยานนท์	50	51	-	-	-	-
บางบ่อ	12. บางบ่อวิทยาคม	-	-	40	53	-	-
รวม		99	81	84	103	692	630
รวมทั้งสิ้น		180		187		1,322	

9855

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้นเรียน

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง จากนิยามและผลงานของนักการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการดำเนินการวิจัย และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองได้ทั้งหมด 5 ด้าน มีทั้งหมด 25 ตัวแปร

3. ศึกษาโครงสร้างทางทฤษฎีของกิลฟอร์ดและไอแซกส์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ดังภาพประกอบ 3 (หน้า 37) และเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ ตามบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

4. เขียนข้อคำถามวัดพฤติกรรมในนิยามเชิงปฏิบัติการที่บ่งชี้ถึงบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

4.1 ลักษณะของแบบทดสอบที่สร้างเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ซึ่งจะถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ครอบคลุมบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 5 ด้าน 25 ตัวแปร ข้อคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมที่ตอบสนองเป็นนิสัย (Habitual Responses : HR) พฤติกรรมหรือตัวแปรละ 5 - 7 ข้อ จำนวน 150 ข้อ ซึ่งมีทั้งข้อคำถามที่เป็นทั้งบวกและลบ

4.2 การให้คะแนนแต่ละข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อความเป็นทางบวก

ตอบ ไม่จริงมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

ตอบ ไม่ค่อยจริง ให้คะแนนเป็น 2

ตอบ ค่อนข้างจริง ให้คะแนนเป็น 3

ตอบ จริงมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 4

ถ้าข้อความเป็นทางลบ

ตอบ ไม่จริงมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 4

ตอบ ไม่ค่อยจริง ให้คะแนนเป็น 3

ตอบ ค่อนข้างจริง ให้คะแนนเป็น 2

ตอบ จริงมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

5. ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเที่ยงตรงเชิงพื้นนิ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน โดยสร้างแบบทดสอบ จำนวน 150 ข้อ

7. วิเคราะห์แบบทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ จำนวนกลุ่มละ 25 % ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดแล้วทดสอบโดยใช้ การทดสอบที (t-test) เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนก

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ทดสอบครั้งที่ 2 โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคัดเลือกกฎเหตุการณ์ (HR) หรือตัวแปรละ 3 ข้อ จำนวน 75 ข้อ

9. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 75 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

10. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 75 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,322 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

11. วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและแยกตามระดับชั้น ดังนี้

11.1 วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาว่าบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีกี่องค์ประกอบ โดยนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในข้อ 10 มาใช้ในการวิเคราะห์

11.2 คัดเลือกจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen value) เท่ากับหรือมากกว่า 1

11.3 คัดเลือกข้อความที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ

11.4 ตั้งชื่อองค์ประกอบ

12. คำนวณค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านตามองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้จำแนกตามระดับชั้น และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองชนิดข้อความที่สร้างขึ้นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับให้ผู้ตอบเลือกคำตอบโดยกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อเดียวในหนึ่งข้อความ ซึ่งแบบสอบถามจะมีจำนวนข้อรวมทั้งสิ้น 75 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นให้ครอบคลุมบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 5 ด้าน มี 25 ตัวแปรหรือพฤติกรรม (HR) ละ 3 ข้อ ดังตัวอย่าง-

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 75 ข้อ แบบสอบถามนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือการกระทำบางอย่างของนักเรียนในเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยจะมีข้อความที่นักเรียนอ่านแล้วให้นักเรียนพิจารณาข้อความเหล่านั้นว่าตรงตามลักษณะ ความรู้สึกหรือกระทำของนักเรียน การตอบขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด
2. ให้นักเรียนตอบโดยการเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อเดียวในหนึ่งข้อความ ซึ่งในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 4 ช่อง คือ จริงมากที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงมากที่สุด
3. โปรดตอบทุกข้อโดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง
4. คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บไว้เป็นความลับที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	จริงมากที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงมากที่สุด
(01) ข้าพเจ้าจะตอบรับทันทีเมื่อถูกเลือกเป็นหัวหน้า	.../...			
(02) เมื่อจะซื้อเสื้อผ้าใหม่ข้าพเจ้ามักจะให้คนอื่นช่วยเลือกให้			.../...	

ถ้านักเรียนขีด (/) ที่ช่อง จริงมากที่สุด ในข้อ (01) แสดงว่านักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดสำหรับนักเรียน และเมื่อนักเรียนขีด (/) ที่ช่อง ไม่ค่อยจริง ในข้อ (02) แสดงว่านักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นไม่ค่อยเป็นจริงสำหรับนักเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
แบบทดสอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ				
01. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจเมื่อต้องไปในสถานที่ที่ไม่ มีคนรู้จัก (HR ₉)				
02. เมื่อถูกครุฑาหนี ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่สบายใจ (HR ₄)				
แบบทดสอบด้านความกล้า				
01. ข้าพเจ้าขออาสาเป็นตัวแทนกลุ่ม เมื่อต้อง ออกมาพูดหน้าชั้น (HR ₅)				
02. ข้าพเจ้าจะรีบยกมือขึ้นถามครูทันที เมื่อ ข้าพเจ้ามีข้อสงสัย (HR ₇)				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
แบบทดสอบด้านการพึ่งตนเอง				
01. ข้าพเจ้ามักจะแก้ปัญหาด้วยตนเอง (HR ₁₉)				
02. ข้าพเจ้าคิดว่าความพยายามอยู่ที่ไหนความ- สำเร็จอยู่ที่นั่น (HR ₁₅)				
แบบทดสอบด้านความเป็นตัวของตัวเอง				
01. ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจใน การเลือกเรียนต่อให้ (HR ₁₇)				
02. เมื่อเพื่อนบอกว่าข้าพเจ้าทำเลขผิด ข้าพเจ้า จะรีบแก้ไขทันที (HR ₁₀)				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
แบบทดสอบด้านความสามารถในการปรับตัว				
01. เมื่อเห็นครูถือของมา ข้าพเจ้าจะเข้าไปช่วยทันที (HR ₂₀)				
02. ข้าพเจ้าจะพยายามหลีกเลี่ยงเสมอเมื่อทำงานกับกลุ่มเพื่อน (HR ₂₂)				

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อกับหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบของนักเรียน โดยนัดวัน เวลา และสถานที่เพื่อทำการทดสอบ

2. เตรียมแบบทดสอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะสอบในแต่ละครั้ง และวางแผนการดำเนินการสอบ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบเอง

3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ

4. อธิบายให้นักเรียนทุกคนเข้าใจวิธีการทำแบบทดสอบวัตถุประสงค์สภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองและวิธีการตอบแบบทดสอบ แล้วจึงให้ทุกคนเริ่มลงมือทำพร้อมกัน

5. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 180 คนแล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก ทำการคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พร้อมทั้งปรับปรุง แล้วคัดเลือกไปทำการทดสอบครั้งที่ 2

5.2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้แล้วจาก การทดสอบครั้งที่ 1 ไปทำการทดสอบกับนักเรียนจำนวน 187 คน เพื่อนำข้อมูลมาหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

5.3 นำแบบทดสอบที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,322 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม และแยกตามระดับชั้นเรียน

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน เมื่อจำแนกตามระดับชั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาค่าสถิติพื้นฐาน

หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.1 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การหาคุณภาพแบบทดสอบ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (วิเชียร เกตุสิงห์ . 2524 : 137 - 139)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
	n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α -Coefficient) ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบและการเปรียบเทียบตามตัวแปร

3.1 วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบบุคคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science Personal Computer Plus) สกัดองค์ประกอบด้วยเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis : PC) และใช้การหมุนแกนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Method)

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ตามตัวแปรระดับชั้นโดยอาศัยการแจกแจงของที (t - test) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบใน t - distribution
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
PC	แทน	วิธีการสกัดองค์ประกอบด้วยเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

/ **ตอนที่ 1** หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมจำนวน 1,322 คน

ตอนที่ 2 หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 692 คน

ตอนที่ 3 หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 630 คน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ เมื่อจำแนกตามระดับชั้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 75 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 1,322 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 1,322 คน ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ ค่าร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแบบทดสอบโดยใช้หน่วยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และเพื่อให้การแปลความหมายของตัวแปรชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำการหมุนแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) โดยใช้วิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) และตั้งชื่อองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 3 - 6

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
1	7.95199	1.64963	14	8.30059	1.49813
2	7.81832	1.93603	15	8.76292	1.68487
3	7.91137	1.72614	16	8.89143	1.83322
4	7.67282	1.58710	17	9.04801	1.84545
5	6.67725	1.65188	18	8.75849	1.65369
6	7.63442	1.49254	19	7.33604	1.49898
7	7.71270	1.65575	20	8.69941	1.68614
8	8.60561	1.81547	21	9.04727	1.79409
9	9.08419	1.81608	22	8.85451	1.80955
10	6.93722	1.69859	23	9.30133	2.11304
11	7.34269	1.84126	24	8.02659	1.54725
12	8.47637	1.86296	25	7.98597	1.69009
13	8.82939	1.60321			

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า จากตัวแปรของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 25 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 6.67725 ถึง 9.30133 คะแนน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.49254 ถึง 2.11304

ตาราง 4 จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่า-
ร้อยละ ของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม

ตัวแปร	ค่าร่วมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1.0000	1	4.52442	18.1	18.1
2	1.0000	2	2.32172	9.3	24.4
3	1.0000	3	1.38822	5.6	32.9
4	1.0000	4	1.34298	5.4	38.3
5	1.0000	5	1.10095	4.4	42.7
6	1.0000	6	1.09852	4.4	47.1
7	1.0000	7	1.02671	4.1	51.2
8	1.0000		.98201	3.9	55.1
9	1.0000		.92150	3.7	58.8
10	1.0000		.86398	3.5	62.3
11	1.0000		.82776	3.3	65.6
12	1.0000		.77237	3.1	68.7
13	1.0000		.73830	3.0	71.6
14	1.0000		.71564	2.9	74.5
15	1.0000		.70771	2.8	73.3
16	1.0000		.66113	2.6	80.0
17	1.0000		.64028	2.6	82.5
18	1.0000		.62736	2.5	85.0
19	1.0000		.60942	2.4	87.5
20	1.0000		.57772	2.3	89.8
21	1.0000		.57225	2.3	92.1
22	1.0000		.53083	2.1	94.2

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าร่วมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
23	1.0000		.50562	2.0	96.2
24	1.0000		.48613	1.9	98.2
25	1.0000		.45643	1.8	100.0

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าค่าไอเกนขององค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มีเพียง 7 องค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาทั้ง 7 องค์ประกอบ ปรากฏว่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 7 องค์ประกอบเท่ากับ 51.2 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบดังตาราง 5

ตาราง 5 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรทอนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	.09621	-.03909	.64987*	.06212	.28351	-.00494	.12368
2	.02617	.10844	.07011	.28607	.59625*	.08598	.00731
3	.04834	.18426	.10396	.02925	.09163	.68804*	-.03134
4	.09618	-.12382	-.05129	.09984	-.00234	.74274*	.13846
5	-.10533	.02055	.47200	.52398*	.03294	-.00079	-.13846
6	.09336	.01981	.02623	.64992*	.31335	.02261	.13720
7	.11370	.10754	.07227	.68433*	.06610	.10589	-.04688
8	.05696	.38539*	.30770	-.01337	.29802	.29725	-.01989
9	.23981	.09485	.15877	.06050	.39685	.11489	.53812*
10	.02180	.05799	.53789*	.21856	.00595	.01337	.41531
11	.07848	-.04624	.74496*	.01365	-.22827	.06698	-.02005

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
12	.24264	.04624	-.07666	.08435	.67356*	.01568	-.08357
13	.65859*	.09704	.03056	-.00934	.01661	.00556	-.18164
14	.59900*	.00822	.32285	.19525	.07887	.06268	.03158
15	.62990*	.16430	.32627	.11321	.04382	.03671	.12766
16	.56137*	.11756	-.30297	.14127	.06208	.15913	-.01745
17	.55919*	.19016	.01108	-.17881	.30676	-.02521	.00941
18	.51762*	.23111	-.07184	.03750	.18587	.12235	.20891
19	.24083	-.10939	.08697	.09400	.08949	-.05531	-.55333*
20	.13032	.57841*	-.05546	-.01970	.24018	.22861	-.09452
21	.27177	.67131*	.05209	.12785	.09643	.01576	.13368
22	.36795	.58458*	.16403	.24139	-.13628	.02157	.05630
23	.26991	.65708*	-.21561	.08706	-.12143	.04856	.14991
24	-.10797	.59634*	.17990	-.05820	.11396	-.15706	.12096
25	.27049	.19104	.00368	.26699	-.13058	.01199	.47896*

หมายเหตุ * น้ำหนักของตัวแปรที่มากกว่า .3 ที่นำมาจัดเป็นองค์ประกอบ

จากตาราง 5 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละตัวแปรภายหลังการหมุนแกนแบบ ออโรกอแนล โดยวิธีแวนเดอร์แมกซ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้เลือกน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีค่าตั้งแต่ .3 (ไม่ว่าจะมีเครื่องหมาย + หรือ - ก็ตาม) หากตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบ มากกว่า .3 ในองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ ถือว่าเป็นตัวแปรซับซ้อนตัดทิ้งไป หาก ตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ในองค์ประกอบใดเลยก็ตัดทิ้งเช่นกัน ได้ตัวแปรที่อยู่ใน องค์ประกอบทั้ง 7 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 13, 14, 15, 16, 17, 18

องค์ประกอบที่ 2 มี 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 8, 20, 21, 22, 23, 24

องค์ประกอบที่ 3 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 1, 10, 11

องค์ประกอบที่ 4 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 5, 6, 7

องค์ประกอบที่ 5 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 2, 12

องค์ประกอบที่ 6 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 3, 4

องค์ประกอบที่ 7 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 9, 19, 25

แต่เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป

(อุทุมพร ทองอุไทย. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Comrey. 1973) ดังนั้นจึงมีจำนวนองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 , 2 , 3 , 4 และ 7 โดยแสดงตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 6

ตาราง 6 องค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษา 6 โดยรวม

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 4.52442)	<u>ด้านความเป็นตัวของตัวเอง</u> 13 แก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง 14 ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ 15 มีความพยายาม 16 มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง 17 ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง 18 ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล	.65859 .59900 .62990 .56137 .55919 .51762

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
2 (ค่าไอเกน 2.32172)	<u>ด้านความสามารถในการปรับตัว</u> 8 กล้าเผชิญความจริง 20 มีมนุษยสัมพันธ์ 21 ช่วยเหลือผู้อื่น 22 ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ 23 ยอมรับสภาพใหม่ ๆ 24 มองโลกในแง่ดี	.38539 .57841 .67131 .58458 .65708 .59634
3 (ค่าไอเกน 1.38822)	<u>ด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค</u> 1 จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล 10 กล้าเป็นผู้นำ 11 ชอบการต่อสู้ แข่งขัน	.64987 .53789 .74496
4 (ค่าไอเกน 1.34298)	<u>ด้านความกล้า</u> 5 กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น 6 กล้ากระทำ 7 กล้าซักถามข้อสงสัย	.52398 .64992 .68433
5 (ค่าไอเกน 1.02671)	<u>ด้านความน่าเชื่อถือ</u> 9 กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด 19 มีความคิดสร้างสรรค์ 25 มีความรับผิดชอบ	.53812 .55333 .47896

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 5 องค์ประกอบ ดังนี้
องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 13 , 14 , 15 , 16 , 17 และ 18
รวม 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .51762 ถึง .65859 มีค่าไอเกนเท่ากับ
4.52442 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง, ทำงานให้ประสบผล
สำเร็จ, มีความเพียรพยายาม, มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง, ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และ
ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า **ความเป็นตัวของตัวเอง**

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 8, 20 , 21 , 22 , 23 และ 24 รวม
6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .38539 ถึง .67131 มีค่าไอเกนเท่ากับ
2.32172 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่กล้าเผชิญความจริง, มีมนุษยสัมพันธ์, ช่วยเหลือผู้อื่น,
ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ, ยอมรับสภาพใหม่ ๆ และมองโลกในแง่ดี จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า
ความสามารถในการปรับตัว

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 1, 10 และ 11 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .53789 ถึง .74496 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.38822 ซึ่งเป็นการแสดงออก
ของบุคคลที่จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล, กล้าเป็นผู้นำ และชอบการต่อสู้ แข่งขัน จึงเรียกองค์ประกอบ
นี้ว่า **ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค**

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 5, 6 และ 7 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .52398 ถึง .68433 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.34298 ซึ่งเป็นการแสดง
ออกของบุคคลที่กล้าพูด, กล้าแสดงความคิดเห็น, กล้ากระทำ และกล้าซักถามข้อสงสัย จึงเรียก
องค์ประกอบนี้ว่า **ความกล้า**

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 9, 19 และ 25 รวม 3 ตัวแปร มีค่า
น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .47896 ถึง .55333 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.32671 ซึ่งเป็น
การแสดงออกของบุคคลที่กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด, มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ
จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า **ความน่าเชื่อถือ**

ตอนที่ 2 หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์องค์-
ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดกรมสามัญ-
ศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 692 คน ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสถิติพื้นฐานแบบทดสอบ ค่าร่วมกัน
(Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละ
ของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม
(Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor
Loading) ของแบบทดสอบโดยใช้หน่วยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดองค์ประกอบด้วย

วิธีเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และเพื่อให้การแปลความหมายของตัวแปรชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำการหมุนแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) โดยใช้วิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) และตั้งชื่อองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 7 - 10

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
1	8.02457	1.76990	14	8.13728	1.56941
2	7.68931	2.03308	15	8.57803	1.72526
3	7.75723	1.71028	16	8.76590	1.82127
4	7.76301	1.63674	17	8.84682	1.84640
5	6.73699	1.68166	18	8.55491	1.68972
6	7.50578	1.59366	19	7.26445	1.48831
7	7.68931	1.70307	20	8.62139	1.69907
8	8.49711	1.86016	21	8.82081	1.80519
9	9.09682	1.88931	22	8.65318	1.80158
10	6.94509	1.75484	23	8.97688	2.18389
11	7.33674	1.84593	24	7.85260	1.63224
12	8.30347	1.85364	25	7.83815	1.72236
13	8.63150	1.65254			

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า จากตัวแปรของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 25 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 6.73699 ถึง 8.97688 คะแนน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.48833 ถึง 2.18389

ตาราง 8 จำนวนองค์ประกอบ ค่ารวมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่า ร้อยละ ของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	ค่ารวมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1.0000	1	4.41580	17.7	17.7
2	1.0000	2	2.36587	9.5	27.1
3	1.0000	3	1.45081	5.8	32.9
4	1.0000	4	1.30297	5.2	38.1
5	1.0000	5	1.13023	4.5	42.7
6	1.0000	6	1.03374	4.1	46.8
7	1.0000	7	1.01653	4.1	50.9
8	1.0000		.95851	3.8	54.7
9	1.0000		.93858	3.8	58.5
10	1.0000		.87048	3.5	61.9
11	1.0000		.86524	3.5	65.4
12	1.0000		.82881	3.3	68.7
13	1.0000		.79046	3.2	71.9
14	1.0000		.73714	2.9	74.8
15	1.0000		.72222	2.9	77.7
16	1.0000		.66393	2.7	80.4
17	1.0000		.65716	2.6	83.0
18	1.0000		.62118	2.5	85.5
19	1.0000		.60245	2.4	87.9
20	1.0000		.57826	2.3	90.2
21	1.0000		.57153	2.3	92.5
22	1.0000		.51683	2.1	94.6

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าร่วมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
23	1.0000		.50133	2.0	96.6
24	1.0000		.45071	1.8	98.4
25	1.0000		.40922	1.6	100.0

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ค่าไอเกน (Eigen Values) ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มีเพียง 7 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 7 องค์ประกอบ ปรากฏว่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 7 องค์ประกอบเท่ากับ 50.9 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบดังตาราง 9

ตาราง 9 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรทอนอลโดยวิธีแวกซ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	-.14287	.53205*	.20777	.11653	.02081	.43691	-.04387
2	.01478	-.04387	.28569	.62847*	.01107	.04161	.07265
3	.08024	.18593	.20441	.07921	-.03873	-.14548	.66847*
4	.03102	-.05061	.01230	.15180	.02866	.16235	.67123*
5	-.01138	.57063*	.07062	.40977	-.00807	-.05282	-.01601
6	.17018	.08317	.04649	.66314*	-.00748	.18072	.09167
7	.10269	.16462	-.08363	.59824*	.20661	.04074	.07365
8	.12256	.27291	-.00289	.56295*	-.01272	.22655	-.00390
9	.13496	-.05791	.24349	.17727	.04583	.74396*	.07985

ตาราง 9 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
10	-.01695	.69639*	.06043	.13951	.05933	-.23775	.01540
11	-.05218	.73901*	-.12933	-.16823	.02535	.18581	.08905
12	-.09938	-.11351	.60749*	.29249	.13795	.11501	.11668
13	.15331	.01627	.12321	-.02010	.66681*	.02048	-.03383
14	.13112	.32238	.07333	.16595	.47915*	.30044	.13636 X
15	.30191	.31993	.06901	.09311	.42168	.38995	.00592
16	.26366	-.25919	.18246	.06784	.54083*	.08312	.13916
17	.23500	.00810	.47199*	-.12549	.31779	.05781	.17110
18	.45295*	-.01106	.25408	.03683	.17366	.10995	.33892
19	-.25885	.10226	-.05105	.16046	.46492*	.15070	-.04817
20	.37662	-.02557	.52945*	.14471	.07034	-.03176	.05937
21	.67578*	.07547	.32023	.11296	.05108	-.15917	.05099
22	.67021*	-.02662	.03241	.10094	.24189	.00063	.08814
23	.76613*	-.11460	.05411	-.01498	.04833	-.02257	.00960
24	.42341*	.12504	.19078	.10406	-.21692	-.08087	-.35030
25	.50607*	-.06142	-.23489	.14941	.00637	.32952	.08887

หมายเหตุ * น้ำหนักของตัวแปรที่มากกว่า .3 ที่นำมาจัดเป็นองค์ประกอบ

จากตาราง 9 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละตัวแปรภายหลังการหมุนแกนแบบ ออโรทอนอล โดยวิธีแวนแมกซ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้เลือกน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีค่าตั้งแต่ .3 (ไม่ว่าจะมีเครื่องหมาย + หรือ - ก็ตาม) หากตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบ มากกว่า .3 ในองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ ถือว่าเป็นตัวแปรซับซ้อนตัดทิ้งไป หาก ตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ในองค์ประกอบใดเลยก็ตัดทิ้งเช่นกัน จากตาราง 9 ตัดตัวแปรทั้ง 1 ตัวแปร คือตัวแปร 15 ได้ตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบทั้ง 7 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 18, 21, 22, 23, 24, 25

องค์ประกอบที่ 2 มี 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 1, 5, 10, 11

องค์ประกอบที่ 3 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 12, 17, 20

องค์ประกอบที่ 4 มี 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 2, 6, 7, 8

องค์ประกอบที่ 5 มี 4 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 13, 14, 16, 19

องค์ประกอบที่ 6 มี 1 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 9

องค์ประกอบที่ 7 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 3, 4

แต่เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป

(อุทุมพร ทองอุไทย. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Comrey. 1973) ดังนั้นจึงมีจำนวนองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 5 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 โดยแสดงตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 10

ตาราง 10 องค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 4.41580)	<u>ด้านความสามารถในการปรับตัว</u> 18 ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล 21 ช่วยเหลือผู้อื่น 22 ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ 23 ยอมรับสภาพใหม่ ๆ 24 มองโลกในแง่ดี 25 มีความรับผิดชอบ	.45295 .67578 .67021 .76613 .42341 .50607
2 (ค่าไอเกน 2.36587)	<u>ด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค</u> 1 จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล 5 กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น 10 กล้าเป็นผู้นำ 11 ชอบการต่อสู้ แข่งขัน	.53205 .57063 .69639 .73901

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
3 (ค่าไอเกน 1.45081)	<u>ด้านความเป็นตัวของตัวเอง</u> 12 ไม่ซื่อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน 17 ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง 20 มีมนุษยสัมพันธ์	.60749 .47199 .52945
4 (ค่าไอเกน 1.30297)	<u>ด้านความกล้า</u> 2 มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ 6 กล้ากระทำ 7 กล้าซักถามข้อสงสัย 8 กล้าเผชิญความจริง	.62847 .66314 .59824 .56295
5 (ค่าไอเกน 1.13023)	<u>ด้านการพึ่งตนเอง</u> 13 แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง 14 ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ 16 มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง 19 มีความคิดสร้างสรรค์	.66681 .47915 .54083 .46492

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 6 องค์ประกอบ ดังนี้
องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 18 , 21 , 22 , 23 , 24 และ 25
รวม 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .42341 ถึง .76613 มีค่าไอเกนเท่ากับ
4.41580 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล, ช่วยเหลือผู้อื่น,
ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ, ยอมรับสภาพใหม่ ๆ, มองโลกในแง่ดี และมีความรับผิดชอบ จึงเรียก
องค์ประกอบนี้ว่า ความสามารถในการปรับตัว

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 1 , 5 , 10 และ 11 รวม 4 ตัวแปร มีค่า
น้ำหนัก องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .53205 ถึง .73901 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.36587 ซึ่งเป็นการ
แสดงออก ของบุคคลที่จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล, กล้าพูด, กล้าแสดงความคิดเห็น, กล้าเป็นผู้นำ และ
ชอบการต่อสู้แข่งขัน จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 12, 17 และ 20 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .47199 ถึง .60749 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.45081 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่ไม่ซื่อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน, ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเป็นตัวของตัวเอง

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 2, 6, 7 และ 8 รวม 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .56295 ถึง .66314 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.30297 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ, กล้ากระทำ, กล้าซักถามข้อสงสัย และกล้าเผชิญความจริง จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความกล้า

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 13, 14, 16 และ 19 รวม 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .46492 ถึง .66681 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.13023 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง, ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ, มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์ จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า การพึ่งตนเอง

ตอนที่ 3 หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 630 คน ผู้วิจัยได้คำนวณ สถิติพื้นฐานแบบทดสอบ ค่าร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแบบทดสอบโดยใช้หน่วยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ PC (Principal Component Analysis) และเพื่อให้การแปลความหมายของตัวแปรชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำการหมุนแกนแบบออร์ทोगอนอล (Orthogonal Rotation) โดยใช้วิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) และตั้งชื่อองค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังตาราง 11 - 14

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ เป็นรายตัวแปรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
1	7.87273	1.51237	14	8.47576	1.39619
2	7.94545	1.81798	15	8.96061	1.62070
3	8.07727	1.72945	16	9.03030	1.83516
4	7.58333	1.52790	17	9.26061	1.82429
5	6.61212	1.62057	18	8.97879	1.58507
6	7.76970	1.36674	19	7.40758	1.50838
7	7.74242	1.60529	20	8.79071	1.66238
8	8.72879	1.75531	21	9.28636	1.75290
9	9.07576	1.73608	22	9.07121	1.79071
10	6.92576	1.64042	23	9.64545	1.98210
11	7.35000	1.83713	24	8.21364	1.43068
12	8.65909	1.85935	25	8.13636	1.64152
13	9.04091	1.52366			

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า จากตัวแปรของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 25 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 6.61212 ถึง 9.64545 คะแนน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 1.39619 ถึง 1.98210

ตาราง 12 จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละ ของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	ค่าร่วมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1.0000	1	4.49864	18.0	18.0
2	1.0000	2	2.30636	9.2	27.2
3	1.0000	3	1.57402	6.3	33.5
4	1.0000	4	1.33027	5.3	38.8
5	1.0000	5	1.21310	4.9	43.7
6	1.0000	6	1.15104	4.6	48.3
7	1.0000	7	1.05357	4.2	52.5
8	1.0000		.99538	4.0	56.5
9	1.0000		.94508	3.8	60.3
10	1.0000		.86907	3.5	63.7
11	1.0000		.84508	3.4	67.1
12	1.0000		.77113	3.1	70.2
13	1.0000		.76428	3.1	73.3
14	1.0000		.71988	2.9	76.1
15	1.0000		.67941	2.7	78.9
16	1.0000		.65562	2.6	81.5
17	1.0000		.60457	2.4	83.9
18	1.0000		.58612	2.3	86.3
19	1.0000		.56355	2.3	88.5
20	1.0000		.54691	2.2	90.7
21	1.0000		.52312	2.1	92.8
22	1.0000		.50705	2.0	94.8

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าร่วมกัน	องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
23	1.0000		.46865	1.9	96.7
24	1.0000		.41821	1.7	98.4
25	1.0000		.40990	1.6	100.0

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ค่าไอเกน (Eigen Values) ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มีเพียง 7 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาทั้ง 7 องค์ประกอบ ปรากฏว่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 7 องค์ประกอบเท่ากับ 52.5 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบดังตาราง 13

ตาราง 13 น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรคอนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	.16200	-.01915	.54862*	.34739	.14748	-.02215	-.02482
2	.07511	.05979	.14328	.69344*	.09793	.12152	.04396
3	.04404	.21707	.09320	.17831	-.01298	.68032*	-.02136
4	.06288	-.08861	.06756	-.03000	.03996	.79269*	-.05297
5	-.10005	-.02536	.47892	-.01984	.58149*	-.04246	.06126
6	.10253	-.07060	-.05087	.30756	.66378*	.03597	-.00381
7	.08600	.21960	.08929	.07223	.68817*	.03795	.01369
8	.02800	.36572*	.17608	.30328	.19786	.23147	.07190
9	.22580	.17147	.06688	.45077*	.12924	.11587	-.32708

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
11	.11632	-.05739	.73976*	-.11217	.04481	.06760	.08550
12	.23419	.04466	-.22128	.57437*	.15015	-.05559	.19995
13	.68207*	.12453	.04271	.00863	-.05077	.00636	.18720
14	.64885*	.02965	.27440	.08678	.12097	.08063	.09068
15	.68703*	.19072	.20662	.05922	.13089	.07590	.02643
16	.47678*	.18111	-.38897	-.02494	.26629	.09187	.03369
17	.62535*	.13172	-.05823	.29561	-.15607	-.11342	-.00864
18	.58806*	.15370	-.15445	.19901	.06001	.08944	-.17547
19	.16972	-.00049	.04339	.04237	.02873	-.03447	.71487*
20	.03151	.65830*	-.08942	.17258	-.10225	.16953	.19964
21	.23252	.66745*	.06872	.10859	.10872	-.03647	-.04523
22	.30080	.67243*	-.12531	-.15610	.20070	-.04349	-.05984
23	.22860	.67139*	-.19402	-.04532	.05382	.08200	-.13861
24	-.04719	.51262*	.31793	.28236	-.19641	-.08187	-.20839
25	.30544	.17928	.13028	-.00988	.12790	.22027	-.33804*

หมายเหตุ * น้ำหนักของตัวแปรที่มากกว่า .3 ที่นำมาจัดเป็นองค์ประกอบ

จากตาราง 13 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละตัวแปรภายหลังการหมุนแกนแบบ
 ออโรทอนอล โดยวิธีแวนแม็กซ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้เลือกน้ำหนักองค์ประกอบ
 ที่มีค่าตั้งแต่ .3 (ไม่ว่าจะมีเครื่องหมาย + หรือ - ก็ตาม) หากตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบ
 มากกว่า .3 ในองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ ถือว่าเป็นตัวแปรซับซ้อนตัดทิ้งไป หาก
 ตัวแปรใดมีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ในองค์ประกอบใดเลยก็ตัดทิ้งเช่นกัน ได้ตัวแปร
 ที่อยู่ในองค์ประกอบทั้ง 7 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มี 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 13, 14, 15, 16, 17, 18

องค์ประกอบที่ 2 มี 6 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 8, 20, 21, 22, 23, 24

องค์ประกอบที่ 3 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 1, 11

องค์ประกอบที่ 4 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 2, 9, 12

องค์ประกอบที่ 5 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 5, 6, 7

องค์ประกอบที่ 6 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 3, 4

องค์ประกอบที่ 7 มี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 10, 19, 25

แต่เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป

(อุทุมพร ทองอุไทย. 2532 ; อ้างอิงมาจาก Comrey. 1973) ดังนั้นจึงมีจำนวน

องค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 5 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1, 2, 4, 5 และ 7 โดยแสดงตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 14

ตาราง 14 องค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 4.49864)	<u>ด้านความเป็นตัวของตัวเอง</u> 13 แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง 14 ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ 15 มีความเพียรพยายาม 16 มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง 17 ตัดสินได้ด้วยตนเอง 18 ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล	.68207 .64885 .68703 .47678 .62535 .51262
2 (ค่าไอเกน 2.30636)	<u>ด้านความสามารถในการปรับตัว</u> 8 กล้าเผชิญความจริง 20 มีมนุษยสัมพันธ์ 21 ช่วยเหลือผู้อื่น 22 ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ 23 ยอมรับสภาพใหม่ ๆ 24 มองโลกในแง่ดี	.36572 .65830 .66745 .67243 .67139 .51262

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ตัวแปรที่	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
3 (ค่าไอเกน 1.33027)	<u>ด้านความมั่นคงทางจิตใจ</u> 2 มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ 9 กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด 12 ไม่ซื่ออายุ ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน	.69344 .45077 .57437
4 (ค่าไอเกน 1.21310)	<u>ด้านความกล้า</u> 5 กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น 6 กล้ากระทำ 7 กล้าซักถามข้อสงสัย	.58149 .66378 .68817
5 (ค่าไอเกน 1.05357)	<u>ด้านความน่าเชื่อถือ</u> 10 กล้าเป็นผู้นำ 19 มีความคิดสร้างสรรค์ 25 มีความรับผิดชอบ	.54173 .71487 -.33804

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 5 องค์ประกอบ ดังนี้
องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 13 , 14 , 15 , 16 , 17 และ 18
รวม 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .47678 ถึง .68207 มีค่าไอเกนเท่ากับ
4.49864 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง, ทำงานให้ประสบผล
สำเร็จ, มีความเพียรพยายาม, มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง, ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และ
ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเป็นตัวของตัวเอง

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 8 , 20 , 21 , 22 , 23 และ 24 รวม
6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .36572 ถึง .67243 มีค่าไอเกนเท่ากับ
2.30636 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่กล้าเผชิญความจริง, มีมนุษยสัมพันธ์, ช่วยเหลือผู้อื่น,
ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ, ยอมรับสภาพใหม่ ๆ และมองโลกในแง่ดี จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า
ความสามารถในการปรับตัว

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 2 , 9 และ 12 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .45077 ถึง .69344 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.33027 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ, กล้ารับผิดชอบกระทำผิด และ ไม่ซื่อสัตย์ ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความมั่นคงทางจิตใจ

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 5 , 6 และ 7 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .58149 ถึง .68817 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.21310 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น, กล้ากระทำ และกล้าซักถามข้อสงสัย จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความกล้า

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยตัวแปรที่ 10 , 19 และ 25 รวม 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง -.33804 ถึง .71487 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.05357 ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลที่ กล้าเป็นผู้นำ, มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความน่าเชื่อถือ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 (ตาราง 3 - 6) ตอนที่ 2 (ตาราง 7 - 10) และตอนที่ 3 (ตาราง 11 - 14) ได้นำตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน ดังปรากฏในตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ชื่อองค์ประกอบ	นักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6	นักเรียน ม.3	นักเรียน ม.6
1. ความเป็นตัวของตัวเอง /	13, 14, 15, 16, 17, 18	12, 17, 20	13, 14, 15, 16 17, 18
2. ความสามารถในการ ปรับตัว /	8, 20, 21, 22, 23, 24	18, 21, 22, 23, 24, 25	8, 20, 21, 22, 23, 24

ตาราง 15 (ต่อ)

ชื่อองค์ประกอบ	นักเรียนชั้น ม.3 และ ม.6	นักเรียน ม.3	นักเรียน ม.6
3. ความไม่หวั่นไหวต่อ อุปสรรค	1, 10, 11	1, 5, 10, 11	-
4. ความกล้า ✓	5, 6, 7	2, 6, 7, 8	5, 6, 7
5. ความน่าเชื่อถือ ✓	9, 19, 25	-	10, 19, 25
6. ความมั่นคงทางจิตใจ ✓	-	-	2, 9, 12
7. การพึ่งตนเอง	-	13, 14, 16, 19	-

จากตาราง 15 พบว่าองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม มี 5 องค์ประกอบคือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความกล้า และความน่าเชื่อถือ องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 5 องค์ประกอบคือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความกล้า และการพึ่งตนเอง องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความมั่นคงทางจิตใจ ความกล้า และความน่าเชื่อถือ โดยมีตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบคล้ายคลึงและแตกต่างกันดังนี้

องค์ประกอบความเป็นตัวของตัวเอง ในกลุ่มนักเรียนโดยรวม (ม.3 และ ม.6) และกลุ่ม ม.6 มีจำนวนตัวแปรที่เท่ากันและเหมือนกัน แต่ในกลุ่มนักเรียน ม.3 จะมีเพียง 3 ตัวแปร และมีเพียง 1 ตัวแปรที่เหมือนกับกลุ่มอื่นคือตัวแปรที่ 17

องค์ประกอบความสามารถในการปรับตัว ทั้ง 3 กลุ่มมีจำนวนตัวแปรเท่ากัน และจะมีตัวแปรที่เหมือนกันคือ ตัวแปรที่ 21, 22, 23 และ 24

องค์ประกอบความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค จะมีในกลุ่มโดยรวม (ม.3 และ ม.6) และกลุ่ม ม.3 เท่านั้น ซึ่งในกลุ่มโดยรวมมี 3 ตัวแปร และกลุ่ม ม.3 มี 4 ตัวแปร ทั้ง 2 กลุ่มจะมีตัวแปรที่เหมือนกัน 2 ตัว คือ ตัวแปร 10 และ 11

องค์ประกอบความกล้า ในกลุ่มโดยรวม (ม.3 และ ม.6) และกลุ่ม ม.6 มีจำนวนตัวแปรเหมือนกันและเท่ากัน คือตัวแปร 5, 6 และ 7 ส่วนกลุ่ม ม.3 มี 4 ตัวแปรและตัวแปรที่แตกต่างไปจากกลุ่มโดยรวมและกลุ่ม ม.6 คือ ตัวแปร 2 และ 8

องค์ประกอบความน่าเชื่อถือ จะมีในกลุ่มโดยรวม (ม.3 และ ม.6) และกลุ่ม ม.6 มีจำนวนตัวแปรเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม มีตัวแปรที่เหมือนกันคือ ตัวแปร 19 และ 20 ที่แตกต่างกันคือ ตัวแปร 9 และ 10

ส่วนองค์ประกอบความมั่นคงทางจิตใจมีเฉพาะในกลุ่ม ม.6 มี 3 ตัวแปร คือตัวแปร 2, 9 และ 12 องค์ประกอบการพึ่งตนเองมีเฉพาะในกลุ่ม ม.3 มี 4 ตัวแปร คือตัวแปร 13, 14, 16 และ 19

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบตามที่วิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบตามที่วิเคราะห์ในกลุ่มโดยรวม ม.3 และ ม.6 เป็นหลักในการคิดคะแนนเปรียบเทียบ ในองค์ประกอบด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความกล้า และความน่าเชื่อถือ โดยจำแนกตามระดับชั้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลตามตาราง 16 - 20

4.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 1 (ด้านความเป็นตัวของตัวเอง)
จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 16 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 1 (ด้านความเป็นตัวของตัวเอง)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้น ม.3	692	51.51	6.30	6.44 *
นักเรียนชั้น ม.6	630	53.75	6.45	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม
ในองค์ประกอบที่ 1 คือความเป็นตัวของตัวเอง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 1 (ด้านความเป็นตัว
ของตัวเอง) แตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

4.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 2 (ความสามารถในการปรับตัว)
จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 17 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 2 (ด้านความสามารถในการปรับตัว)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้น ม.3	692	52.92	6.08	6.41 *
นักเรียนชั้น ม.6	630	55.01	5.87	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในองค์ประกอบที่ 2 คือความสามารถในการปรับตัว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ ค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 2 (ด้านความสามารถในการปรับตัว) แตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

4.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 3 (ด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค) จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 18 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 3 (ด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้น ม.3	692	22.31	3.93	.77
นักเรียนชั้น ม.6	630	22.15	3.57	

จากตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในองค์ประกอบที่ 3 คือความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีค่าเฉลี่ยองค์ประกอบที่ 3 (ด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค) ไม่แตกต่างกัน

4.4 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคํประกอบที่ 4 (ด้านความกล้า) จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 19 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคํประกอบที่ 4 (ด้านความกล้า)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้น ม.3	692	21.93	3.52	1.04
นักเรียนชั้น ม.6	630	22.12	3.28	

จากตาราง 19 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในองค์ประกอบที่ 4 คือความกล้า พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีค่าเฉลี่ยของคํประกอบ 4 (ด้านความกล้า) ไม่แตกต่างกัน

4.5 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคํประกอบที่ 5 (ด้านความน่าเชื่อถือ) จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 20 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคํประกอบที่ 5 (ด้านความน่าเชื่อถือ)

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้น ม.3	692	24.20	3.17	2.51 *
นักเรียนชั้น ม.6	630	24.62	3.04	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในองค์ประกอบที่ 5 คือความน่าเชื่อถือ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีค่าเฉลี่ยของคํประกอบที่ 5 (ด้านความน่าเชื่อถือ) แตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ เมื่อจำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 1,322 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับที่สร้างขึ้นครอบคลุมบุคลิกภาพทั้ง 5 ด้าน มี 25 ตัวแปร โดยวัดตัวแปรละ 3 ข้อ รวม 75 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองจำนวน 150 ข้อ นำไปทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและคัดเลือกไว้เป็นจำนวน 75 ข้อ ทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น และทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อนำผลมาวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม และจำแนกตามระดับชั้น และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ เมื่อจำแนกตามระดับชั้น

ครั้งที่ 3 วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 630 คน ได้องค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความมั่นคงทางจิตใจ ความกล้า ความน่าเชื่อถือ มีค่าความแปรปรวนสะสม 5 องค์ประกอบเท่ากับ 52.5 %

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบ ของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน คือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยในองค์ประกอบด้านความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว และความน่าเชื่อถือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในองค์ประกอบด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค และด้านความกล้ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 —

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและจำแนกตามระดับชั้น

1. ผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบ บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม และจำแนกตามระดับชั้น พบว่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 51.2 % 50.9 % และ 52.5 % ตามลำดับ ซึ่งไม่สูงมากนัก แสดงว่าการสร้างเครื่องมือวัดความเชื่อมั่นในตนเองครั้งนี้ มีส่วนประกอบอื่นที่ยังไม่ได้วัดอยู่อีกจำนวนหนึ่ง

2. ผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ครั้งนี้ ได้จำนวนองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบทั้ง 5 กลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า บุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิติมา ปรีดีติลล และวิจิตร อาวะกุล ซึ่งในองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนั้นมีบางองค์ประกอบที่เหมือนกัน แต่ในบางองค์ประกอบก็จะแตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค การพึ่งตนเอง แต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่มี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นอาจมีนิสัยที่ทะลุไม่เกรงกลัวสิ่งต่าง ๆ จึงไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค และเริ่มที่จะพ้นจากวัยเด็กจึงมีความรู้สึกที่ต้องการพึ่งตนเองมากกว่าพึ่งพาผู้ใหญ่ดังเช่นที่

ผ่านมาในวัยเด็ก ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางจิตใจ และ
 ความน่าเชื่อถือ แต่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มี อาจเนื่องมาจากนักเรียนในระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้นอยู่ในช่วงวัยรุ่นปลายที่ผ่านวัยรุ่นตอนต้นมาแล้ว จึงมีความมั่นคงทางจิตใจและ
 ความน่าเชื่อถือมากกว่า และยังเป็นวัยจะพัฒนาลักษณะความคิดเห็น ความสนใจ อารมณ์ สังคม
 และบุคลิกภาพมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกออกตามระดับ
 ชั้นคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามี 2 องค์ประกอบที่มีความแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค และความกล้า มี 3 องค์ประกอบ
 คือความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว และ ความน่าเชื่อถือ ที่มีความแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งจะสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสอง
 มีบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกันในองค์ประกอบ ความเป็นตัวของตัวเอง ความ-
 สามารถในการปรับตัว และความน่าเชื่อถือ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนในระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3-และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีช่วงอายุอยู่ในวัยที่แตกต่างกัน นักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลายกำลังจะเข้าสู่ผู้ใหญ่ย่อมจะเป็นผู้ที่มีการพัฒนา
 ต้องดูแลตัวเองมากกว่าจึงมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความสามารถในการปรับตัว และทำตน
 ให้เป็นที่น่าเชื่อถือแตกต่างจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่น
 ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมว่ามีอยู่ 5
 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่อ
 อุปสรรค ความกล้า และความน่าเชื่อถือ ซึ่งน่าจะเชื่อได้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความเที่ยงตรง
 เชิงโครงสร้างของบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กในช่วงอายุ 15 - 18 ปี ได้
 จึงควรนำองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ นี้ไปพัฒนาให้เกิดกับนักเรียนในช่วงวัยเดียวกัน เพื่อ
 เป็นการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง อันจะเป็นพื้นฐานของเยาวชนให้
 มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความหนักแน่น ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ รู้จักพึ่งตนเอง กล้า-
 แสดงออก กล้าตัดสินใจ และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไป

2. สำหรับองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 5 องค์ประกอบคือ ความสามารถในการปรับตัว ความไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค ความเป็นตัวของตัวเอง ความกล้า และ การพึ่งตนเอง ส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 5 องค์ประกอบ คือ ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัว ความมั่นคงทางจิตใจ ความกล้า และ ความน่าเชื่อถือ ซึ่งในบางองค์ประกอบที่มีชื่อองค์ประกอบเดียวกันก็อาจจะประกอบด้วยจำนวนตัวแปรและตัวแปรที่แตกต่างกัน เช่นองค์ประกอบด้านความเป็นตัวของตัวเองในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยความไม่ซื่ออาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน, ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ แต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง, ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ, มีความพยายาม, มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง, ตัดสินใจได้ด้วยตนเองและไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล ดังนั้นจึงสามารถนำผลการวิเคราะห์ที่มีชื่อแตกต่างกันไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนในแต่ละวัยได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ปรากฏว่า ความแปรปรวนที่ใช้อธิบายองค์ประกอบทั้งหมด มีเพียง 51.2 % แสดงว่าตัวแปรที่นำมาสร้างอาจจะยังไม่ครอบคลุมบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองทั้งหมด ดังนั้นจึงควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยอื่นด้วยโดยการสร้างเครื่องมือในลักษณะอื่นบ้าง เช่น แบบทดสอบแบบสถานการณ์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษามูลค่าบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มเด็กเล็ก กลุ่มผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้ว เป็นต้น
3. ควรมีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองตามองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ และสร้างเกณฑ์มาตรฐานเพื่อพัฒนาเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษามูลค่าบุคลิกภาพทางด้านความเชื่อมั่นในตนเองในลักษณะที่สัมพันธ์กับตัวแปรอื่นและกลุ่มบุคคลอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมของเด็ก

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- กวินทร์ ธรรมนุต. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- กาญจนา หาลิตะพันธ์. "วินัยในตนเอง," ชุมทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2510.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- ✓ จังใจ ขจรศิลป์. การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- จรรยา สุวรรณทัต ดวงเดือน พันธุมนาวัน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉนิก. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- จรงค์ศักดิ์ บุญฤทธิ์. การวิเคราะห์องค์ประกอบความสนใจโดยตามหลักพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- จักรสิน พิเศษสาทร. ทฤษฎีและปรัชญาการศึกษาชาวตะวันตก. กรุงเทพฯ : ดวงกมล , 2521.
- จันทนา เลือดกรงศรี. การวิเคราะห์องค์ประกอบความทันสมัยด้านจิตใจของสังกัดกรุงเทพ-มหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- จินตนา ทองย้อย . การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และอยู่ในชั้นเรียนของคนที่มีความพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- จันทนา ภาคบงกช. "การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย," รายงานการวิจัยฉบับที่ 56. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

ชไมพร เจริญสิน. "สาเหตุของการเสพยาเสพติดให้โทษของเยาวชน," บรรณสาร. 3(2) : 6 ; ตุลาคม 2525.

ชัยสิทธิ์ สุทธาจารย์เกษม. อิทธิพลของความเชื่อมั่นในตนเอง ความคับเคยระหว่างสมาชิกของกลุ่มและสถานการณ์การร่วมมือของการแข่งขันที่มีผลต่อความพอใจของบุคคล. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

X ชูชีพ อ่อนโคกสูง. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

X ชูศรี หลักเพชร. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

เชาวน์ กับทิมทอง. การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2510.

_____. "ทางสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง," รวมข้อเขียนและบทความทางจิตวิทยา. 2516.

ต๋วย ชุมสาย, มล. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2508.

ทวี ท่อแก้ว และอบรม สิงภบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.

X ทัดทิมา ระเบียบดี. ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์การตูนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

นวลศิริ เป่าโรหิตย์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : อรุณ, 2520.

นัดดา นำศรีเจริญสุข. การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนักอ่านที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อุดลำนเา.

✓ นิตินันท์ วิชิตชลชัย. ผลของการใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อุดลำนเา.

นิภา นิธยาณ. การปรับตัวและบุคลิกภาพ : จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.

นิภา ศรีไพโรจน์. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คีษานร, 2527.

✓ นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม. การศึกษาศิลปะการแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์

นำพรชัย จันทรหอม. ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505. อุดลำนเา.

บังอร ภูภิรมย์ขวัญ. "บุคลิกภาพแห่งบุคคล," วิจัย 81. 1(1) : 41-53 ; พฤษภาคม 2524.

บัญญัติ กุศลสถาพร. "ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา," การวางแผนการศึกษาอันดับ 4. กรุงเทพฯ : กองวางแผนการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2515.

บุญชม ไชยโกษี. "การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประชากรของครูประถมศึกษา," วารสารวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม. มหาสารคาม : วิทยาลัยครูมหาสารคาม, 2511.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535.

บุญส่ง นิลแก้ว และวิไลวรรณ ยามาลี. การดัดแปลงการสร้างเกณฑ์ปกติแบบทดสอบและวิเคราะห์บุคลิกภาพของนักศึกษาไทย ระดับมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2522. อุดลำนเา.

ประชา ผ่องใส. การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อุดลำนเา.

- ประณต คำฉิม. จิตวิทยานักพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ประดิษฐ์ อุปรมัย. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2518.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาทั่วไป ฉบับที่ 1-2. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- ปรีชา อรุณสวัสดิ์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นชาย และความเป็นหญิงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- พชรมนต์ เพียงมงคล. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการสอนแบบนฏาการและการสอนตามคู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- พิเชษฐ์ พินยาภินันท์. ผลการฝึกสมรรถภาพทางกายที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- พิณภา ภูมิอมร. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะสุขภาพจิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- มันทนา เฟื่องหนู. พฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในเขตการศึกษา 5. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- มานะ พ่วงความสุข. ผลของการฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดอมราลักษณ์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- มานิดา ทองทวี. การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินทูปินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2526. อัดสำเนา.

- ✓ มาลี วงษ์แก้ว. ผลการใช้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้น
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพ
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
เรือนแก้ว เฟื่องพุ่ม. ผลการให้บทบาทสมมติ ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 ปรินทิพ กศ.ม. นิพนธ์โลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
_____ . เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
2536.
- ละม้ายมาศ ครุฑทัต และจรรยา สุวรรณทัต. อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่
ตำบลนาป่า อ.เมือง จ.ชลบุรี รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2510.
- ละออ พงษ์พานิช. การศึกษาเปรียบเทียบบุคคลิกลักษณะที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ. ปรินทิพ
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511. อัดสำเนา.
- ลัดดา แพทย์เจริญ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา กับนักเรียน
นายร้อยตำรวจ. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
2516. อัดสำเนา.
- ลัดดา สุวรรณรัตน์. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพเฉพาะและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบ
อาชีพในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.
- ลือชัย ชื่นอ้อม. การวิเคราะห์องค์ประกอบความสามารถด้านเหตุผลของนักเรียนระดับอนุบาลใน
กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- เลขา ปิยะจรรย์. "การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง," เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา
พฤติกรรมเด็ก : หน่วยที่ 1 - 7. หน้า 237 - 279. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- วราภรณ์ อินทร์ชัยศรี. ความสัมพันธ์ระหว่างความขัดแย้งกับพ่อแม่และการยอมรับตนเองและ
ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กวัยรุ่น. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

วัชรินทร์ ยี่มี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วันเพ็ญ อายุการ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกกับบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

วาลนา ผดุงทรง. ผลของการอภิปรายภาพวาดเป็น ต่อการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปัญญาวรรณ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

วิจิตร วรตบางกูร. ศิลปศาสตร์นำสู่สำหรับผู้นำ. ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.

วินัย ธรรมศิลป์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิรัตน์ เลาววิวัฒน์. การศึกษาพฤติกรรมของครูที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประทับใจในทางบวกและทางลบ โดยใช้คริติเคล อินทีเจนท์เทคนิค. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

วิรุทธ วิเชียรโชติ และนวลเพ็ญ วิเชียรโชติ. รายงานการวิจัยเรื่องความเกรงใจในคนไทยฉบับที่ 1 ลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ. กันยายน 2513. อัดสำเนา.

ศรีสุตา คัมภีร์ภัทร. ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ส.วาสนา ประवालนฤกษ์. คำบรรยายวิชา การวิเคราะห์องค์ประกอบ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

สนั่น สมิต. วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยและความเจริญรุ่งเรืองของชาติ. กรุงเทพฯ : กรมวิสามัญศึกษา, 2505.

สมเดช อาริสวัสดิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- สมนึก คู่เมือง. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานด้านประหยัดและออมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ✕สมพงษ์ ตีรพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดูความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึก
รับผิดชอบ. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- สมพร พลอยงาม. การทดลองสอนความเชื่อมั่นในตนเองแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญา
ต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- สมาน กำเนิด. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อการปรับตัวของเด็ก. ปรินญาณินทร์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- สมุทร ศิริโซ. วิธีสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประมวลสาส์น, 2531.
- สวนา พรพัฒน์กุล. ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 22.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2520.
- สอึ้ง ดำเนินสวัสดิ์. ผลของการชมเชยและการติเตียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของการทำงานของนักเรียนต่าง
บุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. อัดสำเนา.
- สัมพันธ์ บุญเกิด. ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กก่อนวัยเรียน
ในจังหวัดภาคเหนือ. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- สุโขทัยธรรมาราช,มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการสอนชุด การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก เล่ม 2.
กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต, 2524.
- สุทธภา โชติประดิษฐ์. การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์ และการเล่นตามมุมที่เด็กริเริ่มกิจกรรมอิสระในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่.
ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
อัดสำเนา.

- สุลินี อินสว่าง. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
กลางบางนา กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย-
วิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อักษรบริการ, 2510.
- ✓ สุนีย์รัตน์ ฤทธิ์ธวัชชัยเลิศ. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530. อัดสำเนา.
- สุนันท์ คลโกศล. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2524.
- สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว. ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียน ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่น-
ในตนเอง. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อัดสำเนา.
- สุรเกียรติ์ ลิ้มเจริญ. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวลกับระเบียบวินัย
ในชั้นเรียน. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- เสรี เกียรติบรรลือ. ช่องว่างระหว่างวัย. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2522.
- เสนอ อินทรสุขศรี. "บ้านดีคนดี," เอกสารนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2511. อัดสำเนา.
- เสริม ทัดศรี. การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- โสภา ชูกุลชัย. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ✓ อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์. ผลของการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนนันทริวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินทร์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- อัจฉรา ลักขณาวัฒน์. การวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามัคคีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อนันต์ ศรีโสภา. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

อนันต์ ศรีโสภา. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

อารี เกษมรติ. ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทนุถนอม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อารี รังสินนท์. การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2524.

อารีย์ เศรษฐชัย. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกกับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

✓ อุดม สำอางค์กุล. ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเคร่งครัด และความเชื่อมั่นในตนเองของวัยรุ่นไทย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

Blair, Glenn Myers. Educational Psychology. New York : Macmillan Company 1968.

Breckenrige, Marian Edgar. Child Development. London : W, B.Saunders Company ,1955.

Child Study Association of America . Our Children Today. New York : The viking Press, 1952.

Crow, Lester D. and Alice Corw. Child Development and Adjustment. New York : Macmillan, 1962.

Doyle, Marion Wede. "Citizenship Begins in the Home," Journal of the Association for Childhood Education International. 37(8): 361, April, 1961.

Dugger, June A. "A Study of Measurable Personal Factors of Leaders and Non- Leaders Among University Woman," Dissertation Abstract. 30 : 1817 - A; 1969.

- English, H.B. and Eva Champney English. A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms. New York : Longmans, Green, 1958.
- Eysenck, H.J. The Structure of Human Personality. London ; Methuen 1970.
- Ferguson, A. George. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : MacGraw - Hill Inc., 1976.
- Good , Carter Victor. Dictionary of Education. 3rded. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Guilford, Joy Paul. Personality. New York : McGraw - Hill, 1959.
- Hall, Calvin S. and Gardner Lindzey. Theories of Personality. New York: John Wilky & Sons, Inc., 1957.
- Kleinmuntz, Benjamin. Personality Measurement, an introduction. Illinois: Dorsey Press, 1967.
- ✓ Maslow, A.H. Motivation and Personality. New York: Harper, 1954.
- Mussen, Paul H. The Psychological Development of the Child. Angle wood Cliffs, 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำอำนาจจำแนกราชข้อ (๕) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง

เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบออโรกอเนลของการสกัดองค์ประกอบ

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) ของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ	ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ
1.	2.07	1	21.	2.37	11
2.	1.83	-	22.	1.91	12
3.	2.12	2	23.	4.03	13
4.	2.89	3	24.	1.46	-
5.	0.54	-	25.	1.17	-
6.	-1.46	-	26.	-0.05	-
7.	-0.14	-	27.	2.26	-
8.	3.91	4	28.	2.81	14
9.	0.72	-	29.	2.68	15
10.	2.72	5	30.	2.90	16
11.	3.69	6	31.	-0.04	-
12.	2.36	7	32.	3.12	17
13.	2.92	8	33.	-0.38	-
14.	1.95	-	34.	2.24	18
15.	3.15	9	35.	1.98	19
16.	-1.67	-	36.	2.15	20
17.	0.86	-	37.	2.24	21
18.	0.78	-	38.	1.98	-
19.	2.17	10	39.	1.37	-
20.	1.95	-	40.	2.33	22

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ	ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ
41.	0.66	-	61.	2.88	35
42.	2.63	23	62.	0.47	-
43.	-0.34	-	63.	0.46	-
44.	3.00	24	64.	2.15	36
45.	2.03	25	65.	1.44	-
46.	2.61	26	66.	0.65	-
47.	0.04	-	67.	1.86	37
48.	1.78	-	68.	0.50	-
49.	2.88	27	69.	-0.65	-
50.	2.06	28	70.	2.64	38
51.	0.73	-	71.	2.11	39
52.	1.82	29	72.	4.78	40
53.	2.23	30	73.	2.73	41
54.	0.15	-	74.	0.25	-
55.	1.83	-	75.	0.49	-
56.	0.67	-	76.	1.78	-
57.	1.87	31	77.	2.41	42
58.	2.88	32	78.	2.93	43
59.	4.47	32	79.	2.78	44
60.	2.32	34	80.	2.51	-

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ	ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ
81.	0.45	-	101.	1.11	-
82.	1.31	-	102.	2.69	55
83.	3.88	45	103.	1.00	-
84.	1.69	-	104.	2.56	56
85.	1.61	-	105.	2.19	57
86.	2.16	46	106.	0.45	-
87.	2.90	47	107.	1.02	-
88.	2.17	48	108.	0.59	-
89.	1.77	-	109.	2.88	58
90.	1.14	-	110.	2.09	59
91.	0.67	-	111.	2.11	60
92.	1.95	49	112.	2.07	-
93.	3.08	50	113.	2.03	-
94.	2.00	51	114.	1.13	-
95.	2.75	52	115.	2.02	-
96.	2.73	53	116.	2.59	61
97.	2.16	-	117.	2.05	62
98.	1.53	-	118.	-1.12	-
99.	2.57	-	119.	2.63	63
100.	2.93	54	120.	0.81	-

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ	ข้อ	t	ข้อที่ใช้ ในการทดสอบ
121.	1.68	-	136.	1.56	-
122.	0.51	-	137.	1.89	70
123.	1.23	-	138.	1.85	71
124.	0.99	-	139.	1.16	-
125.	1.12	-	140.	1.53	-
126.	3.12	64	141.	2.18	72
127.	1.78	65	142.	0.17	-
128.	1.82	66	143.	1.44	-
129.	1.24	-	144.	0.85	-
130.	-0.07	-	145.	1.85	73
131.	2.19	-	146.	0.73	-
132.	2.94	67	147.	1.44	-
133.	3.35	68	148.	3.48	74
134.	2.63	69	149.	1.78	75
135.	0.65	-	150.	1.25	-

ตาราง 22 เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบออโรคอนอลของการสกัดตัวประกอบ ในกลุ่มนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	.09621	-.03909	.64987*	.06212	.28351	-.00494	.12368
2	.02617	.10844	.07011	.28607	.59625*	.08598	.00731
3	.04834	.18426	.10396	.02925	.09163	.68804*	-.03134
4	.09618	-.12382	-.05129	.09984	-.00234	.74274*	.13846
5	-.10533	.02055	.47200	.52398*	.03294	-.00079	-.13846
6	.09336	.01981	.02623	.64992*	.31335	.02261	.13720
7	.11370	.10754	.07227	.68433*	.06610	.10589	-.04688
8	.05696	.38539*	.30770	-.01337	.29802	.29725	-.01989
9	.23981	.09485	.15877	.06050	.39685	.11489	.53812*
10	.02180	.05799	.53789*	.21856	.00595	.01337	.41531
11	.07848	-.04624	.74496*	.01365	-.22827	.06698	-.02005
12	.24264	.04624	-.07666	.08435	.67356*	.01568	-.08357
13	.65859*	.09704	.03056	-.00934	.01661	.00556	-.18164
14	.59900*	.00822	.32285	.19525	.07887	.06268	.03158
15	.62990*	.16430	.32627	.11321	.04382	.03671	.12766
16	.56137*	.11756	-.30297	.14127	.06208	.15913	-.01745
17	.55919*	.19016	.01108	-.17881	.30676	-.02521	.00941
18	.51762*	.23111	-.07184	.03750	.18587	.12235	.20891
19	.24083	-.10939	.08697	.09400	.08949	-.05531	-.55333*
20	.13032	.57841*	-.05546	-.01970	.24018	.22861	-.09452
21	.27177	.67131*	.05209	.12785	.09643	.01576	.13368
22	.36795	.58458*	.16403	.24139	-.13628	.02157	.05630
23	.26991	.65708*	-.21561	.08706	-.12143	.04856	.14991
24	-.10797	.59634*	.17990	-.05820	.11396	-.15706	.12096
25	.27049	.19104	.00368	.26699	-.13058	.01199	.47896*

ตาราง 23 เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบออโรคอนอลของการสกัดองค์ประกอบ ในกลุ่มนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	-.14287	.53205*	.20777	.11653	.02081	.43691	-.04387
2	.01478	-.04387	.28569	.62847*	.01107	.04161	.07265
3	.08024	.18593	.20441	.07921	-.03873	-.14548	.66847*
4	.03102	-.05061	.01230	.15180	.02866	.16235	.67123*
5	-.01138	.57063*	.07062	.40977	-.00807	-.05282	-.01601
6	.17018	.08317	.04649	.66314*	-.00748	.18072	.09167
7	.10269	.16462	-.08363	.59824*	.20661	.04074	.07365
8	.12256	.27291	-.00289	.56295*	-.01272	.22655	-.00390
9	.13496	-.05791	.24349	.17727	.04583	.74396*	.07985
10	-.01695	.69639*	.06043	.13951	.05933	-.23775	.01540
11	-.05218	.73901*	-.12933	-.16823	.02535	.18581	.08905
12	-.09938	-.11351	.60749*	.29249	.13795	.11501	.11668
13	.15331	.01627	.12321	-.02010	.66681*	.02048	-.03383
14	.13112	.32238	.07333	.16595	.47915*	.30044	.13636
15	.30191	.31993	.06901	.09311	.42168	.38995	.00592
16	.26366	-.25919	.18246	.06784	.54083*	.08312	.13916
17	.23500	.00810	.47199*	-.12549	.31779	.05781	.17110
18	.45295*	-.01106	.25408	.03683	.17366	.10995	.33892
19	-.25885	.10226	-.05105	.16046	.46492*	.15070	-.04817
20	.37662	-.02557	.52945*	.14471	.07034	-.03176	.05937
21	.67578*	.07547	.32023	.11296	.05108	-.15917	.05099
22	.67021*	-.02662	.03241	.10094	.24189	.00063	.08814
23	.76613*	-.11460	.05411	-.01498	.04833	-.02257	.00960
24	.42341*	.12504	.19078	.10406	-.21692	-.08087	-.35030
25	.50607*	-.06142	-.23489	.14941	.00637	.32952	.08887

ตาราง 24 เมตริกองค์ประกอบหมุนแกนแบบอโรทอนอลของการสกัดองค์ประกอบ ในกลุ่มนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	.16200	-.01915	.54862*	.34739	.14748	-.02215	-.02482
2	.07511	.05979	.14328	.69344*	.09793	.12152	.04396
3	.04404	.21707	.09320	.17831	-.01298	.68032*	-.02136
4	.06288	-.08861	.06756	-.03000	.03996	.79269*	-.05297
5	-.10005	-.02536	.47892	-.01984	.58149*	-.04246	.06126
6	.10253	-.07060	-.05087	.30756	.66378*	.03597	-.00381
7	.08600	.21960	.08929	.07223	.68817*	.03795	.01369
8	.02800	.36572*	.17608	.30328	.19786	.23147	.07190
9	.22580	.17147	.06688	.45077*	.12924	.11587	-.32708
10	.03360	.01414	.45843	.08825	.15524	.05459	.54173*
11	.11632	-.05739	.73976*	-.11217	.04481	.06760	.08550
12	.23419	.04466	-.22128	.57437*	.15015	-.05559	.19995
13	.68207*	.12453	.04271	.00863	-.05077	.00636	.18720
14	.64885*	.02965	.27440	.08678	.12097	.08063	.09068
15	.68703*	.19072	.20662	.05922	.13089	.07590	.02643
16	.47678*	.18111	-.38897	-.02494	.26629	.09187	.03369
17	.62535*	.13172	-.05823	.29561	-.15607	-.11342	-.00864
18	.58806*	.15370	-.15445	.19901	.06001	.08944	-.17547
19	.16972	-.00049	.04339	.04237	.02873	-.03447	.71487*
20	.03151	.65830*	-.08942	.17258	-.10225	.16953	.19964
21	.23252	.66745*	.06872	.10859	.10872	-.03647	-.04523
22	.30080	.67243*	-.12531	-.15610	.20070	-.04349	-.05984
23	.22860	.67139*	-.19402	-.04532	.05382	.08200	-.13861
24	-.04719	.51262*	.31793	.28236	-.19641	-.08187	-.20839
25	.30544	.17928	.13028	-.00988	.12790	.22027	-.33804*

ภาคผนวก ข.

ข้อความที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อความที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านความมั่นคงทางจิตใจ

HR₁ จิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล

- * 1. ข้าพเจ้าไม่ใช่คนโลเล ที่ชอบเปลี่ยนใจง่าย ๆ
- 2. ข้าพเจ้าเคยเลิกล้มความตั้งใจของตนเองเสมอ
- * 3. ข้าพเจ้ามักจะทำงานด้วยความมั่นใจเพราะทำให้งานนั้นได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี ✓
- * 4. เมื่อมีเรื่องผิดพลาดเกิดขึ้นกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะเกิดความลังเลที่จะทำสิ่งนั้นต่อไป ✓
- 5. เวลาทำงานส่งครูข้าพเจ้าจะแน่ใจว่างานที่ส่งนั้นถูกต้อง

HR₂ มีการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติ

- 1. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด เมื่อเห็นการโต้เถียงกัน
- 2. ข้าพเจ้ายังทำงานอย่างปกติ แม้จะมีเสียงดัง
- * 3. ถ้าต้องลุกขึ้นตอบคำถามครูในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะตื่นเต้น ตกใจจนตอบไม่ถูก
- 4. ข้าพเจ้ามักจะตัวสั่น เป็นลม เมื่อมีใครทำให้ตกใจ
- * 5. เมื่อมีใครมาจ้องดูขณะที่กำลังทำงาน ข้าพเจ้าจะมือสั่น ทำอะไรไม่ถูก
- * 6. เวลาที่เพื่อนทำให้ข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะต้องต่อว่าเพื่อนคนนั้นด้วยถ้อยคำที่รุนแรงเสมอ

HR₃ ไม่วิตกกังวลเกินไป

- * 1. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกกังวล ถ้าต้องไปในที่ที่ไม่มีคนรู้จัก
- * 2. ทุกเช้าที่ไปโรงเรียน ข้าพเจ้าจะคิดเสมอว่าวันนี้จะมีเรื่องร้าย ๆ เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าหรือไม่
- 3. ข้าพเจ้าจะกังวลใจทุกครั้งที่จะมีการสอบ
- * 4. ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าเพื่อน ๆ และคนรอบข้างจะรังเกียจข้าพเจ้า
- 5. เมื่อเกิดปัญหากับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะรู้สึกเฉย ๆ เพราะว่าเป็นเรื่องธรรมดา
- 6. ข้าพเจ้ามักจะกังวลว่าสิ่งที่ทำจะไม่ได้ผลที่ดี

HR₄ ไม่หวั่นไหวต่อคำติชม

- 1. ถ้ามีคนมาชมว่าข้าพเจ้าดีและเก่ง ข้าพเจ้าจะตื่นเต้นและดีใจมาก
- * 2. ข้าพเจ้าจะพูดตรงตามความจริงเสมอ แม้ว่าสิ่งที่พูดทำให้ถูกผู้อื่นต่อว่า

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

3. เมื่อมีคนตำหนิว่าข้าพเจ้าเดินไม่สวย ข้าพเจ้าจะไม่เดินผ่านคนมาก ๆ เพียงคนเดียว
- * 4. ถ้าถูกครูตำหนิในวันไหน ข้าพเจ้าจะไม่สบายใจจนไม่อยากไปโรงเรียนในวันรุ่งขึ้น
- * 5. ข้าพเจ้าไม่เคยเก็บเอาสิ่งที่เพื่อนว่ามาคิดอีก

ด้านความกล้า

HR₅ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น

- * 1. ข้าพเจ้าจะอาสาเพื่อน ๆ ขอเป็นตัวแทนกลุ่มออกมาพูดหน้าชั้นทุกครั้ง
2. ข้าพเจ้ามักจะพูดออกมาให้ผู้อื่นรับรู้มากกว่าเก็บไว้ในใจคนเดียว
3. ข้าพเจ้าจะไม่ถามครูเลย แม้ว่าการเรียนในบางครั้งข้าพเจ้าไม่เข้าใจที่ครูสอน
4. ข้าพเจ้าอยากสมัครเป็นคณะกรรมการโรงเรียนจะได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาโรงเรียน ✓
5. ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงทุกครั้งที่มีการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ✓
- * 6. เมื่อครูให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู ข้าพเจ้าจะยกมือขอแสดงความคิดเห็น
- * 7. เวลาทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนั่งเฉย ๆ มากกว่าพูดแสดงความคิดเห็น ✓

HR₆ กล้ากระทำ

- * 1. เมื่อมีการคัดเลือกตัวแทนถือพานวันไหว้ครู ข้าพเจ้าจะขอสมัครทันที
2. ข้าพเจ้าจะทำทุกสิ่งที่เห็นว่าถูกต้อง แม้ว่าจะมีคนอื่นไม่กล้าทำ ✓
- * 3. ในการทำสิ่งต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะไม่ลงมือทำจนกว่าจะเห็นผู้อื่นทำก่อน ✓
4. ข้าพเจ้าไม่กล้าทำอะไรต่อหน้าคนส่วนใหญ่เพราะไม่มั่นใจในตนเอง
- * 5. ข้าพเจ้าจะไม่กล้าเข้าไปส่งงาน ถ้าเห็นครูนั่งอยู่ที่โต๊ะ ✓

HR₇ กล้าซักถามข้อสงสัย

- * 1. เมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องใด ๆ ข้าพเจ้าจะเก็บไว้ในใจ ไม่กล้าถามใคร
- * 2. เมื่อครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วคำตอบไม่ตรงกับที่ทำมา ข้าพเจ้าจะขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนกว่าจะเข้าใจ
- * 3. ข้าพเจ้ามักจะมีข้อสงสัยมาถามพ่อแม่ หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิด
4. ข้าพเจ้าไม่เคยยกมือขึ้นถามเลย เมื่อครูเปิดโอกาสให้ถาม
5. ข้าพเจ้าไม่ต้องการเป็นคนที่ชอบซักถามคนอื่น ๆ เพราะทำให้ผู้อื่นรำคาญ

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

HR₉ กล้าเผชิญความจริง

- * 1. ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยเสมอ เพราะเชื่อว่า "ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย"
- 2. ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ใครรู้สภาพความเป็นจริงภายในครอบครัวของข้าพเจ้า
- * 3. ข้าพเจ้าเต็มใจจะเล่าประวัติจริงของตนเองให้ผู้อื่นฟัง
- 4. เมื่อได้พบกับเพื่อนที่จากกันไปนาน ๆ ข้าพเจ้ามักพูดเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าที่ติดใจจริง
- * 5. ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ใครไปบ้านของข้าพเจ้า เพราะบ้านข้าพเจ้าหลังเล็ก

HR₉ กล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำผิด

- * 1. ข้าพเจ้าจะยอมรับในสิ่งที่กระทำผิดแม้ว่าจะถูกทำโทษ
- * 2. เมื่อข้าพเจ้ามาโรงเรียนสายเพราะตื่นสาย ข้าพเจ้าจะต้องหาสาเหตุอื่นมาแก้ตัว
- 3. เมื่อครูจับได้ว่าข้าพเจ้าพูดโกหก ข้าพเจ้าจะยอมรับแต่โดยดี
- 5. คนที่ถูกจับเมื่อทำผิด แล้วยอมรับว่าตนเองผิด เป็นคนที่ไม่ฉลาด
- * 6. เมื่อทำผิด ข้าพเจ้าจะพยายามปฏิเสธโดยหาเหตุผลต่าง ๆ มาอ้าง

HR₁₀ กล้าเป็นผู้นำ

- * 1. ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตาม
- 2. ถ้าถูกมอบหมายให้เป็นผู้นำนักเรียนกล่าวคำปฏิญาณ ข้าพเจ้าจะยินดีมาก
- * 3. ข้าพเจ้าชอบอาสาเป็นหัวหน้ากลุ่มทุกครั้ง เมื่อทำกิจกรรมกลุ่ม
- * 4. สำหรับข้าพเจ้าเป็นการยากที่จะยอมรับตำแหน่งที่เพื่อน ๆ มีมติให้เป็น
- 5. ถ้าสมาชิกในห้องมีเรื่องที่จะขออนุญาตอาจารย์ หรือไปพบอาจารย์ ข้าพเจ้าจะเป็นตัวแทนห้องไปพบอาจารย์เสมอ

HR₁₁ ชอบการต่อสู้ แข่งขัน

- 1. ข้าพเจ้าชอบอยู่เฉย ๆ มากกว่าแข่งขันกับผู้อื่น
- 2. ในการทำงานทุกอย่าง ข้าพเจ้าจะทำเท่าที่ทำได้
- * 3. ข้าพเจ้ายึดถือแนวทางในการดำเนินชีวิตว่า "ชีวิตคือการต่อสู้"
- * 4. ข้าพเจ้าจะต้องทำทุกวิถีทางเพื่อจะได้เป็นผู้ชนะ
- * 5. ไม่ว่าโรงเรียนจะจัดแข่งขันในด้านใดก็ตาม ข้าพเจ้าจะสมัครเข้าร่วมแข่งขันในทุกเรื่อง

HR₁₂ ไม่ขี้อาย ไม่ประหม่า ไม่เคอะเขิน

- * 1. เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่า เขินอาย หน้าแดง
- * 2. เวลาแต่งตัวต่างไปจากเพื่อน ข้าพเจ้าจะรู้สึกอายจนต้องไปยืนแอบในที่ไม่ค่อยมีคน

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

3. ข้าพเจ้ามักจะหลบตาเสมอ เมื่อต้องพูดกับผู้อื่น
4. ข้าพเจ้าประหม่า จนเสียงสั่นทุกครั้ง ที่ต้องพูดต่อหน้าคนแปลกหน้า
- * 5. เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามครูผิดต่อหน้าเพื่อนในห้อง ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา

ด้านการนั่งตนเอง

HR_{1,3} แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

1. เมื่อมีปัญหา ข้าพเจ้ามักจะให้ผู้อื่นช่วยแก้ปัญหาให้เสมอ
2. เมื่อมีปัญหาใด ๆ ข้าพเจ้าจะปล่อยให้เวลาผ่านไปเฉย ๆ ไม่ต้องแก้ไข ✓
- * 3. การแก้ปัญหาด้วยตนเองทำให้ข้าพเจ้าเกิดความมั่นใจมากกว่า ✓
4. วิธีแก้ปัญหของข้าพเจ้าเป็นวิธีการที่ถูกต้องกว่าให้ผู้อื่นช่วยแก้ปัญหาให้
5. ข้าพเจ้าจะยึดความคิดของตนเองเป็นเกณฑ์ในการแก้ปัญหา
- * 6. ข้าพเจ้าชอบศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้ตนเอง
- * 7. ข้าพเจ้าจะให้ผู้ปกครองเป็นผู้แก้ปัญหาให้เสมอ

HR_{1,4} ทำงานให้ประสบผลสำเร็จด้วยตนเอง

- * 1. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรด้วยตนเอง
- * 2. ข้าพเจ้ามักจะลอกการบ้านเพื่อนเสมอ
3. การให้คนอื่นช่วยทำอะไรให้โดยไม่จำเป็น เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่เคยทำ
4. ข้าพเจ้าจะต้องลำบากมากถ้าต้องทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง
5. ถ้าทำงานไม่เสร็จ ก็ทิ้งไว้ให้คนอื่นมาทำต่อได้
- * 6. แม้ว่าจะงานที่ทำงานยาก ข้าพเจ้าก็จะทำต่อไปจนกว่าจะสำเร็จ

HR_{1,5} มีความพยายาม

- * 1. ข้าพเจ้าจะยึดถือว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น" เป็นหลักในการทำงาน
2. ข้าพเจ้าไม่สามารถทำอะไรที่ต้องใช้เวลานานกว่าจะสำเร็จได้
- * 3. เมื่อมีผู้มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำให้สำเร็จให้ได้ แม้จะยากเพียงใดก็ตาม
4. ข้าพเจ้าจะต้องเรียนให้ดีที่สุดโดยพยายามขยันอ่านหนังสือและตั้งใจเรียน
5. เมื่อไปเที่ยวภูเขา ข้าพเจ้าจะขอนั่งอยู่ข้างล่างมากกว่าที่จะต้องปีนขึ้นไปข้างบน
- * 6. ข้าพเจ้ามักจะท้อแท้และเลิกทำในสิ่งที่ต้องทำเสมอ

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

ด้านความเป็นตัวของตัวเอง

HR₁₆ มีความพอใจและภูมิใจในตนเอง

1. ข้าพเจ้ามีความพอใจในตนเองเสมอ
2. ผลของการกระทำส่วนใหญ่ ไม่ได้เกิดจากความสามารถของข้าพเจ้า
- * 3. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าโชคดีที่เกิดมาเป็นอย่างที่เป็นอยู่
- * 4. ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในผลงานที่ข้าพเจ้าได้ทำเสมอ
- * 5. ข้าพเจ้าเป็นคนที่แย่มาก เพราะจะทำอะไรผิดพลาดอยู่ตลอดเวลา
6. การทำอะไรด้วยความคิดของข้าพเจ้าเอง เป็นสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจมาก

HR₁₇ ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

1. เมื่อจะเลือกซื้อของ ข้าพเจ้าจะเป็นผู้เลือกซื้อด้วยตนเอง
2. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเองว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด
- * 3. เมื่อต้องตัดสินใจเลือกเรียน ข้าพเจ้าจะให้ผู้ปกครองเป็นผู้เลือกให้
- * 4. ถ้ามีเหตุการณ์ที่ต้องให้ข้าพเจ้าเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ข้าพเจ้าจะตัดสินใจเลือกด้วยตนเองไม่ได้
- * 5. ข้าพเจ้ามักจะทำในสิ่งที่ข้าพเจ้าตัดสินใจเอง

HR₁₈ ไม่คล้อยตามผู้อื่นโดยไร้เหตุผล

- * 1. เมื่อเพื่อนบอกว่าข้าพเจ้าทำการบ้านผิด ข้าพเจ้าจะต้องไตร่ตรองให้ถี่ก่อนที่จะแก้ไข
- * 2. ข้าพเจ้าจะรีบไปทำบุญสะเดาะเคราะห์ทันที เมื่อมีหมอดูบอกว่าข้าพเจ้าดวงไม่ดี
3. เมื่อได้ฟังเรื่องต่าง ๆ ที่มีคนเล่าให้ฟัง ข้าพเจ้าจะเชื่อเฉพาะเรื่องที่มีเหตุผลควรเชื่อ
4. เมื่อมีคนมาชวนให้ซื้อสินค้าใดก็ตาม ข้าพเจ้าจะซื้อทุกอย่าง
5. เมื่อทำงานกลุ่มข้าพเจ้ามักจะคล้อยตามเพื่อนในกลุ่มโดยไม่เสนอแนะใด ๆ ทั้งสิ้น
- * 6. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรตามคนอื่นโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล
7. เมื่อมีโฆษณาสินค้าใหม่ ๆ ข้าพเจ้าจะทดลองใช้สินค้านั้น

HR₁₉ มีความคิดสร้างสรรค์

- * 1. ข้าพเจ้าชอบคิดเรื่องแปลก ๆ ใหม่ ๆ เสมอ
2. เมื่อคิดอะไรได้ใหม่ข้าพเจ้ามักจะเลิกล้มเสีย
- * 3. ข้าพเจ้ามักจะทำในสิ่งที่เหมือนกับที่คนอื่นเขาทำอยู่แล้วมากกว่าคิดเอง
- * 4. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าในอนาคตข้าพเจ้าจะต้องเป็นนักออกแบบตกแต่งอย่างแน่นอน

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

5. ข้าพเจ้าชอบเรียนเกี่ยวกับการออกแบบ
6. ข้าพเจ้าจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนต้องคิดงานที่จะเสนอครูเอง
7. ข้าพเจ้ามักจะคิดสร้างของใช้ ของเล่นใหม่ ๆ เพื่อความสนุกสนานสบาย

ด้านความสามารถในการปรับตัว

HR₂₀ มีมนุษยสัมพันธ์

- * 1. ถ้าถูกจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ ข้าพเจ้าจะขอเปลี่ยนกลุ่มทันที
- * 2. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย รำคาญ ถ้าต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น
- * 3. เพื่อน ๆ มักจะบอกว่าข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์ดี ร่าเริงเข้ากับผู้อื่นได้ดี
- 4. ข้าพเจ้าชอบพูดคุยและพบปะกับผู้อื่นเสมอ
- 5. ข้าพเจ้าชอบอยู่คนเดียว
- 6. ทุกคนมักจะพูดว่าข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิทเลย
- 7. ข้าพเจ้าจะขออยู่บ้านคนเดียวมากกว่าจะไปงานสังสรรค์ที่มีคนมาก ๆ

HR₂₁ ช่วยเหลือผู้อื่น

- * 1. ข้าพเจ้าพอใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ลำบากกว่า
- * 2. ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงที่จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ส่วนรวม
- 3. ข้าพเจ้ายินดีที่จะช่วยอธิบายบทเรียนที่เพื่อนยังไม่เข้าใจ
- * 4. ข้าพเจ้าจะไม่ช่วยทำความสะอาดโรงเรียน เพราะเป็นหน้าที่ของภารโรง
- 5. ข้าพเจ้าจะช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน โดยไม่ต้องให้บอกหรือใช้
- 6. ข้าพเจ้าชอบอาสาช่วยครูและเพื่อนทำงานเสมอ
- 7. ข้าพเจ้ามักจะหลบหลีกเสมอ ถ้าจะต้องให้ความช่วยเหลือคนอื่น

HR₂₂ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ

1. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลืองานของโรงเรียนในทุกเรื่อง
2. ข้าพเจ้ายินดีและเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ
3. เมื่อโรงเรียนจัดให้มีวันพัฒนาโรงเรียนวันใด ข้าพเจ้าจะไม่ไปโรงเรียน
- * 4. ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือ ช่วยเพื่อนทำเวรประจำวันทุกครั้ง
- * 5. เมื่อทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะช่วยทำงานทุกอย่างจนสำเร็จ
- * 6. ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำงานอะไร เมื่อมีผลตอบแทนให้ข้าพเจ้าเท่านั้น
7. ข้าพเจ้าจะมาช่วยงานครูในวันเสาร์ ถ้าครูให้คะแนนหรือบังคับให้มา

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

HR_{2.3} ยอมรับสภาพใหม่ ๆ

1. ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้สังคมไทยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้
2. ข้าพเจ้ายากย้อนกลับไปมีชีวิต แบบคนไทยในอดีต
- * 3. ข้าพเจ้าไม่ชอบคอมพิวเตอร์เพราะทำให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไป
- * 4. ข้าพเจ้าชอบที่จะเห็นโรงเรียนได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
- * 5. ข้าพเจ้าไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง
6. ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้สิ่งที่เคยทำ ต้องมีการเปลี่ยนแปลง
7. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการจราจรที่ติดขัดได้โดยพยายามตื่นมาโรงเรียนแต่เช้า

HR_{2.4} มองโลกในแง่ดี

- * 1. คนที่พยายามทำดีกับเราเกินไป มักจะมีเจตนาไม่ดี
2. คนยากจนส่วนใหญ่ มักจะเป็นคนชอบขโมย
- * 3. ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม
4. ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาถ้าพ่อแม่จะรักน้องหรือพี่มากกว่าข้าพเจ้า
- * 5. ข้าพเจ้าจะให้ความจริงใจกับทุกคน เพราะคิดว่าทุกคนก็จริงใจกับข้าพเจ้า
6. ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการเสียเปรียบถ้าจะช่วยให้คนอื่นได้ดีกว่าข้าพเจ้า
7. การที่ครูดูหรือว่าข้าพเจ้า ก็เพราะรักและต้องการให้ได้ดี

HR_{2.5} มีความรับผิดชอบ

1. ข้าพเจ้ามักจะหนีเรียน
- * 2. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าไม่ส่งการบ้านครู
3. ข้าพเจ้าชอบแอบอ่านการ์ตูนหรือทำสิ่งอื่นขณะที่ครูสอน
4. ข้าพเจ้าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จก่อนที่จะออกไปเล่น
- * 5. ถ้าข้าพเจ้าป่วย ข้าพเจ้าจะติดตามถามสิ่งที่เรียนไปแล้วจากเพื่อนว่ามีอะไรที่ต้องทำบ้าง
- * 6. ข้าพเจ้ามักจะทำของหายบ่อย ๆ
7. ข้าพเจ้าจะไม่ยอมดูโทรทัศน์ ถ้าหากยังทำการบ้านไม่เสร็จ

* คือข้อที่คัดเลือกไว้หลังจากการวิเคราะห์รายชื่อ

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ทำแบบทดสอบ

ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของท่าน

ระดับชั้น () มัธยมศึกษาปีที่ 3

() มัธยมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 75 ข้อ แบบทดสอบนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือการกระทำบางอย่างของนักเรียนในเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยจะมีข้อความที่นักเรียนอ่านแล้วให้นักเรียนพิจารณาข้อความเหล่านั้นว่าตรงตามลักษณะ ความรู้สึกหรือกระทำของนักเรียน การตอบขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด
2. ให้นักเรียนตอบโดยกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ต้องการจะตอบเพียงข้อเดียวในหนึ่งข้อความ ซึ่งในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 4 ช่อง คือจริงมากที่สุด ก่อนข้างจริง ไม่ค่อยจริง และไม่จริงมากที่สุด
3. โปรดตอบทุกข้อโดยไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง
4. คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บไว้เป็นความลับที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบทดสอบ

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
(01) ข้าพเจ้าจะตอบรับทันทีเมื่อถูกเลือกเป็นหัวหน้า	.../...			
(02) เมื่อจะซื้อเสื้อผ้าใหม่ข้าพเจ้ามักจะให้คนอื่น ช่วยเลือกให้เสมอ			.../...	

ถ้านักเรียนขีด (/) ที่ช่อง จริงมากที่สุด ในข้อ (01) แสดงว่านักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุดสำหรับนักเรียน และเมื่อนักเรียนขีด (/) ที่ช่อง ไม่ค่อยจริง ในข้อ (02) แสดงว่านักเรียนเห็นว่าข้อความนั้นไม่ค่อยเป็นจริงสำหรับนักเรียน

กรรณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
1. ข้าพเจ้าไม่ใช่คนโลเล ที่ชอบเปลี่ยนใจง่าย ๆ				
2. ข้าพเจ้ามักจะทำงานด้วยความมั่นใจเพราะ ทำให้งานนั้นได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี				
3. เมื่อมีเรื่องผิดพลาดเกิดขึ้นกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะเกิดความลังเลที่จะทำสิ่งนั้นต่อไป				
4. ถ้าต้องลุกขึ้นตอบคำถามครูในห้องเรียน ข้าพเจ้าจะใจตื่นเต้น ตกใจจนตอบไม่ถูก				
5. เมื่อมีคนมาจ้องดูขณะที่กำลังทำงาน ข้าพเจ้า จะมือไม้สั่น ทำอะไรไม่ถูก				
6. เวลาที่เพื่อนทำให้ข้าพเจ้าโกรธ ข้าพเจ้าจะ ต้องต่อว่าเพื่อนคนนั้นด้วยคำพูดที่รุนแรงเสมอ				
7. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกกังวล ถ้าต้องไปในที่ที่ไม่มี คนรู้จัก				
8. ทุกเช้าที่ไปโรงเรียน ข้าพเจ้าจะคิดเสมอว่า วันนี้จะมีเรื่องร้าย ๆ เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าหรือไม่				
9. ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าเพื่อน ๆ และคนรอบข้าง จะรังเกียจข้าพเจ้า				
10. ข้าพเจ้าจะพูดตรงตามความจริงเสมอ แม้ว่า สิ่งที่พูดจะทำให้ถูกผู้อื่นต่อว่า				
11. ถ้าถูกครูตำหนิในวันไหน ข้าพเจ้าจะไม่สบายใจ จนไม่อยากไปโรงเรียนในวันรุ่งขึ้น				
12. ข้าพเจ้าไม่เคยเก็บเอาสิ่งที่เพื่อนว่ามาคิดอีก				
13. ข้าพเจ้าจะอาสาเพื่อน ๆ ขอเป็นตัวแทนกลุ่ม ออกมาพูดหน้าชั้นทุกครั้ง				
14. เมื่อครูให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอน ของครู ข้าพเจ้ายกมือขอแสดงความคิดเห็น				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
15. เวลาทำงานกลุ่มข้าพเจ้ามักจะนั่งฟังเฉย ๆ มากกว่าพูดแสดงความคิดเห็น				
16. เมื่อมีการคัดเลือกตัวแทนผู้ถือพานวันไหว้ครู ข้าพเจ้าจะขอสมัครทันที				
17. ในการทำสิ่งต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะไม่ลงมือทำจน กว่า จะเห็นผู้อื่นทำก่อน				
18. ข้าพเจ้าจะไม่กล้าเข้าไปส่งงาน ถ้าเห็นครู นั่งอยู่ที่โต๊ะ				
19. เมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องใด ๆ ข้าพเจ้าจะเก็บไว้ ใจใน ไม่กล้าถามใคร				
20. เมื่อครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วคำตอบไม่ตรงกับที่ทำ มา ข้าพเจ้าจะขอให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังจนกว่า จะเข้าใจ				
21. ข้าพเจ้ามักจะมีข้อสงสัยมาถามพ่อแม่หรือผู้ที่อยู่ ใกล้ชิด				
22. ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยเสมอเพราะเชื่อว่า "ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย"				
23. ข้าพเจ้าเต็มใจจะเล่าประวัติจริงของตนเองให้ ผู้อื่นฟัง				
24. ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ใครไปบ้านของข้าพเจ้า เพราะบ้านของข้าพเจ้าหลังเล็ก				
25. ข้าพเจ้าจะยอมรับในสิ่งที่กระทำเสมอแม้ว่าจะ ถูกทำโทษ				
26. เมื่อข้าพเจ้ามาโรงเรียนสายเพราะตื่นสาย ข้าพเจ้าจะต้องหาสาเหตุอื่นมาแก้ตัว				
27. เมื่อทำผิด ข้าพเจ้าจะพยายามปฏิเสธ โดยหา เหตุผลต่าง ๆ มาอ้าง				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
28. ข้าพเจ้าชอบเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตาม				
29. ข้าพเจ้าขออาสาเป็นหัวหน้ากลุ่มทุกครั้ง เมื่อทำ กิจกรรมกลุ่ม				
30. สำหรับข้าพเจ้าเป็นการยากที่จะยอมรับตำแหน่ง ที่เพื่อน ๆ มีมติให้เป็น				
31. ข้าพเจ้ายึดถือแนวทางในการดำเนินชีวิตว่า "ชีวิตคือการต่อสู้"				
32. ข้าพเจ้าจะต้องทำทุกวิถีทางเพื่อจะได้เป็นผู้ชนะ				
33. ไม่ว่าโรงเรียนจะจัดแข่งขันในด้านใดก็ตาม ข้าพเจ้าจะสมัครเข้าร่วมแข่งขันในทุกเรื่อง				
34. เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ข้าพเจ้าจะรู้สึก ประหม่า เหมินอาย หน้าแดง				
35. เวลาแต่งตัวต่างไปจากเพื่อน ข้าพเจ้าจะรู้สึก อายจนต้องไปยืนแอบในที่ไม่ค่อยมีคน				
36. เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามครูผิดต่อหน้าเพื่อนใน ห้อง ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา				
37. การแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ทำให้ข้าพเจ้าเกิด ความมั่นใจมากกว่า				
38. ข้าพเจ้าชอบศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา เพื่อ จะได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของตนเอง				
39. ข้าพเจ้าจะให้ผู้ปกครองเป็นผู้แก้ปัญหาให้				
40. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรด้วยตนเอง				
41. ข้าพเจ้ามักจะลอกการบ้านเพื่อนเสมอ				
42. แม้ว่างานที่ทำจะยาก ข้าพเจ้าก็จะทำต่อไป จนกว่าจะสำเร็จ				
43. ข้าพเจ้าจะยึดถือว่า"ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น" เป็นหลักในการทำงาน				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
44. เมื่อมีผู้มอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำให้สำเร็จให้ได้ แม้จะยากเพียงใดก็ตาม				
45. ข้าพเจ้ามักจะท้อแท้และเลิกทำในสิ่งที่ต้องทำเสมอ				
46. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าโชคดีที่เกิดมาเป็นอย่างที่เป็นอยู่				
47. ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในผลงานที่ข้าพเจ้าได้ทำเสมอ				
48. ข้าพเจ้าเป็นคนที่แย่มาก เพราะจะทำอะไรผิดพลาดอยู่ตลอดเวลา				
49. เมื่อต้องตัดสินใจเลือกเรียน ข้าพเจ้าจะให้ผู้ปกครองเป็นผู้เลือกให้				
50. ถ้ามีเหตุการณ์ที่ต้องให้ข้าพเจ้าเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ข้าพเจ้าจะตัดสินใจเลือกด้วยตนเองไม่ได้				
51. ข้าพเจ้ามักจะทำในสิ่งที่ข้าพเจ้าตัดสินใจเอง				
52. เมื่อเพื่อนบอกว่าข้าพเจ้าทำการบ้านผิด ข้าพเจ้าจะต้องไตร่ตรองให้ดีก่อนที่จะแก้ไข				
53. ข้าพเจ้าจะรีบไปทำบุญสะเดาะเคราะห์ทันทีเมื่อมีหมอดูทักว่าข้าพเจ้าดวงไม่ดี				
54. ข้าพเจ้าชอบทำอะไรตามคนอื่นโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล				
55. ข้าพเจ้าชอบคิดเรื่องแปลก ๆ ใหม่ ๆ เสมอ				
56. ข้าพเจ้ามักจะทำในสิ่งที่เหมือนกับที่คนอื่นเขาทำอยู่แล้วมากกว่าคิดเอง				
57. ข้าพเจ้าตั้งใจว่าในอนาคตข้าพเจ้าจะต้องเป็นนักออกแบบตกแต่งอย่างแน่นอน				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
58. ถ้าถูกจัดให้อยู่กลุ่มเดียวกับคนที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ ข้าพเจ้าจะขอเปลี่ยนกลุ่มทันที				
59. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย ไร้ค่าญ ถ้าต้องทำงาน ร่วมกับผู้อื่น				
60. เพื่อน ๆ มักจะบอกว่าข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์ดี ร่าเริง เข้ากับผู้อื่นได้ดี				
61. ข้าพเจ้าพอใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ลำบากกว่า				
62. ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงที่จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ส่วนรวม				
63. ข้าพเจ้าจะไม่ช่วยทำความสะอาดโรงเรียน เพราะเป็นหน้าที่ของภารโรง				
64. ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือช่วยเพื่อนทำเวร ประจำวันทุกครั้ง				
65. เมื่อทำงานกลุ่มข้าพเจ้าจะช่วยทำงานทุกอย่าง จนสำเร็จ				
66. ข้าพเจ้าจะช่วยเพื่อนทำงานอะไร เมื่อมีผลตอบ แทนให้ข้าพเจ้าเท่านั้น				
67. ข้าพเจ้าไม่ชอบคอมพิวเตอร์เพราะทำให้วิถีชีวิต ของคนเปลี่ยนไป				
68. ข้าพเจ้าชอบที่จะเห็นโรงเรียนได้เปลี่ยนแปลง ไปในทางที่ดีขึ้น				
69. ข้าพเจ้าไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง				
70. คนที่พยายามทำดีกับเราเกินไป มักจะมีเจตนา ไม่ดี				
71. ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้มีแต่สิ่งที่ดีงาม				
72. ข้าพเจ้าจะให้ความจริงใจกับทุกคน เพราะคิด ว่าทุกคนก็จริงใจกับข้าพเจ้า				

ข้อความ	จริง มากที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ไม่ค่อย จริง	ไม่จริง มากที่สุด
73. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าไม่ส่งการบ้านครู				
74. ถ้าข้าพเจ้าป่วย ข้าพเจ้าจะติดตามถามสิ่งที่ เรียนไปแล้วจากเพื่อนว่ามีอะไรที่ต้องทำบ้าง				
75. ข้าพเจ้ามักจะทำของหายบ่อย ๆ				

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालนฤกษ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.นิภา ศรีไพบูลย์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผศ.เขาวนา ขวลิตรำรง	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.ชูศรี วงศ์รัตน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.วิญญา วิศาลาภรณ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางอารยา สุวะมาตย์
สถานที่อยู่	33/12 ถนนรังสิต - นครนายก ตำบลลำผักกูด อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธัญรัตน์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
พ.ศ. 2528	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา วิชาโทการผลิตหนังสือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร